

»» NOVO V IZS

TEMA MESECA

V pripravi je Pravilnik o javnih natečajih

DOGODEK MESECA

3. Dan inženirjev in arhitektov

Pripravljen nov predlog tarifnih pogojev za projektantske storitve

DAN INŽENIRJEV
IN ARHITEKTOV
Inovativno grajeno okolje

Novi prejemniki
nagrad IZS za
inženirske
dosežke in častni
člani IZS

KOLOFON

NOVO v IZS

Glasilo Inženirske zbornice Slovenije
Letnik 6, št. 32
DECEMBER 2003

Izhaja: 4 številke letno

Naklada te številke: 9500 izvodov

Uredništvo: Inženirska zbornica Slovenije,
Jarška cesta 10/b, 1000 Ljubljana
Elektronska pošta uredništva: izs@izs.si

Internet: <http://www.izs.si>

Glavna in odgovorna urednica:

mag. Barbara ŠKRABA

Tehnični urednik

Matjaž Grilc

Strokovni svet glasila NOVO v IZS

mag. Črtomir REMEC

dr. Viktor PUST

Gorazd HUMAR

Andrej POVŠIČ

Ivan LEBAN

Roman LEBAR

Matjaž GRILC

dr. Željko VUKELIČ

Uredniški odbor:

mag. Barbara ŠKRABA

Matjaž GRILC

mag. Andrej ČERNIGOJ

Franc PEČOVNIK

Dr. Janez DUHOVNIK

Janko POTOČNIK

Dr. Jože KORTNIK

Miro PIRNAR

Tomaž KERN

Bojan JELEN

Jan Kristijan JUTERŠEK

Lektoriranje in korekture:

Aljoša GRILC in Marko JENŠTERLE

Dopisi in pojasnila Ministrstva za okolje,
prostor in energijo NISO LEKTORIRANI!

Oblikovanje:

Kraft&Werk, Maribor

Tisk:

POTENS d.o.o., Horjul

Izvod glasila NOVO v IZS je za člane
Inženirske zbornice Slovenije brezplačen.
Copyright © 2003 NOVO v IZS, Inženirska
zbornica Slovenije

NAMESTO UVODNE BESEDE

mag. Črtomir REMEC

NAGOVOR NA 3. DNEVU INŽENIRJEV IN ARHITEKTOV

3

NAMESTO UVODNIKA

mag. Barbara ŠKRABA

PREGLEJMO NAŠE DELO

4

AKTUALNO - NATEČAJI

prof. dr. Janez DUHOVNIK

JAVNI NATEČAJI IN IZS

5

mag. Janez LAJOVIC

NATEČAJNI PRAVILNIK OB KONCU LETA 2003

9

MOPE - NAVODILA, POJASNILA, TOLMAČENJA

Zagotavljanje neoviranega gibanja funkcionalno oviranih oseb

11

Pravilnika, ki ju predvideva ZGO-1

12

- Pravilnik o označitvi in ureditvi gradbišča, o dnevniku izvajanja del ter o zagotavljanju sprotne kontrole gradbenih konstrukcij;
- Pravilnik o podrobnejši vsebini projektne in tehnične dokumentacije

Zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb

13

Gradbeno dovoljenje po ZGO-1

13

Odgovor MOPE na članek z naslovom »Sistem za hkratno varno upravljanje več jezov je urbana oprema kot npr. poštni nabiralnik«, avtorja Zlatka Podržaja, dipl. var. inž.

14

IZ DELA MATIČNIH SEKCIJ IN KOMISIJ IZS

Dominik BOVHA

GEODETSKI GROZD

16

Primož JAKOŠ

NOVA IZDAJA TEHNIČNIH ZAHTEV ZA PRIKLJUČITEV NA VROČEVODNO OMREŽJE JP ENERGETIKA LJUBLJANA

21

dr. Viktor PUST

POROČILO O 1. STATUTARNI SKUPŠČINI ZAPS

22

Franc AVŠIČ

ZAKON O VODAH - LETO DNI PO SPREJEMU

24

Komisija za izobraževanje

Pavla MUREKAR

RABA HARMONIZIRANIH STANDARDOV

25

Projektna skupina za tarifne pogoje

Franc PEČOVNIK

PRIPRAVLJEN NOV PREDLOG TARIFNIH POGOJEV ZA PROJEKTANTSKE STORITVE

29

Alojzij KALAN

OCENJEVANJE VREDNOSTI INVESTICIJSKIH STROŠKOV

30

Prevod članka

“MOJ ZIDAR JE MENIL ...”

32

3. DAN INŽENIRJEV IN ARHITEKTOV

mag. Janez KOPAČ

OTVORITVENI GOVOR NA 3. DNEVU INŽENIRJEV IN ARHITEKTOV

33

Petra KAVČIČ

PODELJENIH 7 NAGRAD IZS ZA IZJEMNE INŽENIRSKÉ DOSEŽKE IN 3 NAZIVI ČASTNI ČLAN IZS

34

dr. Željko VUKELIČ

NAGRAJENCI IZS ZA IZJEMNE INŽENIRSKÉ DOSEŽKE

38

dr. Željko VUKELIČ

ČASTNI ČLANI IZS

42

DONATORSKA AKCIJA

prof. dr. Baldomir ZAJC

ZAHVALA OB DONATORSKI AKCIJI SLOVENSKE INŽENIRSKÉ ZVEZE

44

MEDNARODNO SODELOVANJE

mag. Barbara ŠKRABA

USTANOVljen EVROPSKI SVET INŽENIRSKIH ZBORNIC - ECEC

45

dr. Branko ZADNIK

38. SESTANEK EVROPSKEGA SVETA GRADBENIH INŽENIRJEV - ECEC

46

dr. Viktor PUST

POROČILO O SESTANKIH NA ACE

47

dr. Viktor PUST

POROČILO O UDELEŽBI NA GENERALNI SKUPŠČINI ACE

48

NOVICE, SPOROČILA, VABILA

VABILO NA IZOBRAŽEVANJE - ZAKON O GRADBENIH PROIZVODIH ...

49

NOVICE S SEJ UO IZS, UO MS IN KOMISIJ

50

Jan Kristijan JUTERŠEK

KOLENDAR STROKOVNIH PRIREDITEV

57

URADNI LIST IZS

RAZPISI NATEČAJEV IN REZULTATI

58

mag. Črtomir Remec,
univ. dipl. inž. grad.
predsednik Inženirske
zbornice Slovenije

Spoštovani kolegice in kolegi!

Nagovor na 3. Dnevu inženirjev in arhitektov

V čast mi je, da vas lahko pozdravim na **3. Dnevu inženirjev in arhitektov**, tokrat zopet v Ljubljani. Letošnji tematski naslov **INOVATIVNO GRAJENO OKOLJE** v splošnem simbolizira sožitje med **inovativno arhitekturo in gradbeno kulturo**, kateri tokrat namenjam še posebno pozornost. Skrb za **dobro inženirsko prakso** je namreč ena od najpomembnejših nalog naše zbornice. Vabljeni predavatelji nas bodo popeljali skozi področja **geodezije, urbanega managementa, energetske učinkovite gradnje, obnovljivih energetskih virov do pametne hiše**, v nadaljevanju pa bodo predstavljeni še nekateri **pomembnejši inženirski dosežki** zadnjega obdobja v Sloveniji.

Dovolite mi nekaj besed še o delovanju naše zbornice v širšem smislu. Letošnje leto nam je namreč prineslo **številne dodatne naloge po novem ZGO-1**, ki jih z veliko prizadevnostjo strokovnih služb in komisij zbornice zaenkrat uspešno izvajamo. Obstajajo pa še vedno nekatere odprte zadeve, ki so še posebej za prehodno obdobje vključevanja v EU zelo pomembne. Pri tem mislim predvsem na **minimalne tarifne pogoje**, ki jih mora po zakonu zbornica predlagati ministrstvu oz.

vladni v potrditev in **Pravilnik o obliki in vsebini projektne dokumentacije**, ki ga trenutno pripravlja MOPE. Upam, da bomo skupaj s službami ministrstva prišli do sprejemljivega **kompromisa** med željami EU po **odpiranju trga storitev** na eni ter **varovanjem javnega in poklicnega interesa** na drugi strani.

S 1. januarjem 2004 bo prišlo tudi do končne **razdružitve med obstoječo IZS in novoustanovljeno ZAPS**. S tem korakom bomo sicer vsi najprej nekoliko lažje zadihali, skupni problemi na področju urejanja prostora in graditve objektov pa bodo vseeno ostali in reševanje le-teh bo v prihodnje še malo bolj zapleteno.

Če pogledam še korak naprej do 1. maja 2004, lahko rečem, da smo z ustanovitvijo **Evropskega sveta inženirskih zbornic ECEC** postavili dobre temelje za zastopanje naših interesov v evropskih institucijah. Trenutno poteka **zelo intenzivno lobiranje** preko nekaterih nemških, italijanskih in avstrijskih poslancev za amandmaje k **Evropski direktivi o poklicih**.

Vsekakor IZS vstopa v **ново evropsko obdobje** delovanja dobro pripravljena in mislim, da se nam ni potrebno bati prihodnosti, v kateri vidim veliko novih **strokovnih in poslovnih izzivov**, s katerimi se bomo slovenski inženirji kot že tolikokrat v preteklosti spopadli z veliko mero **inventivnosti** in naše splošno znane **pridnosti**. Upam pa tudi, da bo ob izpolnitvi prej navedenih predpostavk **javnemu interesu bolje zadoščeno kot doslej in bo hkrati inženirski poklic zopet postal spoštovan in cenjen**.

Naj se na koncu samo še zahvalim vabljenim predavateljem za njihove prispevke, vsem skupaj pa želim uspešno srečanje v dopoldanskem strokovnem in večernem bolj slavnostnem delu, prihodnje leto pa se zopet vidimo v Mariboru.

mag. Barbara ŠKRABA, univ. dipl. inž. grad.
 Generalna sekretarka IZS
 GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA GLASILA NOVO v IZS

Namesto uvodnika Uvodnik

Preglejmo naše delo

Koledarsko leto se bliža koncu. Čas je primeren, da pregledamo, premerimo in ocenimo delo v zadnjem letu. Za celoten pregled je prostora premalo, zato naj se ustavim le na nekaterih dogodkih in izpostavim najpomembnejše.

Začelo se je z uveljavitvijo novih zakonov o urejanju prostora in graditvi objektov, ki sta dvignila veliko prahu in povzročila še več hude krvi in skrbi. Za ustrezno implementacijo v praksi naj bi v treh, šestih oziroma devetih mesecih sledil **sprejem ustreznih podzakonskih aktov**, od katerih pa jih je resorno Ministrstvo za okolje, prostor in energijo sprejel le nekaj več kot polovico. Do konca leta naj bi bila sprejeta vsaj še dva – o obliki in podrobnejši vsebini imenika poklicnih zbornic ter o načinu vpisovanja vanj in o programu in načinu opravljanja strokovnih izpitov pri poklicnih zbornicah. Saj ne, da se MOPE in njegovi zunanji izvajalci ne bi trudili in poskušali pripraviti predlogov novih aktov. Bilo jih je veliko in še več. Tudi zbornica je pri nekaterih izmed njih sodelovala kot recenzent. Toda mnenja stroke in ministrstva so pri nekaterih

izmed njih tako nasprotna, da jih je bilo težko oziroma nemogoče uskladiti.

Največ preglavic povzročata dva **pravilnika: o podrobnejši vsebini projektne in tehnične dokumentacije**, o načinu njene izdelave in vrstah načrtov, ki sestavljajo projektno dokumentacijo za posamezne vrste objektov ter o pripravi in izvedbi javnih natečajev.

Osnutki prvega, s katerimi se je v splošnem strinjala tudi zbornica, so bili pripravljene že februarja in marca letos, vendar pa niso ustrezali filozofiji novega ZGO-1. MOPE trenutno pripravlja svoj predlog pravilnika. Z izhodišči, na katerih naj bi bil pripravljen, se zbornica ne strinja. Bistvena odstopanja med MOPE in zbornico izvirajo iz pogleda, **kako naj izgleda PGD po novem ZGO-1**. Natančneje: ali naj bo to nekoliko oklešččen PGD po ZGO ali IDP po ZGO oziroma v kateri projektni dokumentaciji naj bi bile vključene tiste sestavine PGD, ki dokazujejo šest bistvenih zahtev iz 9. člena ZGO-1, in v kolikšnem obsegu naj bi bile le-te vključene.

Bojazen MOPE izhaja iz dejstva, da so bile v preteklosti v PGD vključene tudi sestavine, ki, roko na srce, tja niso sodile, saj se je prenekateri PGD, tudi zaradi zahteve tistih, ki dajejo soglasje, prevelil že kar v (del) PZI. Zato se MOPE zavzema, da bi se v PGD nahajale le izjave odgovornih projektantov in revidentov, da je šest bistvenih zahtev iz 9. člena ZGO-1 izpolnjenih, medtem ko bi bile sestavine, ki dokazujejo njihovo dejansko izpolnjevanje (poročila, izračuni, ...) vključene v PZI (ali pa tudi ne) in s tem na voljo revidentu in investitorju. Glede na še vedno močna razhajanja in dejstvo, da je pravilnik še vedno v pripravljalni fazi ter da ga nato čaka še javna razgrnitev in medresorsko usklajevanje, **pravilnik skoraj zagotovo ne bo sprejet pred marcem prihodnjega leta**.

Dva pogleda na drugi trd oreh, **pravilnik o javnih natečajih**, sta predstavljena v nadaljevanju glasila. Naj na tem mestu povem le to, da so močno različna že stališča znotraj **zaenkrat še skupne zbornice** (matične sekcije ob pripravi gradiva za to številko še niso podpisale sporazuma o združitvi) in

vas prepustim branju avtorskih prispevkov predsednika komisije IZS za natečaje, **dr. Janeza Duhovnika, univ. dipl. inž. grad.**, in predsednika komisije MSA za natečaje, **mag. Janeza Lajovica, univ. dipl. inž. arh.**

Da ne bo vse črno, še malce razvedrilo nebo. Za nami je uspešno izveden **Dan inženirjev in arhitektov**, na katerem smo podelili **sedem nagrad za inženirske dosežke in v naše vrste sprejeli tri nove častne člane**. V podrobni reportaži z dneva in v predstavitev nagrajencev najdete obrazložitve, zakaj so bili nagrajeni.

Projektna skupina za tarifne pogoje, ki je v svoje delo vključevala tudi do petdeset pooblaščenih inženirjev, je pod vodstvom g. Franca Pečovnika, univ. dipl. inž. str., v zadnjem letu po vzorcu nemškega tarifnega pravilnika HOAI **prilagodila predlog novih tarifnih pogojev**, ki je bil že tudi posredovan MOPE v usklajevanje. Po ZGO-1 mora namreč pred potrditvijo s strani Vlade RS k njemu podati soglasje pristojno ministrstvo, ki je zadolženo tudi za resorno usklajevanje in posredovanje predloga Vladi RS.

ZGO-1 je zbornici naložil, da v šestih mesecih po izločitvi MSA iz IZS **uskлади svoje akte s spremembami ZGO-1**. Ker je **vodstvo MSA spomlad napovedovalo izločitev že poleti oziroma jeseni**, smo pohiteli s pripravami sprememb in dopolnitev statuta zbornice. Tako je že poleti Komisija za statut in poslovnik pod vodstvom **g. Bogdana Drinovca, univ. dipl. inž. grad.**, pripravila prvi predlog **novega statuta zbornice**, medtem ko disciplinski organi pod vodstvom predsednice Disciplinske komisije **ge. Lidije Rožen, univ. dipl. inž. grad.**, pripravljajo predlog **novega disciplinskega pravilnika**.

V okviru Komisije za izobraževanje, ki jo vodi **dr. Željko Vukelič, univ. dipl. inž. rud.**, smo močno **intenzivirali izobraževalno dejavnost**. Največ se vas je udeležilo posvetov o Zakonu o urejanju prostora in graditvi objektov ter seminarja o Zakonu o gradbenih proizvodih s podzakonskimi akti, pripadajočimi standardi in postopkom certificiranja s standardizacijo in akreditacijo, ki ga organiziramo v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo in ki ga bomo zaradi izredno velikega zanimanja izvajali tudi v naslednjem letu. Komisija in služba

za izobraževanje in informiranje že pripravljata **program izobraževanj za prvo polovico drugega leta**. V cilju boljše informiranosti, lažje odločitve ter načrtovanja udeležbe bo novost v tem, da bo program izobraževanj razpisan za pol leta vnaprej in da bo objavljen na spletnih straneh zbornice.

Pestra je bila mednarodna dejavnost zbornice, ki je konec septembra dosegla višek v ustanovitvi Evropskega sveta inženirskih zbornic (ECEC). Kako smo **slovenski inženirji dobili svoje predstavnike in zastopnike svojih interesov tudi v Evropi oziroma Evropski uniji**, kdo vse je združen v ECEC in kaj je namen sveta, si lahko preberete v prispevku v nadaljevanju.

V prizadevanju za čim večjo kakovost delovanja zbornice ter s ciljem dvigovanja naše in vaše gradbene kulture vam želim **vesel Božič in srečno ter uspešno novo leto** ter vas lepo pozdravljam.

**Vesele praznike
in srečno novo leto 2004.**

prof. dr. Janez DUHOVNIK, univ. dipl. inž. grad.
Komisija za natečaje

Javni natečaji in IZS

Uvod

Pridobitev projektne dokumentacije z javnim natečajem je že dolgo priznan način, ki po splošnem mnenju omogoča investitorju, da med več rešitvami različnih ponudnikov izbere najboljšo. Pri nas so bili javni natečaji doslej omejeni predvsem na pridobivanje urbanistično-arhitekturnih rešitev stavb, javni natečaji za inženirske objekte pa so bili redki. Po določbah sedaj veljavnega Zakona o graditvi objektov (ZGO-1) pa bo javnih natečajev vseh vrst bistveno več.

Določbe o javnih natečajih v zakonu o graditvi objektov

ZGO-1 javni natečaj prvič omenja v 43. členu:

43. člen (javni natečaj)

(1) Če prostorski akt ali drug predpis tako določa, mora investitor organizirati izbiro strokovno najprimernejše rešitve za nameravano gradnjo na javnem natečaju. Javni natečaj je obvezen tudi za tiste objekte v javni rabi ter tiste stavbe, katerih investitor je država ali lokalna skupnost in jih opredeljuje predpis iz drugega odstavka tega člena, oziroma katerih investicijska vrednost presega 300.000.000 tolarjev.

(2) Javni natečaj organizira investitor v sodelovanju s pristojno poklicno zbornico v skladu s pravilnikom o natečajih, ki ga izda minister, pristojen za prostorske in gradbene zadeve, in z njim opredeli objekte oziroma stavbe, za katere je obvezen javni natečaj ter podrobneje določi postopek priprave in izvedbe javnih natečajev.

(3) Izbiro najustreznejše variante oziroma strokovno najprimernejše rešitve projektne dokumentacije opravi posebna strokovna ocenjevalna komisija. Strokovno ocenjevalno komisijo sestavljajo posamezniki, ki jih za člane imenuje pristojna poklicna zbornica ter posamezniki, ki jih za člane imenuje investitor. Strokovna ocenjevalna komisi-

ja mora biti sestavljena tako, da so člani, ki jih imenuje investitor, v večini in da je v njej zagotovljena prevlada stroke

(4) Izdelavo projektne dokumentacije mora investitor najprej ponuditi avtorju izbrane natečajne rešitve, če ta izpolnjuje pogoje za projektanta. Če teh pogojev avtor ne izpolnjuje, investitor pod enakimi pogoji odda izdelavo projektne dokumentacije pravni ali fizični osebi, ki take pogoje izpolnjuje, pri čemer pa mora pogodbeno zagotoviti sodelovanje avtorja izbrane natečajne rešitve

(5) Avtor izbrane natečajne rešitve mora sodelovati z izbranim projektantom in sicer kot avtor-sodelavec, ki projektantu pojasnjuje in po potrebi nadgrajuje na natečaju izbrano rešitev in ki skrbi za skladnost izdelave projektne dokumentacije z natečajno rešitvijo, kar potrdi s svojo izjavo o skladnosti. Pri tem se za določitev plačila stroškov avtorja kot avtorja-sodelavca uporabijo minimalni tarifni pogoji po določbah tega zakona. Če pa avtor sodelovanja z izbranim projektantom zavrne oziroma se na njegov poziv ne odzove, se šteje, da s projektantom noče sodelovati in da se je odpovedal pravici, da s projektantom sodeluje kot avtor-sodelavec.

(6) Če je investitor naročnik po predpisih o javnih naročilih, se izvedba natečaja po določbah tega člena šteje kot izvedba razpisa za oddajo projektne dokumentacije po predpisih o javnih naročilih.

V prvem odstavku je določena obveznost javnega natečaja. Ta velja (1) za vse objekte, če je tako določeno v prostorskih predpisih, (2a) za objekte v javni rabi, katerih definicijo najdemo v 2. členu ZGO-1:

2. člen (pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

...

1.5. objekt v javni rabi je objekt, katerega raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem in se glede

na način rabe deli na javne površine in nestanovanjske stavbe, namenjene javni rabi;

1.5.1. javna površina je površina, katere raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so javna cesta, ulica, trg, tržnica, igrišče, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, rekreacijska površina in podobna površina;

1.5.2. nestanovanjska stavba, namenjena javni rabi, je stavba, katere raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot je hotel, motel, gostilna in podobna nastanitvena stavba, banka, pošta, urad in podobna poslovna stavba, stavba za trgovino in storitve, stavba železniške in avtobusne postaje, letališča in pristaniškega terminala, postaja žičnice, garažna stavba in podobne stavbe za promet in komunikacije, stavba za razvedrilo, muzej, knjižnica, šolska stavba in druge stavbe za izobraževanje, stavba za bolnišnično ali zavodsko oskrbo, športna dvorana, stavba za čiščenje in opravljanje verskih dejavnosti in podobna nestanovanjska stavba;

ter (2b) stavbe, če je njihov investitor država ali lokalna skupnost in so opredeljeni v predpisu iz drugega odstavka 43. člena, ali pa je (3) njihova investicijska vrednost večja od tristo milijonov SIT. Ta meja se mnogim zdi za nekatere nameravane gradnje prenizka.

Očitno je, da obveznost javnega natečaja ni predvidena za več vrst infrastrukturnih objektov, kot so vodovodni in kanalizacijski sistemi, elektrovi, železnice in žičnice kot celota, druge komunikacijske napeljave, čistilne naprave ter podobni objekti. Iz obveznosti javnega natečaja je torej izvzetih veliko takih infrastrukturnih objektov, za katere bomo v Sloveniji v bližnji prihodnosti porabili velik del denarja za javne investicije.

Drugi odstavek določa, naj pravilnik o natečajih poleg tega, da opredeli objekte oziroma stavbe, za katere je natečaj obvezen, če je njihova vrednost manjša od tristo milijonov SIT in se gradijo iz jav-

nih sredstev, podrobneje predpiše tudi postopek priprave in izvedbe javnih natečajev.

Tretji odstavek določa, da izbiro na javnem natečaju opravi strokovna komisija in njen sestav. V prvem stavku uporabljena zveza *strokovno najprimernejša rešitev projektne dokumentacije* je zavajajoča, saj pri natečajih ne gre za *rešitev projektne dokumentacije* ampak za *rešitev objekta*, projektna dokumentacija je le način prikaza rešitve. V tem odstavku se kot partner pojavi poklicna zbornica, ki ima pravico imenovati manjši del članov kot investitor, ta pa mora pri imenovanju večine članov poskrbeti, da bo v komisiji imela večino (prevlado) stroka.

Iz četrtega odstavka lahko sklepamo, da je edini namen javnih natečajev oddaja izdelave projektne dokumentacije izbranemu avtorju rešitve, ki jo je strokovna ocenjevalna komisija izbrala kot najboljšo. Besedilo tega odstavka pa posredno pove tudi to, da ni nujno, da bi natečajniki izpolnjevali pogoje za projektanta. Za udeležence natečajev ni predpisanih nikakršnih strokovnih pogojev. Če je nekdo, ki ni pooblaščen inženir, izbran, se mora povezati s pooblaščenim inženirjem in še takrat ga mora ta upoštevati kot avtorja in se mu podrediti. V drugem stavku ni jasno, kaj naj bi pomenilo, da investitor *pod enakimi pogoji* odda izdelavo projektne dokumentacije drugi pravni ali fizični osebi.

V petem odstavku je navedeno, da avtor izbrane natečajne rešitve mora sodelovati z izbranim projektantom in kako to sodelovanje poteka. V drugem stavku je predvideno, da bo v minimalnih tarifnih pogojih ovrednoteno delo avtorja-sodelavca. Navedeno pa je tudi, da se je avtor v primeru, če sodelovanje z drugim projektantom odkloni, odpravljal pravici sodelovanja kot avtor-sodelavec.

Šesti odstavek določa, da javni natečaj nadomestja javno naročilo projektne dokumentacije. Posredno se tokrat razume, da je glavni namen natečaja oddaja izdelave projektne dokumentacije predlagatelju najboljše idejne rešitve.

ZGO-1 predvideva v 110. členu naloge ZAPS in IZS v zvezi z natečaji:

110. člen

(delovno področje ZAPS in IZS)

(1) ZAPS opravlja zlasti naslednje naloge:

...

4. predlaga ministru, pristojnemu za prostorske in gradbene zadeve, izdajo pravilnika o izvedbi javnih natečajev za pridobivanje strokovnih rešitev v

prostorskih aktih ter za urbanistične, krajske in arhitekturne rešitve nameravanih gradenj,

...

13. za investitorja pripravi in lahko tudi organizira izvedbo javnih natečajev s področja urejanja prostora ter arhitekturnih in krajsko-arhitekturnih rešitev in

...

(2) IZS opravlja zlasti naslednje naloge:

...

4. predlaga ministru, pristojnemu za prostorske in gradbene zadeve, izdajo pravilnika o izvedbi javnih natečajev za pridobivanje konstrukcijskih, tehnoloških in drugih inženirskih rešitev nameravanih gradenj,

...

14. za investitorja pripravi in lahko tudi organizira izvedbo javnih natečajev s področja gradbenih in drugih inženirskih rešitev in

...

Zakon obema zbornicama v 4. točki prvega in drugega odstavka nalaga, da predlagata pristojnemu ministru izdajo pravilnika o izvedbi javnih natečajev za strokovne oziroma inženirske rešitve, ki so v njuni pristojnosti. Posredno je iz teh določb razvidno, da je za neko nameravano gradnjo potrebno sodelovanje več disciplin, ni pa jasno, ali gre za en sam ali dva pravilnika. V 13. točki prvega odstavka in v 14. točki drugega odstavka pa zakon določa naloge zbornic pri pripravi in organizaciji javnih natečajev. Pripravo natečaja mora opraviti zbornica, organizira pa ga lahko investitor sam ali pa zanj to opravi zbornica.

Zbornica je v zvezi z natečaji v ZGO-1 omenjena še enkrat:

115. člen

(skupščina zbornice)

(1) Skupščina zbornice je najvišji organ odločanja in ima zlasti naslednje pristojnosti:

...

7. sprejme priporočila za izvajanje javnih natečajev,

...

Na prvi pogled je to določilo jasno. Ker pa je pred tem govora o pravilniku, ki naj bi podrobneje uredil to, kar mu je zakon prepustil, ni jasno, kaj naj bi urejala priporočila.

Javni natečaji se pojavljajo tudi v 138. členu, kjer so našteje disciplinske kršitve članov zbornice:

138. člen

(disciplinske kršitve)

...

(2) Disciplinske sankcije so opomin, denarna kazen in začasen odvzem pooblastila za začasno izključi-

tvijo iz zbornice ter začasna prepoved udeležbe na javnih natečajih.

V disciplinskem pravilniku bo torej potrebno določiti, kdaj se lahko članu zbornice izreče prepoved udeležbe na javnih natečajih in ob tem odgovoriti na vprašanje, kako to prepoved uveljaviti pri nekom, ki je bil začasno izključen iz zbornice in se na nekem natečaju pojavi kot avtor, ki ne izpolnjuje pogojev za projektanta.

Tudi med kazenskimi določbami je nekaj takih, ki se nanašajo na natečaje. Sankcionirani so le prekrški investitorja in njegovih odgovornih oseb:

164. člen

(prekrški investitorja)

(1) Z denarno kaznijo od 300.000 do 7.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki po določbah tega zakona nastopa kot investitor:

...

19. če za izbiro najboljše strokovne rešitve ne organizira javnega natečaja, čeprav tako določa zakon, prostorski akt ali drug predpis (prvi odstavek 43. člena);

20. če organizira javni natečaj v nasprotju z določbami tega zakona (drugi odstavek 43. člena);

21. če izdelave projektne dokumentacije najprej ne ponudi avtorju izbrane natečajne rešitve, če ta izpolnjuje pogoje za projektanta (četrti odstavek 43. člena);

22. če ne zagotovi pogodbenega sodelovanja avtorja izbrane natečajne rešitve na predpisani način (peti odstavek 43. člena);

...

(2) Z denarno kaznijo od 50.000 do 130.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik kot investitor, če stori katero izmed dejanj iz prejšnjega odstavka.

(3) Z denarno kaznijo od 300.000 do 4.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki po določbah tega zakona nastopa kot investitor in stori katero izmed dejanj iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z denarno kaznijo od 30.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori katero izmed dejanj iz prvega odstavka tega člena.

> Zadnjič so natečaji v ZGO-1 omenjeni v 233. členu:

*233. člen
(obveznost izdaje podzakonskih predpisov)*

(1) Izvršilni predpisi, ki jih določa ta zakon, so:

...

6. pravilnik o pripravi in izvedbi javnih natečajev, ki se ga izda na podlagi drugega odstavka 43. člena;

...

(3) Izvršilni predpisi iz 4., 5., 6. in 7. točke prvega odstavka tega člena morajo biti izdani najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

ZGO-1 v povezavi z natečaji omenja več pravilnikov, od katerih še nobeden ni sprejet. Rok za izdajo pravilnika o javnih natečajih je že potekel. Pravilnik bi moral biti izdan najkasneje 1. 7. 2003.

Priprava pravilnika o javnih natečajih

Po sprejetju ZGO-1 je Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (MOPE) razpisalo pripravo strokovnih podlag za več pravilnikov, ki jih predvideva zakon. Na razpisu za pravilnik o natečajih je uspelo podjetje Panprostor in pripravilo osnutek pravilnika. V skladu s sklepom UO IZS na 79. seji dne 14. 5. 2003 sva se na povabilo MOPE prvih sestankov udeleževala z generalno sekretarko IZS mag. Barbaro Škraba. Preko poletja smo na več sestankih obravnavali več različnih osnutkov. Za enega je bila opravljena tudi širša medresorska obravnava. Nato je MOPE pripravilo nov osnutek, na katerega smo spet pripravili pripombe, 30. 10. 2003 pa je bilo ugotovljeno, da bi predlog pravilnika po ZGO-1 morali pripraviti zbornici. Pozvani smo bili, naj to naredimo do 7. 11. 2003. IZS je komisijo za natečaje imenovala 23. 10. 2003 in člane o imenovanju obvestila 4. 11. 2003. Za člane so bili imenovani Vladimir Jama (MSS), Borut Zule (MST), mag. Josip Sadnikar (MSRG) in Tadej Pfajfar (MSGEO). Prve seje komisije 13. 11. 2003 sta se poleg mene, ki sem bil imenovan za predsednika (predstavnik MSG), udeležila le zadnja dva. Na poziv MOPE se je 13. 11. odzvala MSA in mu predložila svoj predlog pravilnika. Nanj sva pripravila pripombe predstavnika MSG in MSRG. Pripombe še zbiramo in se dogovarjamo za sestanek s predstavniki MSA oziroma novo ustanovljene ZAPS.

Predlog stališč Inženirske zbornice Slovenije o javnih natečajih

Zato, da bi se javni natečaji čimbolj uveljavili, predlagam, da se pri pripravi pravilnika o javnih natečajih upošteva v nadaljevanju navedena izhodišča:

Natečaj ne sme biti bistveno dražji od drugih načinov pridobivanja dokumentacije. Zato je treba predpisati tako vsebino natečajnih elaboratov, ki bodo jasno dokumentirali predstavljeno idejo, ne bodo pa zahtevali obsežnega rutinskega dela. Podrobnost obdelave natečajnih predlogov mora biti nižja od obdelave idejnih projektov, mora pa vsebovati vse bistvene dele. Med drugim tudi oceno stroškov izvedbe predlagane rešitve. Pri določanju vsote nagrad je treba upoštevati, da natečajniki pri pripravi rešitev uporabljajo že pridobljene izkušnje iz sorodnih projektov. Na ta način bodo natečaji spodbujali mlajše strokovnjake, da se bodo vključevali v izkušene in uveljavljene skupine, kjer bodo svojim sposobnostim primerno lahko izboljševali že dosežene rezultate in raven stroke v skupini ter postopno oblikovali svoje originalne ideje, temelječe na znanju in izkušnjah. Največja nagrada najboljšemu na natečaju mora biti pridobitev izdelave projektne dokumentacije in uspešno dokončanje gradnje objekta ter s tem pridobljene reference.

Vloga zbornic pri pripravi javnih natečajev mora biti predvsem vodenje ažurnih imenikov tistih inženirjev, ki imajo reference pri graditvi določenih vrst objektov in so pripravljene sodelovati v strokovnih ocenjevalnih komisijah in pri pripravi ter organizaciji javnih natečajev. Sodelovanje zbornic pri pripravi natečajev naj obsega pripravo predlogov članov strokovnih ocenjevalnih komisij posameznim investitorjem. Organizacija natečajev mora biti predvsem naloga investitorjev, ki so neposredno in vsestransko zainteresirani za uspešen zaključek natečaja. Le v izjemnih primerih naj to nalogo opravi zbornici.

Natečajni predlogi morajo upoštevati interdisciplinarnost graditve vseh objektov. Zato morajo biti natečajne skupine sestavljene interdisciplinarno, s čimer bo zajamčena osebna odgovornost za celoto in posamezne dele predlaganih rešitev. Enako velja tudi za sestav strokovnih ocenjevalnih komisij. Zato morata pri pripravi predlogov za sestavo komisij vedno sodelovati obe zbornici.

Omejitve natečajnikov zaradi povezave z investitorjem. Zaradi majhnosti Slovenije je treba predvideti tako sestavo strokovnih komisij, da bodo lahko komisije delovale brez pomoči dodatnih poročevalcev in izvedencev. Tako bo preprečeno, da bi sicer potrebne in tudi drugod uveljavljene prepovedi sorodstvenih in drugih povezav škodljivo omejevale domače natečajnike.

Ločevanje javnih natečajev na idejne in projektne ni v skladu z zakonom. Ker je namen jav-

nih natečajev pridobitev najboljših rešitev, predstavljenih z idejami, in oddaja izdelave projektne dokumentacije zanje, je ločevanje natečajev na idejne in projektne nepotrebno.

Pri uporabi tujih vzorcev pravilnikov je treba upoštevati omejitve, ki jih določa ZGO-1. Zato ni mogoče neposredno uporabiti vseh določb nemških smernic za natečaje. Ena izmed bistvenih razlik je, da se te smernice nanašajo na natečaje, ZGO-1 pa govori le o javnih natečajih.

Če se bo ugotovilo, da so določbe ZGO-1 v zvezi z javnimi natečaji neustrezne ali nejasne, je treba predlagati in doseči spremembo zakona in ne urejati posledic s pravilnikom. Ta prispevek opozarja le na nekatere nejasnosti. Vseskozi se je treba zavedati, da je pravilnik podzakonski akt, ki ne more urejati zadev, ki morajo po ustavi biti urejene z zakonom.

Sklep

Večina inženirskih strok v IZS se pri pripravi pravilnika o javnih natečajih pravič srečuje s to problematiko. To je po mojem mnenju tudi eden glavnih razlogov za ne preveč aktivno sodelovanje v Komisiji za natečaje IZS. Ne glede na sedanjo zamudo pri pripravi pravilnika o javnih natečajih bi bilo treba njegovi pripravi nameniti še nekaj časa. Pri usklajevanju bi se bilo treba najprej posvetiti temeljnim usmeritvam, šele nato pa pisanju nove različice pravilnika. Pri pripravi pravilnika morajo aktivno sodelovati vse stroke. Ta prispevek je bil napisan tudi zato, da bi spodbudil aktivnejše sodelovanje v delu komisije.

mag. Janez LAJOVIC, univ. dipl. inž. arh.
Komisija MSA za natečaje

Natečajni pravilnik ob koncu leta 2003

NAROČILA ZA STORITVE PROJEKTANTOV SO POMEMBEN DEL JAVNIH NAROČIL TER NAROČIL PRIVATNIH PODJETIJ IN DRUŽB. ZLASTI PRIVATNE INVESTICIJE SO V ZADNJEM DESETLETJU MOČNO SPREMENILE IZGLED SLOVENIJE. NE VEDNO NA BOLJE IN SLOVENIJA SE V NEKATERIH PREDelih ŽE PRIBLIŽUJE KAOTIČNEMU IZGLEDU BOLJ OBREMENJENIH PREDelOV SOSEDNIH DRŽAV, ZLASTI ITALIJE.

Zato bo morala slovenska družba spremeniti svoj odnos do urejanja prostora, ki je danes večinoma še na robu zanimanja javnosti (razen kadar gre za neposredno bližino lastnega bivališča) in se približati spoznanjem, do katerih so pod pritiskom nekaterih že preživetih in grozečih ekoloških katastrof prišle vlade in prebivalci naprednejših držav Evropske unije že pred časom. Ta so zlasti naslednja:

- **ob izpolnjevanju bistvenih zahtev do gradbenega objekta, ki so osnova kakršnekolikvalitetne gradnje, so ohranjenost in urejenost krajine, harmoničen izgled zunanjega, javnega prostora naselij in kakovostno oblikovanje vseh vrst objektov tista ogledala, ki najbolj neposredno kažejo doseženo stopnjo ekonomskega razvoja neke družbe pa tudi njeno kulturno raven,**
- **kvalitetno urejen prostor danes že pretežnemu delu prebivalstva pomeni eno od temeljnih bivanjskih vrednot, hkrati pa v deželah z izrazitim turističnim potencialom (med katere se uvršča tudi Slovenija), predstavlja tudi oprijemljivo ekonomsko kategorijo,**
- **trajnostni razvoj postaja edina mogoča usmeritev:** hkrati s spodbujanjem novega razvoja moramo zato dejavno varovati naravno in kulturno dediščino,
- **urejanje in oblikovanje prostora ter objektov v njem** skupaj z literaturo, glasbo in drugimi umetnostmi **ustvarja temeljne plasti zgodovinskega spomina neke družbe, kvalitetno oblikovanje je zato tudi del narodove kulture, ekološka in likovna kakovost naravnega in grajenega okolja je eno od ključnih težišč javnega interesa.**

Edini postopek, ki v tej posebni zvrsti naročil projektov najbolj zanesljivo (čeprav tudi ta ne vedno brez vsake težave) pripelje do kakovostnega rezultata, je **javni ali odprti natečaj** - za arhitekturno zasnovano, urbanistično ali krajinsko ureditev, pa tudi za mostove, trase cest, ureditve križišč in druge tehnične naloge. To je postopek tekmovanja strokovnih del, v katerem kot najboljšo izberejo tisto rešitev, ki obeta, da bo zgrajeni objekt ali ureditev v vseh pogledih - funkcionalnem, ekonomskem, tehničnem, likovnem (skozi celotno svojo dobo trajanja) najugodnejši. Zato ni slučaj, da ga je 43. člen ZGO uvedel kot obvezno sestavino javnih naročil za ta dela in predpisal, da se za izvedbo natečaja sestavi poseben pravilnik. Tega smo imeli že tudi doslej, le da naj bi novi s podpisom ministra postal obvezen podzakonski akt.

Po skoraj celoletni pripravi je osnutek, ki ga je MOPE pripravljeno posredovati v javno obravnavo, sedaj na mizi. Manjka le še soglasje IZS. Ob tem je njen predsednik Natečajne komisije dr. Janez Duhovnik izrazil vrsto pomislekov, ki jih navaja v članku te številke glasila. ZAPS se z nekaterimi strinja, za večino pa v nadaljevanju navajam nasprotna stališča in dokaze, ki v zvezi z obravnavanimi problemi predstavljajo tudi mnenje naše zbornice.

(Zaradi lažjega razločevanja so pripombe IZS MSA - ZAPS podčrtane).

1. Organizacija natečajev mora biti predvsem naloga investitorjev, ki so neposredno in vsestransko zainteresirani za uspešen zaključek natečaja. Le v izjemnih primerih naj to nalogo opravita zbornici.

Dolgoletne izkušnje, spoznanja zadnjih desetih let, pa tudi najbolj sveži dogodki so dokaz za ravno nasprotno trditev: tudi investitorji, ki so vsakodnev-

no v stiku z naročanjem in vodenjem projektov pri pripravi natečajev nehote delajo takšne napake, da imajo tako žirija kot strokovne službe zbornice zaradi njih velike težave. Zato je smiselno organizacijo natečajev prepustiti tistim, ki imajo ali pa si bodo s stalnim organiziranjem pridobili izkušnje z njimi. Od teh je zbornica gotovo za to najbolj usposobljena, saj je njena naloga spremljati delo svojih članov projektantov, ki v zvezi z natečaji nastopajo v vseh vlogah.

2. Natečajni predlogi morajo upoštevati interdisciplinarnost graditve vseh objektov ...

Zato morata pri pripravi predlogov za sestavo komisij vedno sodelovati obe zbornici.

Eden večjih stroškov natečaja je plačilo za delo žirije, zato je smiselno - tako predlaga tudi dr. Duhovnik - da je to čim cenejše in torej žirija čim manjša. Ker mora imeti investitor v njej večino, ostaja za člane, ki jih vanje določa strokovna zbornica pri večini natečajev 2 - 3 mesta. Dogovorjeno je že, da mora imeti največ besede v žiriji tista stroka, ki nosi tudi največjo težo natečajne rešitve. Pri natečajih za javne in druge stavbe so to torej arhitekti, če gre za objekt, ki je urbanistično pomemben (in takšnih je veliko) tudi urbanisti, še za krajinske arhitekte velikokrat zmanjka prostora. Če bi hoteli v žirije vključiti še strokovnjake drugih strok, bi že žirije za manjše stavbe narasle na več kot 10 oseb. Zato je povsod uveljavljena praksa, da se te strokovnjake, ki imajo v anglosaškem svetu povsem odgovarjajoč izraz »projektanti konzultanti«, povabi k ocenjevanju projektov kot izvedence. Če bi hoteli te določati v posameznih matičnih sekcijah IZS, bi morala vsaka od njih imeti stalno komisijo za takšna imenovanja, vendar je zelo velika nevarnost, da bi to organizacijo natečajev zelo upočasnilo. Investitorji, zlasti tisti z javnim denarjem, pa se zaradi zamotanega financiranja za natečaj največkrat odločijo v zadnji minuti in jim gre za vsak trenutek.

3. Zaradi majhnosti Slovenije je treba predvideti tako sestavo strokovnih komisij, da bodo lahko komisije delovale brez pomoči dodatnih poročevalcev in izvedencev.

> Ta želja je v nasprotju s težnjo dr. Duhovnika po čim cenejših natečajih (s katero se sicer načelno strinjamo). Nemogoče je namreč dobiti kvalitetne člane žirije za pogosto zelo težaško, hkrati pa tudi izjemno odgovorno delo - pregledovanje vseh detajlov in podatkov vsakega natečajnega elaborata. Do takšne delitve dela, da namreč poročevalci članom žirije pripravijo pregleden material za to, da se ti ne ukvarjajo z osnovnimi preverjanji, temveč na osnovi lastnih izkušenj lahko čim bolj kvalitetno ocenjujejo in izbirajo, je prišlo po letih poskusov po vsem svetu in ni razloga, da bi prakso, ki je hkrati tudi najbolj gospodarna, opustili.

4. Ločevanje javnih natečajev na idejne in projektne ni v skladu z zakonom. Ker je namen javnih natečajev pridobitev najboljših rešitev, predstavljenih z idejami, in oddaja izdelave projektne dokumentacije zanje, je ločevanje natečajev na idejne in projektne nepotrebno.

Če v zakonu zgornje delitve ni, to še ne pomeni, da ta ne obstaja (saj tudi ni podrobno opisana vsebina projektne dokumentacije, za to so pravilniki). Pogosto, zlasti pri urbanističnih in krajinskih zasnovah, naročnik išče osnovno usmeritev, ne da bi imel v načrtu že konkretno izvedbo načrtov. Idejni načrti so tudi velikokrat, zlasti pri večjih kompleksih, prva stopnja v procesu načrtovanja (naslednja je pogosto projektne natečaj na osnovi spoznanj iz prve stopnje) in so povsod v svetu sestavni del natečajne prakse.

5. Pri uporabi tujih vzorcev pravilnikov je treba upoštevati omejitve, ki jih določa ZGO-1. Zato ni mogoče neposredno uporabiti vseh določb nemških smernic za natečaje. Ena izmed bistvenih razlik je, da se te smernice nanašajo na natečaje, ZGO-1 pa govori le o javnih natečajih.

Tudi tu velja uvodna opomba k prejšnji trditvi. Res pa je tudi, da je pri izrazu »javni natečaj«¹ nekoliko zmede. Mnogi javni natečaj zamenjujejo z razpisom javnega naročila ali vsaj z natečajem, ki ga razpisuje nekdo, ki upravlja z družbenim denarjem in je zanj izvedba javnega naročila obvezna. Večina arhitektov javni natečaj enačijo z odprtim natečajem (offener Wettbewerb, open competition), vsekakor pa je za nas smiselno, da se naslonimo na izkušnje iz tiste države, v kateri je natečajna praksa najbolj uveljavljena in dodelana.

6. Večina inženirskih strok v IZS se pri pripravi pravilnika o javnih natečajih prvič srečuje s to problematiko. To je po mojem mnenju tudi eden glavnih razlogov za ne preveč aktivno sodelovanje v Komisiji za natečaje IZS. Ne glede na sedanjo zamudo pri pripravi Pravilnika o javnih natečajih bi bilo treba njegovi pripravi nameniti še

nekaj časa. Pri usklajevanju bi se bilo treba najprej posvetiti temeljnim usmeritvam, šele nato pa pisanju nove različice pravilnika. Pri pripravi pravilnika morajo aktivno sodelovati vse stroke. Ta prispevek je bil napisan tudi zato, da bi spodbudil aktivnejše sodelovanje v delu komisije.

Tudi nemški pravilnik predvideva natečaje za vse stroke. To pa še ne pomeni odveze za tiste, ki se doslej za to področje niso zanimali ali so natečaje celo odklanjali. Še manj je to lahko izgovor za zamudo, celo pa ne razlog za nadaljnje zaviranje sprejemanja pravilnika. Sedanji predlog bo v vsakem primeru še najmanj en mesec v obravnavi in je časa dovolj, da vsakdo, ki se doslej še ni vključil v razpravo, pa si to nenadoma zaželi, to lahko tudi stori. Zato predlagamo, da MOPE pravilnik takšen, kakršen je danes, pošlje v nadaljnjo obravnavo. Zaradi čakanja na pravilnik je bilo že do danes napravljene dovolj škode.

Po vsem tem želim opozoriti še na nekaj zanimivih dejstev o natečajih, zakonodaji in gradnji:

1. nesporni cilj Zakonov o graditvi objektov kot tudi Zakona o javnih naročilih je zagotoviti čim boljšo kakovost končnega rezultata - naročila projekta, kar je v tem primeru gradbeni objekt ali ureditev - ob čim manjšem strošku oziroma obremenitvi državnega, občinskega ali privatnega plačnika.
2. napredne zahodne družbe pri tem ne gledajo več samo na čim nižjo ceno začetne investicije, temveč na kumulativni strošek objekta - torej z njegovim obratovanjem in vzdrževanjem vred - v celotni njegovi predvideni (oziroma predračunski) življenjski dobi¹. Znano je, da predstavljajo vsi nadaljnji izdatki večkratni mnogokratnik začetne investicije². Stroški projektiranja postanejo v celotnem seštevku nepomembni, saj v njem znašajo kak procent ali še manj, za celoten rezultat pa nikakor ni nepomemben njihov vpliv. Znan je namreč dvojni diagram: z rastočo krivuljo kumulativnih stroškov investicije v času njenega izvajanja in s skoraj simetrično padajočo krivuljo vpliva sprejetih odločitev na njeno končno ceno ter kakovost izvedbe. Odločitve sprejete v začetnih fazah priprave in projektiranja kakršnegakoli objekta imajo, kot vemo, na njegovo zasnovano, izgled in ekonomiko največji vpliv.
3. Da bi si državna uprava zagotovila pregled nad porabo javnega denarja, imajo npr. v ZRN vsem občinskim upravam z zveznim zakonom naloženo obvezo, da po zaključku vsake javne investicije predložijo obračun po DIN 276³, kar omogoča absolutno primerljivost izdatkov po vsej državi. Ti obračuni so javnosti dostopni, na njihovi osnovi pa nekateri privatni inštituti izdajajo letne pri-

merjalne preglede vrednosti posameznih stavbnih tipov glede na velikost in lokacijo⁴, ki tako potencialnemu naročniku kot projektantom daje zanesljivo osnovo za preliminarno oceno investicije. Podobno statistiko bi brez večjih dodatnih stroškov lahko uvedli tudi pri nas, strokovnjake za nadaljnjo obdelavo pa tudi imamo!

4. Kljub težnji po liberalizaciji v mednarodnem prometu storitev znotraj EU, so v ZRN, Italiji, Franciji in v več drugih zahodnoevropskih državah še vedno v veljavi ceniki projektnih storitev⁵, ki so za vsa javna naročila obvezni, za ostale naročnike pa predstavljajo bolj ali manj veljavno orientacijo, ki se je večina drži.

Pri zagovarjanju obveznih cenikov sta za omenjene državne uprave ključni dve izhodišči:

- **javni interes**, ki ga predstavlja skrb za okolje v ekološkem, energetskem, trajnostno razvojnem in vizualnem pogledu: zaradi tega temeljnih strokovnih odločitev o nadaljnjem razvoju prostora ni mogoče prepustiti povsem naključni izbiri strokovnjakov, kar bi se zgodilo, če bi na tem področju obveljala čista tržna logika in
- **zaščita potrošnika**: največje možno varčevanje pri gradnji⁶ omogoča dober projekt, njegova kvaliteta ni le v korist neposrednega naročnika, temveč je tudi v temeljnem javnem interesu; zato država z Zakonom o graditvi objektov predpisuje izpolnjevanje takoimenovanih »bistvenih lastnosti«⁷ objekta, kot so trdnost, požarna in vsakršna druga varnost, itd., z Zakonom o urejanju prostora in naselja pa ustrezno obliko objekta in njegovo umestitev v prostor. Zadostno kakovost projektov je mogoče doseči samo z organizirano stroko in s podrobno razčlenitvijo potrebnih opravil, ki jo spremlja ustrezna delitev celotnega honorarja. Slednji po dolgoletnih izkušnjah predstavlja tisti minimum nadomestila za opravljeno delo, ki sploh omogoča, da so naloge dobro izvedene. Le tako pripravljen pregled delovnih nalog in njihovih faz pa edini daje potrošniku transparentnost vpogleda v naročilo, ki je tudi eden glavnih ciljev ZJN.

Čeprav si je evropski komisar Komisije za konkurenco g. Mario Monti za to zelo prizadeval, Evropska komisija ni podprla prepovedi cenikov za storitve svobodnih poklicev, pod pogojem, da so bili ti sprejeti v zakonitih političnih okvirih⁷. Komisarka generalne direkcije »Skupni evropski trg«⁸ ga. dr. Fröhlinger je⁸ posebej opozorila, da v Bruslju ne bo težav z uzakonjenimi tarifnimi pravilniki. **Naša najvažnejša naloga je zato prepričati odločujoče, da bo nastajajoči novi, ostalim evropskim pravilnikom o določitvi nadomestila za opravljeno delo prilagojeni predpis tudi v naši državi kot podzakonski akt sprejela vlada.**

Ob tem je potrebno posebej opozoriti na prakso, ki je npr. v HOAI podrobno opisana v 10. členu⁹, in sicer, **da se cene projektov določajo sproti**: za idejni projekt na osnovi preliminarne ocene stroškov, za nadaljnje stopnje projektov pa na osnovi čedalje točnejših predračunov oziroma na osnovi končnega obračuna; **na ta način ni nihče oškodovan, saj se plača le dejansko opravljeno delo na osnovi njegove resnične vrednosti!!** Tak pristop tudi zmanjšuje pomen prve ocene investicije, ki jo naši naročniki po ZJN največkrat namenoma znižujejo, da bi s tem dosegli nižje cene projektov! Zato moramo ustrezen člen dodati tudi v nove dopolnitve ZJN. Ni razloga, da praksa iz ZRN ne bi bila mogoča tudi pri nas.

Onemogočanje možnosti za normalno delo in vsaj minimalni razvoj inženirskih strok¹⁰ v naši majhni ekonomiji - ki je že danes pod velikim pritiskom sorodnih strok v močnejših in razvitejših državah, z našim vstopom v EU pa se bodo ti pritiski le še večkrat povečali - **je ekonomsko in politično nadvse kratkovidno ravnanje**. Dovolj grenko izkušnjo imamo že v dose-
danih letih tranzicije, ki je poleg nekaterih ključnih slovenskih podjetij in njihovih razvojnih oddelkov uničila (z nekaj izjemami) tudi vsa večja projektivna podjetja. Če se ne bomo v teh nekaj mesecih, ki so nam ostali, s sprejemom ustreznih podzakonskih aktov - beri **natečajnega pravilnika in cenika inženirskih storitev** - vsaj delno približali znanju in opremljenosti strok v EU, bomo tudi na področju urejanja prostora in vseh inženirskih dejavnosti v njem postali ena od vzhodnih provinc združene Evrope.

¹ angl.: total lifetime cost

² ki jo - zlasti pri proizvodnih objektih - lahko še za nekajkrat presežejo posredni stroški škodljivih vplivov na okolje

³ DIN 276 Kosten von Hochbauten - obračun stroškov visokih gradenj: predpisuje podrobno razdelitev vseh stroškov za pripravo in izvedbo gradnje ter vgrajene in funkcionalne opreme na logične in pregledne sklope. V RS imamo primerljivi SIST.

⁴ Povprečni stroški za 1 m² se namreč z velikostjo objekta manjšajo, kar precej pa se razlikuje med posameznimi zveznimi deželami in med večjimi mesti ter manjšimi kraji.

⁵ V ZRN je to HOAI, Honorarordnung für Architekten und Ingenieure, ki določa cenovne razpone za storitve vseh inženirjev, katerih delovanje se odraža v fizičnem prostoru.

⁶ in v celotnem življenjskem ciklusu objekta - spominjo se samo ruševin v zadnjih potresih v Turčiji.

⁷ HOAI npr. je sprejel nemški zvezni parlament,

⁸ na prireditvi «Svobodni poklici: politični pomen in družbeni položaj na Evropskem skupnem trgu» dne 18.9.2001 v Bruslju,

⁹ v (2) odstavku: 1., 2., 3.,

¹⁰ ki bi bile primerljive s tistimi v ostalih državah EU

Številka: 351-00-424/2003

Datum: 7. 10. 2003

Zadeva: ZAGOTAVLJANJE NEOVIRANEGA GIBANJA FUNKCIONALNO OVIRANIH OSEB

Spoštovani!

Z navedenim dopisom nas seznanjate, da ob izva-
janju svoje dejavnosti, poslovanja z nepremičnina-
mi z namenom zagotavljanja javnega interesa in
zagotavljanja stanovanj tako za trg kot najem,
skupaj z občinami, in sicer tako z nakupom kot z
gradnjo, ugotovljate, da upravne enote ob izdaja-
nju gradbenih dovoljenj nemalokrat posvečajo
premajhno pozornost presoji, ali predloženi pro-
jekti izpolnjujejo tudi zahteve 8.b člena prejšnjega
ZGO oziroma 17. člena sedanjega ZGO-1 glede zago-
tavljanja neoviranega gibanja funkcionalno ovira-
nih oseb, zaradi česar se gradijo večstanovanjske
stavbe, ki ne izpolnjujejo navedenih zakonskih
zahtev. Ker takšna, kot navajate, čeprav ne večin-
ska praksa vsekakor ni sprejemljiva, nam predla-
gate, da tukajšnje ministrstvo na podlagi 48. člena
ZDU izda upravnim enotam ustrezno navodilo za
izdajanje gradbenih dovoljenj za večstanovanjske
stavbe z več kot desetimi stanovanji.

V tej zvezi odgovarjamo:

Uvodoma nam dovolite, da se vam naprej za vašo
skrb, da bi bil za večstanovanjske stavbe zagoto-
vjen neoviran dostop, vstop in uporaba, kot to tudi
sicer predpisuje zakon o graditvi objektov, zahva-
ljujemo.

Hkrati sporočamo, da je tukajšnje ministrstvo
nameravalo takoj po izidu podzakonskega predpi-
sa o zahtevah za takšno zagotavljanje, ki ga pred-
videva ZGO-1, ne samo za večstanovanjske objek-
te, ampak tudi za določene objekte v javni rabi, z
ustrezno okrožnico obvestiti ne samo upravne
enote, ampak tudi občine o njihovih obveznostih.
Z omenjenim predpisom - pravilnikom o zahtevah
za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in
uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih
stavb - je namreč določeno, da se morajo zahteve
za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in
uporabe navedenih objektov upoštevati ne samo
pri projektiranju, izdaji gradbenih dovoljenj, izva-
janju del in izdajah uporabnih dovoljenj, ampak
tudi pri prostorskem načrtovanju. Zato je z njim
določeno, da morajo biti prostorske ureditve pro-
metne infrastrukture načrtovane, objekti, ki mora-
jo biti brez ovir pa morajo biti projektirani tako, da
omogočajo uporabo vsem ljudem, ne glede na
stopnjo njihove individualne telesne zmogljivosti.

Ker pa je bil omenjeni pravilnik že koncem novem-
bra t.l. potrjen na pristojni vladni službi (za zako-
nodajo), vas tudi obveščamo, da je pravilnik naš

minister že podpisal in smo ga zato tudi že posre-
dovali navedeni službi, da odredi njegovo objavo v
Uradnem listu Republike Slovenije. Ko pa bo pra-
vilnik objavljen v uradnem glasilu in bo začel vel-
jati, pa bomo tudi poskrbeli, da bo pravočasno
objavljen tudi na spletnih straneh našega ministr-
stva, hkrati pa bomo z ustreznimi okrožnicami o nje-
govem obstoju seznanili tudi vse občine in uprav-
ne enote, slednjim pa tudi naročili, kako ga je
potrebno ob izdajah gradbenih in uporabnih do-
voljenj uporabljati. Okrožnico pa bomo seveda posla-
li tudi na Inženirsko zbornico Slovenije in ji naroči-
li, da mora z njim seznaniti vse projektante, zlasti
pa arhitekta, krajinske arhitekta in prostorske
načrtovalce.

Ker pričakujemo objavo pravilnika o zahtevah za
zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in upo-
rabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih
stavb v Uradnem listu Republike Slovenije vsak
čas, izkoristimo ta dopis tudi zato, da z njim
seznanimo Inženirsko zbornico Slovenije, ki ji tudi
naročamo, da seznanijo svoje člane, da se mora
neovirano gibanje funkcionalno oviranih oseb v
projektjni dokumentaciji zagotavljati že vse od leta
1996, to je neposredno na podlagi še vedno veljav-
nega Pravilnika o projektiranju brez grajenih ovir
(Uradni list SRS, št. 92/99).

S spoštovanjem!

Jože NOVAK
DRŽAVNI SEKRETAR

Pripravil:

Tomaž M. Jeglič

Državni podsekretar v ministrstvu

Številka: 351-00-12/2002

351-00-8/2003

Datum: 12. 11. 2003

Zadeva: PRAVILNIKA, KI JU PREDVIDEVA ZGO-1

- **PRAVILNIK O OZNAČITVI IN UREDITVI GRADBIŠČA, O DNEVNIKU IZVAJANJA DEL TER O ZAGOTAVLJANJU SPROTNE KONTROLE GRADBENIH KONSTRUKCIJ;**
- **PRAVILNIK O PODROBNEJŠI VSEBINI PROJEKTNE IN TEHNIČNE DOKUMENTACIJE**

**Spoštovani gospod Brezovar,
glavni inšpektor RS za delo!**

Z navedenim dopisom nas seznanjate, da naj bi bila na spletnih straneh določene poklicne zbornice (Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije) objavljena tudi dva osnutka pravilnikov, ki ju predvideva ZGO-1, to je Pravilnik o označitvi in ureditvi gradbišča, o dnevniku izvajanja del ter o zagotavljanju sprotne kontrole gradbenih konstrukcij in Pravilnik o podrobnejši vsebini projektne in tehnične dokumentacije, in ki naj bi bila tik pred sprejetjem. Ker pa ugotavljate, da se poizkuša v obeh predpisih obveznosti, ki jih naročniku nalaga Direktiva Sveta 92/57/EEC, preložiti na izvajalce, in je tako v nasprotju z njo varnostni načrt izločen iz projektne dokumentacije, nam predlagate, da se našemu ministru predlaga uskladitev obeh predpisov z zahtevami direktive in tudi Uredbe Vlade o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, ker da boste morali v nasprotnem skladno z določilom 14. člena Direktive sveta 92/75/EEC, o razlogih za njeno neizvajanje poročati komisiji Evropske unije.

V tej zvezi odgovarjamo:

1. Uvodoma je potrebno pojasniti, da oba podzakonska predpisa oziroma pravilnika tukajšnje ministrstvo še zdaleč ni pripravilo s takšno obliko in vsebino, da bi ju že bilo mogoče posredovati v medresorsko usklajevanje, še manj pa v podpis našemu ministru in soglasje resornim ministrom, ter da vse do vašega dopisa nismo bili seznanjeni, da ima Zbornica za arhitekturo in prostor, ki še sploh ni ustanovljena in tudi še ni začela s poslovanjem, na svojih spletnih straneh objavljene neke delovne verzije obeh pravilnikov, ki pa jih ni pripravilo tukajšnje ministrstvo, ampak njegovi zunanji izvajalci in katere tukajšnje ministrstvo ne samo, da jih ni potrdilo kot ustrezne, ampak je večini njihovih določb, ko so mu bile predstavljene nasprotovalo. Zato samo tako, ko smo prejeli vaš dopis, pri Inženirski zbornici že intervenirali in ji naročilo, da oba osnutka, ki povzročata zmedo in nejasnosti, brez odlašanja sname s svojih spletnih strani.
2. Nadalje pojasnjujemo, da je tukajšnje ministrstvo že pred več kot pol leta, ker od zunanjih izvajalcev, ki so bili sicer izbrani v skladu s predpisi o javnih naročilih, ni prejelo takšnih gradiv, na

podlagi katerih bi bilo mogoče pripraviti oba, za zagotavljanje varne in zanesljive gradnje še kako pomembna predpisa z vsebino, ki bi bila v skladu z tovrstnimi evropskimi predpisi, oba pravilnika začelo samo pripravljati, da smo v oba pravilnika vnesli vse to, na kar ste nas z obravnavanim dopisom opozorili in da bosta oba pravilnika, ko bosta dokončana, najprej kot osnutek posredovana v medresorsko usklajevanje, torej tudi na vaše ministrstvo. Šele po končani medresorski uskladitvi pa bomo posredovali oba pravilnika v podpis našemu ministru in nato še v soglasje resornim ministrom oziroma ministricam. Z ZGO-1 je namreč določeno, da izda oba obravnavana izvršila predpisa minister za okolje, prostor in energijo v soglasju s tistimi ministri oziroma ministricami, v katerih delovno področje sodi posamezna vrsta objektov.

3. V oba pravilnika bodo zato vgrajene določbe, katere ste v dopisu posebej izpostavili oziroma jih, po podrobni analizi obravnavane direktive, pojasnili, zakaj da morajo naročniki že v fazi priprave na gradnjo upoštevati temeljna načela varnosti in zdravja pri delu in sicer, ko se odločajo o arhitektonskih, tehničnih in organizacijskih vidikih ter ko se odločajo o času potrebnem za izvedbo del.
4. Zlasti iz pravilnika o podrobnejši vsebini projektne in tehnične dokumentacije bo zato jasno razvidno, da mora naročnik (oz. zanj tudi projektant) upoštevati temeljna načeta varnosti in zdravja pri delu pri snovanju in projektiranju objekta in sicer tako, da bo objekt možno na varen način zgraditi, uporabljati in tudi vzdrževati. Ker pa je varnostni načrt po direktivi prav tako obveznost naročnika, bo moral projektant z varnostnim načrtom dokazati, da je takšna temeljna načela pri projektiranju upošteval oziroma z njim dokazal, da bo objekt možno, na kakšen način, ob upoštevanju katerih ukrepov ter v kakšnem času zgraditi na varen način, da bosta v času gradnje zagotovljena varnost in zdravje vseh udeležencev pri gradnji. Zato bo varnostni načrt seveda obvezen (sestavni) del projektne dokumentacije, za katero bodo s svojimi podpisi in identifikacijsko številko jamčili odgovorni vodja projekta in odgovorni projektanti, da so v projektu upoštevani tudi posebni predpisi, ki določajo ukrepe za

varnost in zdravje pri delu, kot to nalaga naročniku Direktiva Sveta 92/57/EEC, projektantom pa tudi 7. točka tretjega odstavka 48. člena ZGO-1.

5. Tukajšnje ministrstvo se pridružuje vašim ugotovitvam, da direktiva 92/57/EEC sploh ne bi bila potrebna, če bi bila varna gradnja objektov v rokah in odgovornost zgolj izvajalca (oz. delodajalca). Tudi tukajšnje ministrstvo meni, da je odgovornost delodajalcev za zagotovitev varnosti pri delu povsem ustrezno opredeljena že v direktivi 89/391/EEC oz. v zakonu o varnosti in zdravju pri delu. Povsem pa se je potrebno zato tudi strinjati tudi z vašimi ugotovitvami, da je včasih projekt sicer res mogoče realizirati ob uporabi različnih tehnologij, vendar pa da mora projektant vseeno ugotoviti (in dokazati), ali vse tehnologije tudi zagotavljajo varnost in zdravje delavcev pri gradnji. Zato tudi mi menimo, da bo moral biti v primerih, ko se zaradi odprtosti javnega naročila dopušča različne tehnologije, varnostni načrt obdelan s poznanimi tehnološkimi postopki (variantno), po potrebi pa tudi v več fazah.

Z namenom, da v bodoče ne bi prihajajo do nepotrebnih zapletov oziroma nejasnosti, seznanjamo z našim mnenjem tudi Inženirsko zbornico Slovenije, vključno z ZAPS v ustanavljanju, ter jima naročamo, da z našimi stališči o obvezni uporabi obravnavanih direktiv tudi pri izdelovanju projektne dokumentacije seznanita vse svoje člane - odgovorne projektante načrtov arhitekture, načrtov krajinske arhitekture in drugih načrtov, ki pridejo v poštev pri projektiranju določene vrste objektov.

Hkrati pa vas tudi obveščamo, da bo na osnutek in na predlog obeh pravilnikov še dovolj časa za pregledovanje besedila in dajanje pripomb, saj morajo biti pred sprejemom obeh, to je Pravilnika o označitvi in ureditvi gradbišča, o dnevniku izvajanja del ter o zagotavljanju sprotne kontrole gradbenih konstrukcij in Pravilnika o podrobnejši vsebini projektne in tehnične dokumentacije, in ki sta trenutno še v fazi priprave, pridobljena soglasja resornih ministrov torej tudi ministra za delo, družino in socialne zadeve.

Za vašo skrb, da podzakonski akti ne bi bili v nasprotju s predpisi EU, pa se vam tudi sicer zahvaljujemo.

S spoštovanjem!

Jože NOVAK
DRŽAVNI SEKRETAR

Pripravil:
Tomaž M. Jeglič
Sekretar

REPUBLIKA SLOVENIJA
MNISTRSTVO ZA OKOLJE, PROSTOR IN ENERGIJO
Dunajska c. 48, P.P.653, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon: (01) 47 87 400 Telefaks: (01) 47 87 422

Številka: 351-00-5/2002
Datum: 15. 10. 2003

Vsem občinam
Vsem upravnim enotam
Inženirski zbornici Slovenije
Zbornici za arhitekturo in prostor Slovenije v
ustanavljanju

**Zadeva: ZAGOTAVLJANJE NEOVIRANEGA
DOSTOPA, VSTOPA IN UPORABE OBJEKTOV V
JAVNI RABI TER VEČSTANOVANJSKIH STAVB**

Spoštovani!

Obveščamo vas, da je minister za okolje, prostor in energijo, na podlagi 20. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02) in 5. točke prvega odstavka 3. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03-popr. in 58/03-ZZK-1), dne 25. 9. 2003 izdal Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (v nadaljnjem besedilu: Pravilnik) in da je ta Pravilnik objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 97/03 z dne 10. 10. 2003, kar pomeni, da začne veljati 25. 10. 2003.

Ker je s 6. členom pravilnika določeno:

1. da mora biti zagotovljen neoviran dostop do objektov, ki morajo biti brez ovir, z izdelavo in sprejemanjem vseh vrst izvedbenih prostorskih aktov in sicer tistih njihovih sestavin, ki se nanašajo na prostorske ureditve prometne infrastrukture, rešitve prostorskih ureditev prometne infrastrukture pa da morajo biti takšne, da se lahko na njihovi podlagi gradijo takšne javne površine, namenjene pešcem, ki so brez grajenih in komunikacijskih ovir, na podlagi prvega odstavka 64. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 52/02 in 56/03, v nadaljevanju: ZDU-1) naročamo občinam, da zgoraj cit. določbe in tiste določbe Pravilnika, ki so v zvezi z njimi, obvezno upoštevajo ob pripravah in sprejemanju lastnih izvedbenih prostorskih aktov;
2. da morajo biti neoviran dostop, vstop in uporaba objektov, ki morajo biti brez ovir, zagotovljeni z izdelavo projektne dokumentacije, z izdajo gradbenih dovoljenj za takšne objekte, z gradnjo oziroma izvajanjem del ter vzdrževanjem takšnih objektov, da morajo biti projektne rešitve, predvidene s projektno dokumentacijo, takšne, da se na njihovi podlagi lahko zgradi

nov objekt brez ovir oziroma da se na njihovi podlagi že zgrajeni objekt lahko rekonstruira tako, da bo brez ovir, če so dane tehnične možnosti za tako izvedbo in da če je takšen objekt, ki se naj bi rekonstruiral, varovan na podlagi predpisov o kulturni dediščini, da morajo projektne rešitve zagotavljati, da bo objekt brez ovir, če so dane tehnične možnosti za tako izvedbo in hkrati upoštevani pogoji varstva kulturne dediščine,

a.) na podlagi prvega odstavka 49. člena ZDU-1 naročamo upravnim enotam, da zgoraj cit. določbe in tiste določbe Pravilnika, ki so v zvezi z njimi, obvezno upoštevajo ob izdajah gradbenih dovoljenj in uporabnih dovoljenj in sicer tako, da:

- pred izdajo gradbenega dovoljenja preverijo, ali vsebuje projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja za objekte iz 4. oziroma 5. člena Pravilnika izjavo projektanta, da je projekt izdelan v skladu z njim in ali takšen projekt izpolnjuje zahteve za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe, in
- pred izdajo uporabnega dovoljenja za objekte iz 4. oziroma 5. člena Pravilnika preverijo, ali vsebuje dokazilo o zanesljivosti objekta, ki mora biti sicer izdelano v skladu s pravilnikom o obliki in vsebini dokazila o zanesljivosti objekta (Uradni list RS, št. 91/03), tudi dokazno stran s prilogi, iz katerih izhaja, da bo objekt pri svoji uporabi izpolnjeval tudi zahteve za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe;

b) na podlagi prvega odstavka 72. člena ZDU-1 naročamo obema poklicnima zbornicama, da z določbami 6. člena Pravilnika in tistimi njegovimi določbami, ki so v zvezi z njimi, seznanita svoje člane oziroma odgovorne prostorske načrtovalce, odgovorne projektante vseh vrst načrtov in odgovorne revidente ter da v primeru, če ugotovita, da njeni člani pri opravljanju inženirskih storitev ne spoštujejo določb Pravilnika, ukrepata v skladu s svojimi pooblastili.

S spoštovanjem!

mag. Janez Kopač
MINISTER

Številka: 351-00-360/2003
Datum: 29. 07. 2003

Zadeva: GRADBENO DOVOLJENJE PO ZGO-1

Spoštovani!

Z navedenim dopisom nas prosite za pojasnila, ali so določbe ZGO-1 v primeru, ko investitor pridobi gradbeno dovoljenje za vse objekte ali več objektov v istem zazidalnem območju, zgradi oziroma dokonča pa samo stanovanja, medtem ko so poslovni prostori oziroma lokali v istem objektu zgrajeni samo do določene faze, drugačne kot prejšnje določbe ZGO, ko je moral kupec takšnega lokala oziroma poslovnega prostora naročiti PGD in PZI za dokončanje. Navajate, da sicer menite, da po ZGO-1 tega ni več treba, ker da je investitor dobil gradbeno dovoljenje za vse prostore, čeprav ni in še ne more biti razvidno, kakšna konkretna dejavnost bo v poslovnih prostorih ali lokalih, hkrati pa nas sprašujete, ali mora kupec pridobiti gradbeno dovoljenje za dokončanje prostorov in zato pridobiti PGD (in PZI) projekte, ali pa zadostuje, da gradi po projektni in tehnični dokumentaciji, ki je že bila uporabljena za PGD celotnega objekta.

V tej zvezi pojasnjujemo, da je odgovor na vsa vaša vprašanja v določbah prvega odstavka 67. člena ZGO-1, kar utemeljujemo z naslednjim:

1. Ker je s 95. členom ZGO-1, med drugim, določeno, da se mora s tehničnim pregledom zgrajenega objekta ugotoviti, ali je objekt izveden v skladu z gradbenim dovoljenjem, to pomeni, da uporabnega dovoljenja ne bi bilo mogoče izdati za objekt, za katerega bi bilo izdano takšno gradbeno dovoljenje, da ga je potrebno zgraditi v celoti, torej stanovanja v nadstropjih in lokale in poslovne prostore v pritličju oziroma tudi po drugih etažah, če bi bilo tako to določeno s projektom za pridobitev gradbenega dovoljenja, zgrajen pa bi bil tako, kot ste v dopisu navedli oziroma opisali.
2. Ker pa je v tržnih razmerah ne samo znano, ampak tudi potrebno, da se objekti lahko gradijo tudi tako, kot ste v dopisu navedli oziroma opisali, je zakonodajalec uredil takšno možnost v prvem odstavku 67. člena ZGO-1, ki določa, da se gradbeno dovoljenje izda za celoten objekt ali pa za njegov del, ki pomeni tehnično, tehnološko ali funkcionalno celoto in se da samostojno uporabljati, če se objekt gradi oziroma rekonstruira po delih in to tudi opredeljuje projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja.
3. To pomeni, da je, glede na določbe 67. člena ZGO-1, dopustno sprojektirati in nato zgraditi objekt, po končani gradnji pa seveda tudi upo-

> rabljati objekt, v katerem bi bila nadstropja namenjena stanovanjem, v pritličju objekta pa bi bil poslovni del, namenjen različnim trgovinam, katerim pa bi šele bodoči kupci lahko po svoji želji določili konkretno dejavnost in opremo, primerno tržnim razmeram.

4. Odgovor na vaše vprašanje pa seveda ni samo v določbah prvega odstavka 67. člena ZGO-1, ampak zlasti v tistih določbah izvedbenega prostorskega akta, na katerega območju leži zemljišče, na katerem naj bi se zgradil objekt z lokali v pritličju, ki določajo namensko rabo takšnega objekta. Če je v takšnem, seveda občinske izvedbenem prostorskem aktu določeno, kakšno konkretno rabo morajo imeti posamezni lokali v takšnem objektu, potem seveda ni mogoče njihove namembnosti prepustiti zgolj trgu oziroma posamičnim interesom investitorjev, ko bi takšne lokale kupili oziroma jih najeli. Preden izda upravni organ, pristojen za gradbene zadeve gradbeno dovoljenje, mora kot je to tudi sicer določeno s 66.členom ZGO-1, med drugim tudi preveriti, ali je projekt (za pridobitev gradbenega dovoljenja) izdelan v skladu z izvedbenim prostorskim aktom.

5. V tej zvezi z vašim vprašanjem, ali morajo nato kupci takšnih lokalov še pridobivati dovoljenje za dokončanje lokalov oziroma poslovnih prostorov, pa je potrebno seveda odgovoriti z »da«, pri čemer pa jim ni potrebno pridobiti »klasičnega« projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, ampak samo njegov t.i. urbanistični del ter načrt arhitekture z idejnim projektom strojnih in električnih inštalacij, torej projekt, kot je z ZGO-1 predpisan za manj zahtevne objekte.

S spoštovanjem!

Jože NOVAK
DRŽAVNI SEKRETAR

Pripravil:
Tomaž M. Jeglič
državni podsekretar v ministrstvu

Številka: 351-00-4/2002

Datum: 20. 8. 2003

ODGOVOR MOPE NA ČLANEK Z NASLOVOM »SISTEM ZA HKRATNO VARNO UPRAVLJANJE VEČ JEZOV JE URBANA OPREMA KOT NPR. POŠTNI NABIRALNIK« AVTORJA ZLATKA PODRŽAJA, DIPL.VAR.INŽ., KI JE BIL OBJAVLJEN V ŠTEVILKI 30, JULIJ 2003, LETNIK 6

Spoštovani!

V julijski številki (številka 30) glasila Inženirske zbornice Slovenije »NOVO V IZS« je bil objavljen članek z naslovom »Sistem za hkratno varno upravljanje več jezov je urbana oprema kot npr. poštni nabiralnik«, ki ga je podpisal Zlatko Podržaj, dipl. var. inž. Ker je navedeni avtor že 18. 3. 2003 na tukajšnje ministrstvo posredoval povsem enako besedilo, kot je sedaj objavljeno v glasilu IZS, in sicer kot pripombe in predloge k eni izmed prejšnjih verzij osnutka pravilnika o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, z njimi pa se ni bilo mogoče strinjati, ker temeljijo v napačni podmeni, češ da je ne samo vsak objekt varen in zanesljiv lahko samo takrat, ko je zanj izdano gradbeno in uporabno dovoljenje, ampak da to velja tudi za vsako napravo, ki se jo postavi pred že zgrajen tunel ali na tudi že zgrajen nasip, ne pa v tem, da tudi takšne naprave terjajo certificiranje in pravilno vzdrževanje, vas naprošamo, da v naslednji številki objavite naslednje:

»V številki 30 glasila Inženirske zbornice Slovenije, julij 2003, je bil objavljen članek z naslovom »Sistem za hkratno varno upravljanje več jezov je urbana oprema kot npr. poštni nabiralnik«, ki ga je podpisal Zlatko Podržaj, dipl. var. inž. Ta članek pa je potrebno odkloniti iz več razlogov.

Prvi razlog je v tem, da je avtor članka spregledal, da lahko naprave, ki jih primerja z urbano opremo, postavljajo samo izvajalci ustreznih javnih služb, ki npr. pred že zgrajeni tunel, kadar je to potrebno, postavijo ustrezen semafor, ali ki na jez oziroma v njegovi bližini postavijo določene varnostno-signalne naprave šele po tem, ko ugotovijo, da je postavitvev takšne naprave, čeprav je bil npr. takšen jez pred leti tehnično pregledan in je bilo zanj izdano uporabno dovoljenje, zaradi zagotavljanja varnosti ljudi in premoženja, ki živijo pod pregrado, potrebna. Isto velja tudi za postavitvev takšnih naprav na železniški progi, na smučišču ali na kanalizaciji in podobno.

Drugi razlog je v tem, da je obravnavani pravilnik nastal v tesnem sodelovanju z upravljavci objektov gospodarske javne infrastrukture, ki tudi sicer najbolj poznajo, kakšne naprave oziroma enostavne objekte potrebujejo, da bi objekti, za katere so zadolženi, delovali brez napak. Za to obravnavni pravilnik, ki mu avtor članka nasprotuje,

jasno razlikuje najprej med različnimi vrstami enostavnih objektov, v nadaljevanju pa zanje tudi določa različne pogoje, da se takšni objekti lahko štejejo za enostavne, za katere gradbeno dovoljenje ni potrebno. Pogoji za postavitvev vrtno ograje ali pomožnega objekta za lastne potrebe, ki je namenjen najširši rabi, so namreč tako povsem drugačni od pogojev, ki morajo biti izpolnjeni pri postavitvi semaforja na cesti. Takšen semafor pa, kot je tudi sicer znano, ne more postaviti kar kdorkoli, ampak je to lahko samo pristojni upravljavec ceste, ki je v primeru avtoceste, hitre ali druge državne ceste lahko samo DARS oziroma Družba za državne ceste, v primeru občinske ceste pa pristojna občinska služba.

Tretji razlog je v tem, da je po določbah za avtorja članka spornega pravilnika o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov enostavni objekt lahko samo konstrukcijsko manj zahteven objekt, ki ne potrebuje posebnega statičnega in gradbeno-tehničnega preverjanja, ki ni namenjen prebivanju in ni objekt z vplivi na okolje. Šteje se namreč, da je objekt konstrukcijsko manj zahteven objekt, ki ne potrebuje posebnega statičnega in gradbeno-tehničnega preverjanja, ki ni namenjen prebivanju in ni objekt z vplivi na okolje, samo če izpolnjuje s tem pravilnikom določene pogoje glede največje velikosti, načina gradnje in rabe ter je v skladu z določbami tega pravilnika uvrščen med pomožne objekte oziroma objekte za lastne potrebe, ograje, pomožne infrastrukturne objekte in pomožne kmetijsko-gozdarske objekte, začasne objekte, vadbene objekte, spominska obeležja in urbano opremo.

Četrty razlog, da tukajšnje ministrstvo ne vidi nevarnosti in takšnih škodljivih posledic, kot jih opisuje avtor članka, je v tem, da je z obravnavanim pravilnikom tudi jasno določeno, kaj je npr. pomožni cestninski objekt. Med takšne enostavne objekte so zato npr. uvrščeni samo objekti, ki jih predlagala pristojna strokovna služba za ceste resornega ministrstva, to je, npr. objekt za odvodnjavanje ceste (odvodni jarek, koritnica, plitva in globoka drenaža, vtočni in revizijski jašek, vodnjak ali ponikalnica), cestni snegolov (objekt v obliki ograje, ki zadržuje sneg, da se ne usipa na cestišče), objekt javne razsvetljave, cestni silos oziroma priročno skladišče orodja in opreme za

vzdrževanje cest ter soli in peska za posipavanje cest, pločnik in kolesarska steza ob vozišču ceste, avtobusno postajališče (prostor ob vozišču ceste, namenjen za kratkotrajno ustavljanje avtobusov, dokler vanj oziroma iz njega ne izstopijo potniki) in cestninska postaja (poseben prostor na uvozih in izvozih tistih javnih cest, za katere je s posebnimi predpisi določeno, da se za njihovo uporabo plačuje cestnina, na katerem se opravlja nadzor nad tem, ali je bila cestnina za določeno vrsto motornega vozila plačana oziroma na drug predpisan način poravnana). Med pomožne železniške objekte pa so tudi uvrščeni samo takšni objekti, ki jih je predlagala pristojna strokovna služba za železnice resornega ministrstva. To pa velja tudi za prav vse preostale enostavne, ki jim avtor članka nasprotuje. Tudi njih so predlagale samo pristojne službe upravljavcev drugih infrastrukturnih objektov in omrežij.

Peti razlog je v tem, da novi Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02, ZGO-1), za razliko na vse prejšnje zakone, ki so tudi urejali graditev objektov, razločuje med zahtevnimi, manj zahtevnimi in enostavnimi objekti. Takšno razlikovanje je bistvenega pomena zato, ker je potrebno za vsak zahtevni in vsak manj zahtevni objekt, preden se začne z njegovo gradnjo, gradbeno dovoljenje, za enostavni objekt pa gradbeno dovoljenje ni potrebno, če iz lokacijske informacije izhaja, da je njegova gradnja v skladu z izvedbenim prostorskim aktom, in če je njegova velikost, način gradnje in odmik od meje sosednjih zemljišč v skladu s posebnim predpisom, katerega izdajo predvideva ZGO-1, oziroma če je njegova velikost, način gradnje in odmik od meje sosednjih zemljišč, dokler omenjeni predpis še ni izdan, v skladu z določbami prvega odstavka 205. člena prehodnih in končnih določb ZGO-1. Ker so se v preteklosti za takšna dela morale pridobiti samo odločbe o dovolitvi priglašeni del, zahtevi za izdajo takšne odločbe pa ni bilo potrebno investitorji prilagati prav nobenega projekta, prav tako pa pred začetkom uporabe takšnih objektov, zgrajenih na podlagi odločbe o dovolitvi priglašeni del ni bilo potrebno opraviti prav nobenega »državnega« tehničnega pregleda oziroma izdati uporabno dovoljenje, pa se tukajšnjemu ministru postavlja vprašanje, zakaj naj bi se sedaj, ko obstaja za različne vrste naprav certifikati oziroma predpisi za njihovo dajanje v promet, še neko povsem nepotrebno upravno odločanje.

Šesti razlog je v temeljnih pogojih, da se katerikoli enostavni objekt sploh lahko postavi. Ti pogoji so določeni z občinskimi in državnimi izvedbenimi prostorskimi akti. Če je npr. z določenim občinskim prostorskim aktom določeno, da se na določenem območju ne sme postavljati ograj, ali da je na dolo-

čenem območju mogoče postavljati samo nizke ograje, iz določenega materiala ali samo saditi žive meje, to pomeni, da je na takšnem območju možno graditi samo takšne ograje, ne pa drugačnih. Ravnokar navedeni pogoji pa ne veljajo za enostavne oziroma pomožne infrastrukturne objekte, če se postavljajo na same objekte gospodarske javne infrastrukture, katerim služijo in seveda, če jih postavljajo upravljavci takšnih infrastrukturnih objektov in omrežij. Ne glede na vse prej pojasnjeno pa je potrebno še pojasniti, da se vsak enostavni objekt lahko postavi tudi, ko se na podlagi poprej izdanega gradbenega dovoljenja gradi nov objekt, če je gradnja takšnega objekta oziroma objektov predvidena s projektom za pridobitev gradbenega dovoljenja. Vse prej opisane možnosti o gradnji enostavnih objektov se namreč nanašajo na primere, ko je osnovni objekt že zgrajen in v uporabi in se njegov lastnik oziroma uporabnik kasneje odloči, da bi si gradbeno parcelo, na kateri objekt stoji, npr. ograjal ali ko bi DARS npr. ugotovil, da je potrebno postaviti dodatno protihrupno ograjo. Če se gradi nov objekt, je postavitev ograje oziroma v primeru ceste, cestninske postaje ali semaforjev, predvidenih s projektom za pridobitev gradbenega dovoljenja, ena od zadnjih faz takšne gradnje, ko se najprej opravi zemeljska in splošna gradbena dela, nato inštalacijska in zaključna (obrotna) dela, vključno z zunanjo ureditvijo in ko se odstrani gradbišče. Takšen sicer enostavni objekt pa mora biti seveda samo takšen in mora stati tam, kot je to določeno z gradbenim dovoljenjem. Če bi bil zgrajen drugače, bi se tudi takšen, sicer enostavni objekt štel za neskladno gradnjo in bi zato lahko zoper investitorja, tako kot za vsak drug neskladen objekt, ukrepal pristojni gradbeni inšpektor. Investitor ograje, ki bi bila npr. višja od dovoljene, bi moral v takšnem primeru ograjo znižati oziroma vzpostaviti stanje, kot bi bilo to predpisano z gradbenim dovoljenjem, kar velja npr. tudi za semaforizirano križišče.

Sedmi (poslednji) razlog pa je v tem, da je navedeni avtor že 18. 3. 2003 na Ministrstvo za okolje, prostor in energijo posredoval povsem enako besedilo in sicer kot pripombe in predloge k eni izmed prejšnjih verzij osnutka pravilnika o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov. Z njimi pa se ni bilo mogoče strinjati, saj je bilo ugotovljeno, da temeljijo v napačni podmeni, češ da je ne samo vsak objekt, ampak tudi naprava lahko varna in zanesljiva samo takrat, ko je zanjo najprej izdelana projektna oziroma tehnična dokumentacija, ki naj bi bila nato še revidirana, nato pa na njeni podlagi izdano gradbeno dovoljenje, po končani gradnji oziroma izvedbi del pa še izdano uporabno dovoljenje, ne pa v tem, da je gradbeno dovoljenje

namenjeno tudi preverjanju, ali bo nameravani objekt v skladu z lokacijskimi pogoji, izdano uporabno dovoljenje pa da ne daje absolutne garancije, da bo na tehničnem pregledu pregledani objekt kar stalno izpolnjeval predpisane bistvene zahteve, saj ga je potrebno tudi vzdrževati.

Na koncu pa je potrebno poudariti še naslednje: če bi se sledilo avtorju obravnavanega članka, to je, da bi se moralo za prav vsako gradnjo najprej izdelati projektno dokumentacijo, jo revidirati in nato na njeni podlagi pridobiti gradbeno dovoljenje, potem tudi sploh ne bi smela obstajati vzdrževalna dela v javno korist, kot jih sicer že sedaj dopuščajo določbe Zakona o javnih cestah, Zakona o zagotavljanju varnosti v železniškem prometu in podobno. Pri izvajanju samih del se namreč varstvo in zdravje pri delu ne zagotavlja neposredno na podlagi določb Zakon o graditvi objektov, ampak na podlagi Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (Uradni list RS, št. 86/02 in 57/03), ki povsem jasno določa, kako se mora zagotavljati takšno varstvo. Edina izjema od navedene uredbe veljajo za gradnje v lastni reži oziroma enostanovanjske hiše velikosti do 350 m² neto tlorisne površine, pa še to ne, če so podani pogoji iz prvega odstavka 5. člena te uredbe ali če bi šlo za posebno nevarna dela, kot jih določajo določbe iz priloge II navedene uredbe. Ker pa je s 5. členom navedene uredbe jasno določeno, da mora naročnik ali nadzornik sestaviti prijavo gradbišča, gradbišče pa prijaviti pristojni inšpekciji, je potrebno na koncu samo še dodati, da je z navedeno določbo tudi določeno, da je prijava gradbišča pristojni inšpekciji obvezna samo v primeru, ko je predvideno trajanje dela daljše od 30 delovnih dni in na gradbišču hkrati dela več kot 20 delavcev, ali da je predviden obseg dela 500 človek/dni ali več.

Ker pa je z Uredbo o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih tudi določeno, da ta uredba velja tudi za ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu pri vzdrževanju objektov, torej tudi pri postavljanju takšnih naprav, ki so v neposredni zvezi z vzdrževanjem in obratovanjem, npr. tunela ali jezua (pregrade), z njo pa je predpisano, da mora naročnik ali nadzornik izvedbe del imenovati koordinatorsko posebej za fazo priprave takšnega projekta in posebej za fazo izvajanje, je po našem prepričanju strah avtorja obravnavanega članka, da objekti zaradi obravnavanega pravilnika ne bi bili več zanesljivi, povsem odveč.

S spoštovanjem!

Tomaž M. Jeglič
državni podsekretar

Geodetski grozd

V PRIHODNJEM LETU ALI DVEH SE BODO NAŠA PODJETJA PONOVRNO SOOČALA S POVEČANO LIBERALIZACIJO TRGA IN HKRATI S SVOBODNEJŠIM VSTOPOM KONKURENTOV, KI SO ŽE DOLGA DESETLETJA VAJENI ODPRTOSTI TRGA IN KONKURENCE TER MNOGO VEČJI IN BOLJ UVELJAVLJENI NA VELIKEM EVROPSKEM IN DRUGIH SVETOVNIH TRGIH. PRAV TAKO PA BODO V SMISLU GLOBALIZACIJE IMELA ŠE BOLJ PROSTO POT TUDI MULTINACIONALNA PODJETJA.

1. Uvod

Podjetja morajo tako iskati najboljše rešitve za proizvodnjo, distribucijo, trženje, prodajo in ostale aktivnosti na celotnem svetovnem trgu ter tako doseči svoje konkurenčne prednosti. Postati morajo vsesplošno prepoznavna.

Pred vrati so torej novi izzivi in oblikovanje novih pristopov, vizij, strategij in ciljev. Mnoga podjetja bodo morala, skupaj s preoblikovanjem znotraj organizacije, poiskati pomoč tudi zunaj – zaradi majhnosti, prevelike konkurence, neizoblikovanih konkurenčnih prednosti in še česa. Odločiti se bodo morala za neke oblike povezovanja s tujimi ali domačimi podjetji. Ena od možnosti je povezovanje v grozde (clustre). Ti predstavljajo povezovanje znotraj dejavnosti, med podobnimi podjetji ali podjetji znotraj produkcijske verige, s katerimi bodo podjetja poskušala ustvariti posebne konkurenčne prednosti in uspeli tako na domačem kot na tujih trgih.

2. Splošno o grozdih

Povezovanje podjetij v grozde (včasih imenovane tudi mreže, gospodarska omrežja, industrijska področja in podobno) pri nas do nedavnega ni bila poslovna praksa. Podjetja iste ali podobne dejavnosti so se sicer združevala v gospodarska interesna združenja, vendar te povezave niso prinašale s seboj vseh kvalitetnih značilnosti, ki jih skrivajo povezave podjetij v grozde.

Cluster, kot se v angleškem jeziku imenuje grozd, je v Concise Oxford Dictionary definiran kot »skupina podobnih stvari, ki rastejo skupaj« (Project West-East ID, str. 12). Slovenski Slovar knjižnega jezika (<http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>) pa grozd opiše kot podolgovato socvetje (skupek cvetov – istih stvari), katerega peclji rastejo iz različnih točk iste osi. Obe definiciji torej pokažeta tudi bistvo združevanja podjetij v grozd, ki je v tem, da se povežejo podjetja, ki jih družijo skupne lastnosti (dejavnost, lokacija, cilji,...) in ki v okviru te nove povezave dosegajo boljše rezultate, rastejo

in pospešujejo razvoj poslovnega okolja posameznih podjetij ter grozda kot celote.

Svetovno znani ekonomist E. Michael Porter v svojih delih govori o tem, da so grozdi že dolgo prisotni v ekonomiji, vendar pa niso imeli takšnega pomena, kot so ga pridobili z globalizacijo.

Iskanje konkurenčnih prednosti je odvisno od pogojev produkcijskih faktorjev, delovanja sorodnih in podpornih dejavnosti, povpraševanja in same strategije podjetja.

Ponavadi je za začetek razvoja posameznega grozda pomemben eden izmed navedenih dejavnikov, na primer povpraševanje oz. razvoj trga. Okoli tega se lahko začne oblikovati grozd podjetij, ki najprej zadovoljuje te posebne potrebe. Sam razvoj grozda pa nato poteka tako, da povezana podjetja v primeru uspešnosti privabljajo nova in nova konkurenčna podjetja, iščejo specializirane dobavitelje, specializirane vladne in izobraževalne ustanove, ki podpirajo in dopolnjujejo grozd z novimi možnostmi za razvoj in napredek. In na takšen način nastaja mreža medsebojno povezanih podjetij, ki so hkrati tudi konkurenti in so nadgrajeni še z drugovrstnimi podjetji in organizacijami (Porter, 1998.).

Grozd predstavlja torej skupina geografsko (država, regija, mesto) blizu lociranih podjetij in organizacij, ki so povezana na podlagi skupnih značilnosti in komplementarnosti.

Gozd je partnerstvo med podjetji, raziskovalnimi in finančnimi ustanovami, v katerem je osnova za povezovanje razvojni vidik. Značilnost grozdov je tudi njihov projektni karakter.

Grozda pri tem ne smemo enačiti z dejavnostjo ali panogo, čeprav mu težko določimo meje. Predvsem moramo biti pozorni na kvaliteto povezav in komplementarnost, obe pa morata imeti rezultate v povečani produktivnosti in pospešenih inovacijah in razvoju.

Meje grozda niso stalne ali mirujoče. Z razvojem grozda lahko opazujemo različne spremembe meja, saj lahko vstopajo nova podjetja ali organizacije, stara pa izstopajo.

Koristi, ki jih prinaša grozd

Glavne koristi, izhajajoče iz povezovanja v grozd, lahko povzamemo kot: povečevanje konkuriranja, povečanje produktivnosti povezanih podjetij, ustvarjanje novih podjetij in njihovo vključevanje v sistem grozda, pospešeno vlaganje v razvoj ter aplikacija inovacij v samo poslovanje podjetij v grozdu.

Na sliki so predstavljene naslednje konkurenčne prednosti, ki jih sodelujočim podjetjem prinaša povezovanje v grozd (Jaklič M., 2002, str. 5):

izvaja integralni program za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti in vključuje naslednje ukrepe: [URL: <http://www2.gov.si/mg/mgslo.nsf>]. V okviru tega programa ministrstvo dodeljuje razvojne spodbude za projekte z naslednjih področij:

1. internacionalizacija podjetij in nove investicije,
2. povezovanje podjetij,
3. razvoj grozdov,
4. uvajanje strategij za povečevanje produktivnosti,
5. program prilagajanja slovenske tekstilne in oblačilne ter usnjarske in obutvene industrije pogojem notranjega trga EU.

Ministrstvo za gospodarstvo je sledilo mnogim pozitivnim izkušnjam drugih držav, ki že desetletja dajejo velik pomen povezovanju podjetij in razvoju proizvodno storitvenih sistemov po kon-

Grozdi prinašajo še vrsto drugih koristi. Kot primer lahko omenimo vpliv grozda na produktivnost v posameznih podjetjih, ker le-ta še vedno močno konkurirajo, tekmujejo med sabo in so prisiljena izboljševati proizvodnjo, ponudbo. Na drugi strani pa se uvajajo inovacije, ki pozitivno vplivajo tako na produktivnost, kot tudi na zaposlovanje strokovnega, kvalificiranega in specializiranega kadra. Sodelovanje in komuniciranje podjetij in njihovih zaposlenih tako poraja vedno nove ideje, zamisli, izzive in priložnosti, ki jih podjetja lahko pretvorijo v konkurenčno prednost.

3. Razvoj grozdov v Sloveniji

Slovenija je država, katere trenutni primarni cilj je vstop v Evropsko unijo. To pa prinaša s sabo tudi odprtje trgov (brez kakršnihkoli omejitev) za mednarodno konkurenco. Ministrstvo za gospodarstvo

Te izkušnje so pokazale, da je povežovanje podjetij v grozde pomemben dejavnik konkurenčnosti regij in držav, saj ravno grozdi pospešujejo razvijanje edinstvenega znanja z lokalnim prizvokom, kar je lahko bistvena konkurenčna prednost na zahtevnem globalnem trgu.

Prvi koraki v smeri spodbujanja medpodjetniškega povezovanja in razvoja grozdov so bili storjeni že v letu 1999, nato je bil v juliju 2000 objavljen javni razpis za spodbujanje povezovanja in specializacij v proizvodnih verigah, ki je bil izveden v okviru Razvojnega programa za pospeševanje konkurenčne sposobnosti slovenske industrije. Ministrstvo je leta 2001 podprlo nastanek treh pilotnih projektov razvoja grozdov:

- avtomobilski (Slovenski avtomobilski grozd)
- transportno - logistični grozd,
- orodjarski grozd.

Druga faza razvoja grozdov v Sloveniji

Ministrstvo za gospodarstvo je v letu 2002 in 2003 ponovno ponudilo finančno podporo razvoju in oblikovanju novih grozdov. Na osnovi kakovosti vlog in razpoložljivih sredstev je na nacionalni ravni sofinanciralo 3 pilotne projekte in 14 projektov za razvoj novih grozdov v letih 2002 in 2003. Med temi grozdi je v letu 2002 pričel z delovanjem tudi grozd geodetskih izvajalcev.

4 Grozd geodetskih izvajalcev Slovenije (GIZ- GI)

Geodetska dejavnost

V Republiki Sloveniji deluje že več kot 170 podjetij, ki se pretežno ukvarjajo z izvajanjem geodetskih del in z njimi povezanih prostorskih informacijskih sistemov (geoinformatiko). V navedenih podjetjih je preko 500 zaposlenih.

Zaradi možnih institucionalnih povezav, večje specializacije in usposabljanja posameznih podjetij, pospešitve vlaganj v znanje in tehnološki razvoj oz. v večji lastni razvojni del ter ustvarjanja pogojev za nastop na tujih trgih, so posamezna podjetja izrazila interes po večjem obsegu skupnih aktivnosti. Osnovni cilj tudi poslovnega povezovanja je dolgoročneje uspešno poslovanje na predvidenem odprtem evropskem trgu, na katerem bo poudarjen problem majhnosti, nespecializiranosti podjetij in premajhnega vlaganja v razvoj.

Pravni vidik sodelovanja

Grozd geodetskih izvajalcev je združenje pravnih oseb in je nekapitalske narave. Je prostovoljno združenje trenutno 15 podjetij, ki so k programu pristopila s sprejetjem dogovora o vzpostavitvi grozda geodetskih izvajalcev. Nosilno vlogo je v letu 2003 prevzelo Gospodarsko interesno združenje geodetskih izvajalcev. Tako je v splošni program dejavnosti vključenih že 80 podjetij. Ta oblika organiziranja zagotavlja stalen, organizacijsko, pravno in finančno zaključen subjekt z opredeljenimi nalogami.

Namen in cilji povezovanja v grozd

Grozd Geodetskih izvajalcev je bil vzpostavljen zato, da bi se omogočilo nekapitalsko povezovanje večjega števila slovenskih podjetij, ki se tako ali drugače ukvarjajo z geodetsko dejavnostjo. Omogočilo bi se tudi povezovanje geodetskih podjetij z ustreznimi raziskovalnimi organizacijami in izobraževalnimi institucijami. Povezava je nastala zaradi poslovnih ugodnosti in novih konkurenčnih prednosti, ki jih takšna oblika sodelovanja prinaša za vsa sodelujoča podjetja, kar pa je mogoče le s skupnim uveljavljanjem interesov in povezovanjem posameznih poslovnih in razvojnih nalog.

- > Sodelovanje mora hkrati prinašati ohranjanje oziroma povečanje konkurenčnosti nastopanja podjetij na bodočem evropskem in tudi svetovnem trgu.

Kot osnovni razvojni cilj so si sodelujoča podjetja postavila oblikovanje skupne razvojne strategije in razvoja znanj, vzpostavitev infrastrukture za delovanje skupnih nalog članov grozda ter krepitev moči in vloge geodetskih podjetij na domačem in tujih trgih.

Grozd geodetskih izvajalcev ni nastal z namenom profitnega delovanja in oblikovanja novega gospodarskega subjekta, ampak temelji na prostovoljnem sodelovanju članic. Le-te so za delovanje grozda izoblikovale naslednje operativne naloge:

- oblikovanje razvojnih vizij in temeljnih strateških usmeritev geodetske dejavnosti;
- povečevanje konkurenčnosti geodetskih podjetij na domačem trgu, predvsem z organiziranjem skupnih promocijskih aktivnosti ter uveljavljanjem skupnih interesov članov v odnosih z državo in upravno sfero, z drugimi združenji na področju urejanja prostora, nepremičnin in informatike, v odnosih z gospodarsko zbornico, pri razvoju skupnih priložnosti z drugimi združenji na slovenskem trgu;
- kvalitativno in kvantitativno izboljševanje poslovanja geodetskih podjetij z vzpostavitvijo delujoče infrastrukture, ki omogoča povezovanje splošnih poslovnih funkcij med člani, uveljavljanje skupnih interesov, skupno urejanje osnov delovno pravnih razmerij in usposabljanja, oblikovanje borze dela in kapacitet, skupno delovanje podjetij za izboljšanje njihovih izdelkov in razvoj tehnologij;
- uveljavljanje geodetskih podjetij na mednarodnem trgu kot priprava za enotni trg Evropske skupnosti, ki zajema promocijo in organiziran nastop v tujini, vzpostavlanje in razvoj mednarodnih stikov, skupne nastope na mednarodnih razpisih in drugo.

Grozd geodetskih izvajalcev naj bi služil vključnim podjetjem kot organizacijski temelj za uresničitev naslednjih vizij:

- zagotavljanje skupnih tehnološko naprednih rešitev upravljanja s prostorom na osnovi opredeljene strategije,
- vzpostavljanje enotnega delujočega informacijskega portala za podatke o nepremičninah in topografiji ter izvajanje storitev,
- omogočanje pogojev za širitev trženja in znanja ter za sistemski prodor članov grozda na tuje trge (svetovanje, izobraževanje, trženje, sovlaganja, sodelovanje pri pripravi mednarodno financiranih projektov ali njihovo izvajanje),

- postati subjekt prenosa znanj in projektov pri urejanju nepremičninskih evidenc v JZ Evropi in partner pri izvajanju mednarodnih projektov oz. storitev,
- postati usmerjevalec razvojno raziskovalnih projektov v stroki in nosilec priprave tehnoloških rešitev za nove naloge.

Začetno delovanje in način izvajanja nalog

V letu 2002 je bila v skladu z razpisom izvedena prva faza vzpostavljanja sistema grozda z oblikovanjem razvojne strategije grozda, izvajanje raziskovalnih projektov širjenja trgov, spodbujanje ter širjenje interesa članov za skupno izvajanje projektov, priprava oblike organiziranosti in infrastrukture za delovanje.

Nosilno podjetje je bilo Geodetski zavod Celje, d.o.o., ki je prevzel odgovornost za organizacijsko, tehnično in formalno pravno izvedbo projekta razvoja grozda geodetskih izvajalcev v prvi fazi vzpostavitve formalne organizacijske oblike, v letu 2003 pa je funkcijo osrednje razvojne enote prevzelo Gospodarsko interesno združenje geodetskih izvajalcev (<http://www.giz-gi.si>), ki je odgovorno za vsebino, roke in finančno poslovanje grozda geodetskih izvajalcev.

Za koordinacijo, sprejemanje odločitev in nadzor nad izvedbo posameznih projektov je bil ustanovljen projektni svet, ki ga sestavljajo člani podjetij, ki sodelujejo v projektu grozda geodetskih izvajalcev.

Posamezno projektno skupino sestavljajo zaposleni iz sodelujočih podjetij - strokovnjaki na področjih, za katera je projektna skupina zadolžena.

Takšna oblika organiziranosti je projektna in se z izvajanjem posameznih projektov spremeni.

V skladu s predvidenimi oblikami organiziranja in financiranja je opredeljen tudi pristop novih članov. Eden osnovnih ciljev povezovanja v grozd je zgraditi delujočo in informacijsko podprto mrežo geodetskih izvajalcev v celotni Sloveniji, zato je v interesu trenutnih članic, da že v samem začetku delovanja grozda (prvi dve leti) privabijo čim več novih geodetskih izvajalcev v samo strukturo grozda. V ta namen se stroški financiranja novih članov v prvih letih ne bodo razlikovali od splošnega modela financiranja.

Trenutno sestavljajo grozd vsi večji poslovni subjekti iz geodetske dejavnosti, zato novi člani ne bodo bistveno povečali finančnih in kadrovskih virov grozda, ampak bodo predvsem povečali število poslovnih subjektov in s tem se bo zagoto-

vila mreža geodetskih pisarn s sistemom urejenih storitev in se bodo bolje porazdelili začetni stroški ustanavljanja novih podjetij.

DEJAVNOSTI GROZDA

Dejavnosti grozda geodetskih izvajalcev so deljene na:

- izvajanje skupnih splošnih poslovno-organizacijskih nalog,
- razvojno-raziskovalne naloge.

Takšna delitev pa narekuje tudi poseben finančni model organiziranja.

Projekti, ki se izvajajo v okviru grozda geodetskih izvajalcev, se financirajo na dva načina:

a) z osnovnimi letnimi članarinami:

S temi sredstvi se financirajo projekti razvoja in širitve splošnih organizacijskih, poslovnih, informacijskih in izobraževalnih funkcij grozda. Letna članarina se potrjuje na osnovi letnega programa aktivnosti.

b) s financiranjem posameznih projektov, ki se opredelijo na osnovi interesa podjetij za izvedbo posameznega projekta. S temi sredstvi se financirajo predvsem projekti skupnih razvojno-raziskovalnih nalog po letnem programu. Sistem financiranja posameznega projekta omogoča, da se posamezne faze projekta financirajo s participacijo vseh članov, to je iz skupne članarine, preostale naloge pa s sofinanciranjem nosilnih podjetij projekta.

RAZVOJNE NALOGE

V tem začetnem obdobju so bile izvajane naslednje razvojne naloge:

a) Priprava metodologije organiziranega nastopa in trženja v Evropi s pregledom možnih tujih virov financiranja

Mednarodno sodelovanje postaja vedno večji izziv tudi geodetskim podjetjem in to podjetjem, ki želijo poslovati in prodreti na tuje trge ali pa delovati na bodočem skupnem Evropskem trgu. Mednarodno sodelovanje namreč ne omogoča le osvajanja novih trgov in povečanja prodaje, temveč omogoča tudi spremljanje novih trendov, ki so osnova za kvaliteten razvoj posameznega podjetja oziroma celotne dejavnosti. V okviru projekta so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- Izdelan je bil poslovni načrt mednarodne pisarne oziroma centra za mednarodne razpise.
- Pripravljen je bil dokument o naboru možnih virov in organizaciji prijav na mednarodne razpise.
- Pripravljen je bil seminar o evropskih programih.

- Izdelano je bilo vsebinsko ogrodje spletne strani za mednarodno sodelovanje.
- Izdelan je bil dokument o usklajevanju regionalnih prijav

b) Priprava temeljev geoinformacijskega portala grozda

Na osnovi izhodišč za oblikovanje geoinformacijskega portala grozda so bili določeni tehnološko-informacijski pogoji delovanja portala. Pripravljena sta bila spletna aplikacija za pregledovanje geolociranih podatkovnih zbirk - InfoOkno in spletni forum, v okviru katerega bo potekala izmenjava informacij med geodetskimi izvajalci, borza znanja in podobne vsebine informativnega značaja. Odločitev za omenjeni dve informacijski rešitvi bosta omogočili osnovno delovanje portala, ostale vsebine pa se bodo vključevale v portal postopoma v skladu s poslovnim načrtom in pravno formalnim okvirom delovanja portala.

c) Izgradnja centralnega informacijskega sistema topografskih podatkov prostora

Izgradnja centralnega informacijskega sistema topografskih podatkov prostora je bila zasnovana na izhodiščih: v Sloveniji se pojavlja vse močnejša težnja po zagotavljanju prostorskih podatkov na način, ki ga uravnava trg in ne zgolj država; vse bolj se uveljavlja nov ekonomski model, ki temelji na trženju storitev in ne izdelkov; rešitev mora biti dovolj splošna in od uporabnikov neodvisna; kot strokovnjaki s področja zajema in vzdrževanja prostorskih podatkov lahko zagotovimo kakovostne podatke, hkrati pa tudi jamčimo za njihovo kakovost oziroma primernost za posamezen način uporabe.

V tem obdobju so bile tako izvedene naslednje aktivnosti: izvedba študije IS v porazdeljenih okoljih, izvedba študije zajema 3D podatkov, raziskava modelov rešitev za polnjenje baze 3D podatkov, priprava ciljev, zasnova predloga rešitve poveljivosti prostorskih podatkov, usposabljanje za nove rešitve za polnjenje baze 3D podatkov, analiza trenutnega stanja slovenske geoinformacijske infrastrukture.

d) Izdelava poslovnega in tehnološko podprtega enovitega geoinformacijskega sistema v regionalnih in lokalnih centrih

Projektna naloga obravnava splošno opredelitev sistema mreže regionalnih in lokalnih centrov in predlaga konkretne projekte za osnovno delovanje centrov, ki zagotavljajo uresničitev ene izmed strategij grozda geodetskih izvajalcev - ZAGOTAVLJATI OSNOVE ZA GOSPODARJENJE Z NEPREMIČNINAMI. Vzpostavitev sistema regionalnih in lokalnih centrov ter ustanovitev takšne mreže centrov je tudi

dober motiv za sodelovanje geodetskih podjetij in drugih subjektov v grozdu, saj zagotavlja teritorialno pokritost Slovenije in približa delovanje celotnega sistema kot poslovne kategorije.

Znotraj tega sklopa so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- Poslovni načrt vzpostavitve regijskih GEO centrov,
- testno delovanje mreže 12 regijskih GEO centrov, povezanih preko centralnega računalnika v enotno privatno omrežje (VPN),
- izdelan promocijski material za informiranje občin in drugih uporabnikov podatkov o prostoru,
- tržna analiza produktov in storitev, primernih za trženje in izvajanje v regijskih GEO,

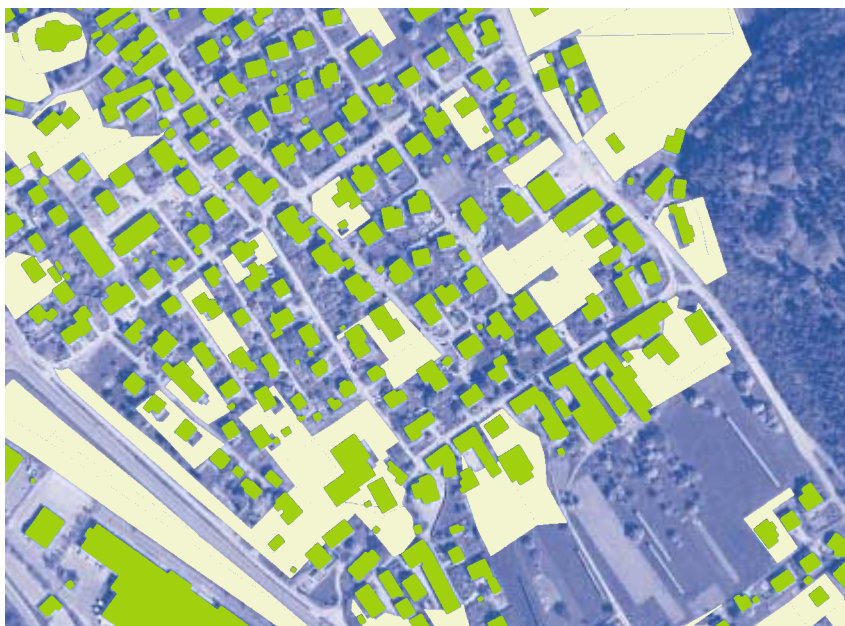
- izdelana navodila in metodologija za posodobitev sistema obračunavanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (spremembe odlokov, zazidana in nezazidana stavbna zemljišča),
- izdelana razvojna naloga »IZDELAVA PROSTORSKIH REDOV OBČINE«.

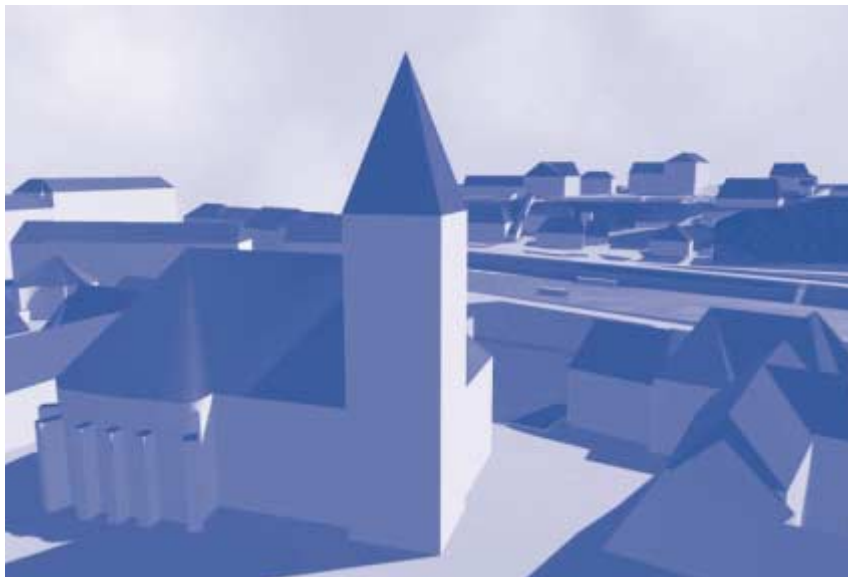
Projekt je pripravil osnove za tehnološko napredne rešitve upravljanja s prostorom.

e) Metodologija baze tridimenzionalnih prostorskih podatkov

Opravljen je analiza obstoječega stanja ter pripravljena zasnova projekta.

PORAZDELITEV TERENSKIH PISARN

f) Študija ekonomskih prednosti upravljanja komunalne infrastrukture z urejenimi prostorski bazami podatkov

Podatki o omrežjih in objektih gospodarske javne infrastrukture predstavljajo eno od nujnih strokovnih podlag za odločitve na področju urejanja prostora oziroma pripravo prostorskih aktov. Zaradi izjemne pomembnosti v smislu investicijske vrednosti ter razvojnega potenciala so korektni podatki o gospodarski javni infrastrukturi podlaga tako za izdelavo temeljnih aktov (strategij gospodarskega in prostorskega razvoja), kot za izdelavo samih lokacijskih načrtov in izdajo gradbenih dovoljenj ter tako pomembna osnova za upravljanje s prostorom oziroma izvajanje aktivne zemljiške politike na državni in lokalni ravni. Naloga tako zajema izvedbo študije, ki bo na primeru lokalnih skupnosti pokazala, da urejene evidence pomenijo primerjalno prednost, posredno pa tudi ekonomski učinek za lokalno skupnost.

g) Metodologija gospodarjenja z zemljišči

V okviru projektne naloge so bili podrobneje opredeljeni načini gospodarjenja z zemljišči, in sicer predvsem na nivoju lokalne skupnosti. V okviru projekta so pripravljene analize obstoječe zakonodaje, ki vplivajo na gospodarjenje z zemljišči na nivoju lokalne skupnosti; izdelan koncept in metodologija razreševanja posameznih urejevanj premoženja; izvedene delavnice; izdelane ocene možnosti vpeljave novih postopkov ter izdelana metodologija gospodarjenja z zemljišči.

Izdelana metodologija je zbrala vse metode s področja gospodarjenja z zemljiščem in bo predstavljala priložnik lokalnim skupnostim in vsem, ki se vsakodnevno pri svojem delu srečujejo s prostorom in zemljišči oziroma so z njim kakorkoli povezani.

h) Raziskava o izboljšavi podatkov zemljiškega katastra skozi urejanje prostorskih evidenc

Projektna naloga je imela za cilj, da se na osnovi študije predlogov tehnoloških možnosti izboljševanja podatkov zemljiškega katastra zagotovijo metode dela za kvalitetnejšo uporabo lokacijskih podatkov katastra v prostorskih evidencah. Na projektu so bile opravljene številne študije s ciljem ugotoviti najprimernejše tehnološke možnosti izboljševanja lokacijskih podatkov. V okviru projekta sta bili izdelani dve osnovni študiji, s katero so se določili načini in kriteriji za ugotavljanje in presojo kakovosti podatkov. Na osnovi podrobnejših matematičnih modelov in testnih preizkusov rešitev je na osnovi izvedbenih nalog nastala dobra osnova za pripravo dokončnih metodoloških, tehnoloških in tudi formalno prav-

nih (zakonskih) pobud za izboljševanje podatkov. Projektna naloga se intenzivno nadaljuje s ciljem, da realizira predlagane rešitve.

5. Izkušnje in spoznanja pri organizaciji grozda

Naj navedem še nekaj izkušenj, ki so v procesu ustanavljanja grozda geodetskih izvajalcev predstavljale določene posebnosti:

- na podlagi pričakovanj se je na začetku izoblikoval širok spekter aktivnosti, ki pa se je moral kasneje prilagoditi glede na kadrovske in finančne zmogljivosti,
- planiranje je moralo biti v začetku zelo racionalno, saj grozd v začetni fazi ne povezuje veliko podjetij in tudi ne more zagotavljati velikih finančnih sredstev,
- v začetno vzpostavljano delovanje je bilo vloženo veliko dela, ki ni bilo zadosti upoštevano pri ugotavljanju stroškov izvajanj posameznih aktivnosti,
- grozd geodetskih izvajalcev vključuje zelo heterogene člane, tako glede velikosti kot usmerjenosti na trg in obsega dejavnosti, in zato zahteva prilagodljivo organizacijsko strukturo, ki pa bo narekovala ustrezno formalno in profesionalno strukturo,
- v prvi fazi je bilo doseganje dogovorov hitro in zadovoljivo, kar je seveda posledica tega, da so aktivnosti in s tem povezane odločitve splošnejše in ne tako finančno zahtevne,
- v prihodnje morajo projekti grozda postati v večji meri del razvojnih načrtov posameznih članov, ki bodo sodelovali pri teh projektih.

Primož Jakoš
Energetika Ljubljana d.o.o.

Nova izdaja Tehničnih zahtev za priključitev na vročevodno omrežje JP Energetika Ljubljana

Splošno

Javno podjetje ENERGETIKA Ljubljana d.o.o. je za področje daljinskega ogrevanja leta 1992 izdalo **Tehnične predpise za priključitev na vročevodno omrežje**. Razvoj tehnike daljinskega ogrevanja, novi materiali in sistemi so nas vodili do priprave in izdaje novega obširnejšega teksta, ki smo ga naslovlili **Tehnične zahteve za graditev vročevodnega omrežja in toplotnih postaj ter za priključitev stavb na vročevodni sistem (Tehnične zahteve)**. Po širokem usklajevanju med različnimi službami znotraj podjetja smo 1. junija 2003 Tehnične zahteve objavili na spletni strani Holdinga Ljubljana (www.holdingljubljana.si). Na tem mestu so sedaj skupaj z zahtevami za plinovodno instalacijo objavljene smernice za projektiranje, izvedbo in priključitev na oba energetska vira, ki ju distribuira naše podjetje.

Kratek povzetek vsebine Tehničnih zahtev

Tehnične zahteve smo pripravili na osnovi veljavne domače (Zakon o graditvi objektov, Pravilnik o toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah, SIST EN) in tuje regulative (DIN, TRD) z upoštevanjem določenih specifičnosti sistema daljinskega ogrevanja v Ljubljani.

Po **osnovnih podatkih o podjetju** smo na začetku podali **definicije pojmov**, ki se najpogosteje pojavljajo v tekstu, in opredelili področje veljavnosti.

V Tehničnih zahtevah so predstavljene zahteve, **ki jih mora izpolnjevati projektna dokumentacija**, potrebna za izdajo soglasja k priključitvi na vročevodno omrežje, kar pomeni, da mora ta dokumentacija omogočati izvedbo vročevodnega omrežja, toplotnih postaj in internih toplotnih naprav odjemalca ter vsebovati natančne podatke, potrebne za sklenitev poslovnega odnosa med odjemalcem in distributerjem. Pomemben del tega odnosa so **korektno določene priključne moči posameznih**

sistemov. Poleg tega obravnavajo način določitve in spreminjanja priključne moči.

Osrednji del predstavlja poglavje, kjer predstavlja osnovne smernice za trasiranje vročevodov, projektne tehnične podatke, priporočljive sisteme izvedbe, materiale, ki se uporabljajo, ter standarde, ki jih opredeljujejo.

Glede na nove možnosti v tehniki dajemo prednost izvedbi vročevodov s predizoliranimi jeklenimi cevmi. Izvedba v kinetah se pri novogradnjah uporablja le izjemoma. Opisane so zahteve za izvedbo strojnih in zemeljskih del.

Z zahtevami opredeljujemo tudi navodila za izvedbo vročevodov znotraj objektov.

Poglavje o vročevodnem omrežju se zaključuje z zahtevami za izolacijo, izvedbo odzračevanj in izpustov ter potrebnimi odmiki od drugih komunalnih vodov.

Posebno poglavje smo namenili **zahtevam za izvedbo toplotnih postaj** za ogrevanje, prezračevanje, pripravo sanitarne tople vode in ostale namene. Posebej poudarjamo, da so v sistemu daljinskega ogrevanja Energetike Ljubljana dopustne le indirektno toplotne postaje ter da so nedopustne vse hidravlične vezave, ki omogočajo vračanje neohlajene vode v toplotno postajo.

V tem poglavju so navedene zahteve za elemente, vgrajene na primarni in sekundarni strani toplotne postaje, gradbene zahteve za prostor toplotne postaje, opisani so sistemi za pripravo sanitarne tople vode. Poglavje o toplotnih postajah zaokrožuje zahteve za elektroinstalacije v toplotni postaji.

Dovolili smo si tudi ponuditi osnovne **smernice za projektiranje internih toplotnih naprav odjemalca** (ogrevanje, vodovod, prezračevanje), ki

prav tako vplivajo na pravilno in učinkovito izrabo energije.

Tekstualnemu delu Tehničnih zahtev sledijo **priloge**, v katerih grafično in tabelarično pojasnjujemo opisane sisteme in rešitve.

Tehnične zahteve so objavljene na spletnih straneh Holdinga Ljubljana ([www.holdingljubljana.si/Energetika,Tehnične zahteve](http://www.holdingljubljana.si/Energetika,Tehnične%20zahteve)), kar nam omogoča sprotno dopolnjevanje in sledenje novim tehničnim pravilom in materialom.

Tehnične zahteve smo izdelali z namenom, da bi poenotili določene pristope k projektiranju in izvedbi vročevodnega omrežja in toplotnih postaj, kar je glede na obseg sistema daljinskega ogrevanja v Energetika Ljubljana nujno. Poleg tega je bilo vodilo pri izdaji tudi to, da predvsem projektantom strojnih instalacij v objektih, ki se bodo priključili na vročevodno omrežje Energetike Ljubljana, posredujemo čim natančnejše smernice za projektiranje. V primeru nejasnosti ali posebnih primerov smo na voljo za pojasnila in strokovni pogovor (el. pošta: primoz.jakos@energetika-lj.si).

dr. Viktor Pust, univ. dipl. inž. arh.

Poročilo o I. statutarni skupščini Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS)

25. 11. 2003 v Cankarjevem domu

USTANOVNI ODBOR ZAPS OZ. UO MSA JE PO DALJŠEM USKLAJEVANJU Z MOPE IN VEČKRATNEM PRESTAVLJANJU ROKOV PRIŠEL DO FAZE, DA JE LAHKO SKLICAL STATUTARNO SKUPŠČINO.

Poleg uvodnega dela, je Statutarna skupščina imela naslednji **dnevni red**:

- poročilo predsednika o opravljenem delu od Ustanovnega odbora do Skupščine,
- predstavitev statuta in sprejem,
- predstavitev in sprejem začasnega volilnega pravilnika,
- imenovanje volilne komisije,
- sklep o začasnem etičnem kodeksu in disciplinskem pravilniku,
- sklep o začasnem vodstvu ZAPS in nalogah do II. skupščine,
- sklep o imenovanju disciplinskih organov v prehodnem obdobju,
- imenovanje začasne vpisne komisije,
- finančno poročilo o razdruženju z IZS in sklep o akontaciji članarine za 2004.

Skupščine so se udeležili gostje z uvodnimi nagovori: državni sekretar MOPE, predsedniki strokovnih društev DAL, DKAS in DUPPS ter dekan Fakultete za arhitekturo. Skupščino so vodili arh. Boris Zuliani, Andrej Prelovšek in Janez Dolinar. Prisostvovala je tudi pooblaščenka namestnica notarke, ki je zapisovala sklepe. Skupščine se je udeležilo približno 70 kolegov in kolegic.

Poročilo o delu MSA je obsegalo:

- a) pripravo finančnega plana za leto 2003, ki je bil sprejet na zboru aprila,
- b) opis prenove lastnih prostorov na Vegovi, ki je potekala do septembra (in še ni povsem zaključena),
- c) izdelavo in opis statuta ter začasnega volilnega pravilnika,

d) pripravo različnih pravilnikov ter akcij, zlasti:

- Pravidnika o vsebini projektne dokumentacije,
- Pravidnika o minimalnih tarifnih pogojih,
- Natečajnega pravilnika,
- na področju promocije stroke: zavzemanje za preoblikovanje Plečnikovega sklada v sklad, ki se financira iz proračuna (ne iz prostovoljnih prispevkov), saj je osrednja državna nagrada v arhitekturi,
- na področju vrednotenja avtorskega ustvarjalnega dela: skupno akcijo s Kulturniško zbornico proti razvrednotenju tovrstnega dela,

e) na mednarodnem področju: sodelovanje z ACE v Bruslju, ki vključuje evropske arhitekturne zbornice in usklajuje skupne norme na področju arhitekturnih akcij ter dejavnosti,

f) na zadnji Skupščini ACE 14. -15. novembra smo bili sprejeti v polnopravno članstvo s 1. 1. 2004, s tem pa sprejemamo tudi večje obveznosti.

Predstavitve in sprejem Statuta ZAPS

Predstavitve statuta sta opravila arh. Krajcar in pravnik Šantej.

Statut vsebuje, glede na obstoječi statut IZS in dosedanje izkušnje sekcije, nekatere specifične rešitve.

UO ZAPS je manjši, učinkovitejši in šteje 4 člane. Sestaja se tedensko.

Skupščino ZAPS sestavljajo po 3 predstavniki vsake sekcije in predstavniki 7 regij (po 1 predstavnik na 50 članov), predvidoma skupno 30 - 35 članov.

Skupščinski svet sestavljajo predsednik skupščine, 3 predsedniki sekcij, predsedniki regij in predstavnik MOPE. Sestaja se na 1 do 2 meseca. Ima zlasti nadzorno funkcijo.

Sekcije imajo strokovne svete, ki jih vodijo predsedniki.

Statut omogoča tudi **Strokovni svet zbornice** kot posvetovalno telo, ki združuje predstavnike strokovnih, izobraževalnih in znanstvenih institucij ter društev (tako članov kot nečlanov) s področja arhitekture, krajinske arhitekture in urejanja prostora, ki usklajuje stališča do pomembnejših problemov prakse in razvoja stroke.

Po podrobnejši predstavitvi številnih amandmajev statuta je Skupščina glasovala o posamičnih amandmajih in na koncu o statutu kot celoti ter ga soglasno potrdila.

Začasno vodstvo in naloge

Skupščina je potrdila predlog začasnega vodstva in naloge UO v prehodnem obdobju do naslednje II. skupščine. UO ZAPS v tem obdobju predstavlja obstoječi UO, ki je razširjen s 3 člani, ki so bili prej vključeni v UO MSA, in tudi s predstavnikom MOPE.

Naloga UO je, da pripravi vse potrebno za združitev z IZS, ustanovitev nove zbornice in izvede volitve v organe ZAPS-a ter na tej osnovi skliče naslednjo programsko-volilno skupščino (predvidoma v aprilu ali maju).

Akontacija članarine ZAPS-a za 2004

Skupščina je med drugim potrdila tudi sklep o akontaciji članarine za leto 2004, ki temelji na dosedanji skupni članarini IZS in MSA, korigirani z indeksom rasti cen.

Po zaključku skupščine je sledilo povabilo na »predhodno«
otvoritev prostorov ZAPS-a na Vegovi z manjšo pogostitvijo.

Z izpeljavo statutarne skupščine se torej začneja novo, pomembno obdobje organizacije zbornice in celotne stroke.

Franc Avšič, univ. dipl. inž. grad.

Zakon o vodah, leto dni po sprejemu

V IMENU IZS IN KOMISIJE ZA SPREMLJANJE
SISTEMSKÉ ZAKONODAJE SEM SE 12.
NOVEMBRA 2003 UDELEŽIL POSVETA Z
ENAKIM NASLOVOM, KOT JE NASLOV TEGA
ČLANKA.

Povabil nas je organizator posveta, Institut za javno naravo ljubljanske Pravne fakultete v sodelovanju z Ministrstvom za okolje, prostor in energijo RS. Zanimivo je, da je bil program posveta enak programu posveta, ki se je odvijal pred enim letom, torej nekaj mesecev po sprejetju prvega Zakona o vodah v naši državi. V obeh primerih so bili isti predavatelji, torej iz vrst piscev zakona. Le ministra je tokrat zamenjal državni sekretar.

Do tu je vse v redu in prav, le pričakovanja udeležencev posveta, da bomo temeljito seznanjeni z novostmi in prakso enoletnega uresničevanja zakona, niso bila kaj dosti izpolnjena.

V pretežni meri so predavatelji razlagali zakon, njegovo nastajanje, njegovo filozofijo in vsebino enako, kot v času njegovega nastajanja in ob sprejetju.

Izvamem le prispevek državnega sekretarja, mag. Radovana Tavzesa, ki je predstavil trenutno sliko organizacijske sheme na področju upravljanja z vodami in javnih gospodarskih služb ter okvire financiranja te dejavnosti v kombinaciji državnega proračuna in nastajajočega vodnega sklada. Tudi v prispevku državne podsekretarke, ge. Gabrijele Grčar, je bilo kratko predstavljenih nekaj sprejetih podzakonskih predpisov s področja koncesioniranja javnih služb in razmejevanja povodij in porečij.

Kljub mojemu rahlemu nezadovoljstvu, ki sem ga nekako izrazil v uvodnem delu članka, pa moram ugotoviti, da so bila v razpravi iz dokaj številčnega avditorija postavljena številna vprašanja, kar kaže na potrebo in koristnost takih posvetov.

Aktivni udeleženci so bili predvsem iz vrst raznih uporabnikov: malih elektrarn, vodovodov, kopalšč ter upravnih in inšpekcijskih služb. Vprašanja so se seveda nanašala na konkretne primere, pretežno iz potrebe po razjasnitvi zapletov. Odgovori so bili kolikor mogoče zadovoljivi. Škoda je, da se organizator ni odločil za zbirko vprašanj in stro-

kovno pripravljenih odgovorov v pisni obliki, ki bi bila lahko na voljo širši uporabi.

Kot predstavnik IZS sem, ob nekaj strokovnih vprašanjih, spomnil predvsem na čas razpravljanja o zakonu v Državnem zboru in v Odboru za infrastrukturo, kjer je naša Komisija za spremljanje sistemskih zakonov prizadevno sodelovala. Ob tem nam je bila dana obljuba, da bomo pri pripravi podzakonskih predpisov vključeni kot strokovna pomoč že v fazi priprav, pa doslej nismo dobili nobenega gradiva ali povabila k sodelovanju.

Na ureditev podzakonskih predpisov čaka še vrsta področij, kot npr. graditev in vzdrževanje vodne infrastrukture, vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč in podobno. Predvsem na področju usklajevanja predpisov, ki se dotikajo Zakona o vodah in Zakona o graditvi je potrebno dobro poznavanje tako strokovne prakse kot predpisov, in prav pri tem lahko prispeva naša zbornica dobro strokovno podporo ob ustrezni pripravljenosti pristojnih služb za sodelovanje.

Pavla MUREKAR, univ. dipl. inž. grad.
Podsekretarka na Ministrstvu za gospodarstvo

Raba harmoniziranih standardov

PRINCIP NOVEGA PRISTOPA, DEL KATEREGA JE TUDI DIREKTIVA O GRADBENIH PROIZVODIH, IMPLEMENTIRANA V ZAKONU O GRADBENIH PROIZVODIH (UL RS, ŠT. 52/00) JE V UREJENEM PODROČJU, KATEREGA FUNKCIONIRANJE JE ZNOTRAJ DOGOVORJENEGA SISTEMA POPOLNOMA NEODVISNO. TA UREJEN SISTEM SO HARMONIZIRANI STANDARDI.

Harmonizirani standardi na poseben, vnaprej dogovorjen način uredijo različno število podpornih standardov za preskušanje. Ureditev obsega postopek za potrjevanje skladnosti in označevanje določenega proizvoda. Zahtevo za potrjevanje skladnosti v odvisnosti od bistvenih lastnosti, pomembnih za vgradnjo, predpiše zakonodajalec v predpisu. Harmonizirani standardi poleg postopka za potrjevanje skladnosti prinašajo še zahteve za označevanje proizvodov z znakom CE. Z zahtevami za označevanje postanejo harmonizirani standardi zavezujoči, saj samo ti standardi povedo, kako mora biti proizvod označen, da bi lahko bil dan v promet oziroma v uporabo.

Harmonizirani standardi so tisti standardi, za katere je komisija dodelila Evropski organizaciji za standardizacijo CEN mandat za potrjevanje skladnosti, ki je naveden v takšnih standardih. Na podlagi Direktive za gradbene proizvode so bili takšni mandati dodeljeni za standarde za proizvode in za standarde za preskušanje za veliko večino gradbenih proizvodov in sklopov z redkimi izjemami. V ta namen je bila v razlagalnih dokumentih predstavljena razlika med standardi, ki vsebujejo zahteve za proizvode, in drugimi, namenjenimi za projektiranje in gradnjo. Standardi za proizvode vsebujejo podroben opis lastnosti proizvoda ali družine proizvodov, ki vplivajo na izpolnjevanje bistvenih zahtev, vključno s preskusnimi metodami, merili skladnosti in sistemom potrjevanja skladnosti.

Poleg teh dveh kategorij obstajajo tudi standardi, ki pokrivajo horizontalna področja, kot je recimo področje akustike, prezračevanja in zahtev za požarno varnost. Standardi te vrste so izdelani za preskusne metode za merjenje akustike stavb in opreme, prezračevanja in požarnih lastnosti in se večinoma pojavljajo v harmoniziranih standardih kot podporni standardi za merjenje navedenih lastnosti.

Mandati za standarde in proizvode, ki jih je komisija dodelila CEN za pripravo harmoniziranih standardov, zagotavljajo takšno kakovost standarda, da lahko le-ta služi namenu Direktive za gradbene proizvode in zagotavlja upoštevanje vseh tistih lastnosti proizvoda za trdnost, varnost pri uporabi, zaščito pred hrupom in požarom, varčevanje z energijo in varovanje okolja, kot jih za tak proizvod zahtevajo predpisi držav članic.

Poleg splošnih predpisanih zahtev, navedenih v mandatu, in pravil postopka priprave standardov vsebujejo harmonizirani standardi štiri priloge, v katerih so našteje vse podrobnosti predmeta standardizacije in sicer:

- **priloga 1** našteje proizvode in materiale, iz katerih so izdelani,
- **priloga 2** našteje lastnosti proizvoda, ki jih je potrebno pri vsakem proizvodu upoštevati za doseganje izpolnjevanja bistvenih lastnosti,
- **priloga 3** našteva podrobnosti sistema potrjevanja skladnosti, ki mora biti upoštevan za vsako skupino proizvodov s tem, da so upoštevane v Uradnem listu Evropske unije objavljene odločbe komisije, ki navajajo sistem v odvisnosti od izpolnjevanja bistvenih lastnosti,
- **v prilogi 4** so podrobno našteje nevarne snovi, ki jih proizvodi lahko vsebujejo in za katere veljajo skupne ali nacionalne prepovedi in omejitve.

Za potrebe gradbenih proizvodov je komisija v okviru Direktive za gradbene proizvode dodelila mandate približno 40 proizvodom. Mandati so bili podeljeni po predhodno podrobno opisanem, usklajenem in s strani predstavnikov držav članic izglasovanem sistemu potrjevanja skladnosti.

Ustrezni tehnični odbor v okviru Evropske organizacije za standardizacijo CEN je v okviru danega mandata za proizvod oziroma skupino proizvodov pripravil program dela za posamezen proizvod oziroma družino proizvodov. Z delovnim programom je določil področje in izbral, koliko in kateri harmonizirani standardi bodo pokrivali posamezen proizvod oziroma družino proizvodov. V okviru svojih pooblastil lahko na zahtevo posamezne države članice ali več predstavnikov v okviru delovnih skupin pripravijo tudi dodatne zahteve za dokazovanje določenih lastnosti in razredov. Program dela posameznih tehničnih odborov potrdi komisija in ga objavi kot mandat. Mandat za posamezen proizvod ali družino proizvodov pove, katere točke morajo vsebovati harmonizirani standardi. Te točke so:

1. Obseg in področje uporabe harmoniziranega standarda.
2. Podroben opis proizvoda ali družine proizvodov za ustrezno predvideno uporabo.
3. Določitev lastnosti proizvoda ali družine proizvodov, ki jih je potrebno dokazovati glede na bistvene lastnosti.
4. Računske in preskusne metode oziroma sklicevanje na standard za potrditev teh lastnosti.
5. Osnovne lastnosti, ki morajo biti navedene na etiketi, ki spremlja CE znak.
6. Razredi in ravni za lastnosti, ki so zahtevane v mandatu.
7. Sistem potrjevanja skladnosti, kot je zahtevan v mandatu in posebne določbe za ocenjevanje skladnosti.

Poleg te vsebine mora harmonizirani standard vsebovati še:

- prilogo ZA, ki določa tiste točke standarda, ki pripadajo harmoniziranemu delu,
- možen in končen datum, ko mora zakonodajalec v posamezni državi članici umakniti vse nacionalne standarde in predpise, ki so nosilci nacionalnega znaka skladnosti in preprečujejo prost pretok blaga.

V mandatu je tudi zahtevano, da člani Evropske organizacije za standardizacijo CEN v postopku priprave standardov povabijo k sodelovanju pred-

stavnik vseh držav članic, ki kakorkoli sodelujejo pri izvajanju nacionalne zakonodaje. Le z upoštevanjem interesa vseh sodelujočih se lahko izognejo možnim poznejšim nepravilnostim in pritožbam, ki bi lahko vodile do zahtev po izvajanju postopkov iz zaščitnih klavzul.

Standardi za proizvode lahko vsebujejo tudi tiste točke, ki jih mandat ne zahteva. V teh točkah so lahko obravnavane tiste lastnosti proizvodov, ki nimajo vpliva na nobeno od bistvenih zahtev. Te točke so navedene izven harmonizacijske priloge ZA in tako tudi niso del označevanja s CE znakom. To so standardi za prostovoljno preskušanje. Navajanje lastnosti, ki so v tem delu standarda navedene kot prostovoljno določljive, izbere država članica posebej kot nacionalno zahtevo, ne sme pa predstavljati ovire pri prostem pretoku blaga.

Komisija v Uradnem listu Evropske unije objavi naslove harmoniziranih standardov, ki so bili sprejeti skladno s pravili CEN. S tem obvestijo države članice in vse zainteresirane, da je lahko tako objavljen naslov standarda predmet dajanja v promet in uporabo, označevanja in prostega pretoka blaga. Zakonodajalec posamezne države članice ali zainteresirane strani objavi tak seznam v nacionalnem Uradnem listu.

Če država članica meni, da harmonizirani standard ni v skladu z zahtevami Direktive o gradbenih proizvodih, to sporoči komisiji in navede razloge za domnevo o neskladnosti. Komisija posreduje domnevo o neskladnosti Stalnemu odboru za gradbeništvo in na podlagi rezultatov izglasovanega mnenja objavi ustrezno informacijo v Uradnem listu Evropske unije.

Pri natančnejšem pregledu harmoniziranih standardov lahko kaj kmalu ugotovimo, da je njihova sestava tako zelo dodelana in dorečena, kot je le redko kateri sistem v tehniki, namenjen za tako široko uporabo. Iz urejenosti vsebine je očitno, da je Evropa v to ureditev vložila vso svoje znanje in sposobnosti. Odredba o obveznem atestiranju frakcioniranega kamenega agregata za beton in asfalt (Uradni list SFRJ, št. 41/1987), tuj predpis v uporabi, je bila urejena na zelo podoben način. Ker je nosilec nacionalnega znaka skladnosti SVN, mora zakonodajalec njeno uporabo preklicati najpozneje z dnem uveljavitve evropskega znaka skladnosti, z dnem 1. 6. 2004, kot je bilo objavljeno v Uradnem listu Evropske unije.

Harmoniziran standard za agregat za beton SIST EN 12620, ki ureja enako vsebino kot navedena Odredba o obveznem atestiranju frakcioniranega kamenega agregata za beton in asfalt, ima naslednjo vsebino:

1. Obseg: za agregate in polnila naravnega izvora, obdelana in reciklirana za izdelavo betona.

2. Normativne reference: standardi za preskušanje:

- EN 196-21: Preskušanje cementa - vsebnost kloridov, ogljikovega dioksida in alkalij,
- EN 932-3: Preskušanje agregatov - petrografske značilnosti,
- EN 932-5: Preskušanje agregatov - kalibriranje,
- EN 933-1: Preskušanje geometrijskih značilnosti - sejalna metoda za določanje razstresljivosti malih delcev,
- EN 933-3: Preskušanje geometrijskih značilnosti - določanje oblike delcev - indeks cep-ljenja,
- EN 933-4: Preskušanje geometrijskih značilnosti - določanje oblike delcev - indeks oblike,
- EN 933-7: Preskušanje geometrijskih značilnosti - določanje vsebnosti preperelih delcev,
- EN 933-8: Preskušanje geometrijskih značilnosti - določanje finosti - test ekvivalentnosti peska,
- EN 933-9: Preskušanje geometrijskih značilnosti - določanje finosti - 'metilenski modri test',
- EN 933-10: Preskušanje geometrijskih značilnosti - določanje finosti - ocena polnila (sejalna metoda z zračnim curkom),
- EN 1097-1: Preskušanje mehanskih in fizikalnih lastnosti agregatov - določanje odpornosti na obrabnost površine (metoda mikro Deval),

EN 12620:2002 (E)

		CE conformity marking, consisting of the "CE"-symbol given in directive 93/68/EEC.
Any Co Ltd, PO Box 21, B-1050		Name or identifying mark and registered address of the producer
02		Last two digits of the year in which the marking was affixed
EN 12620		No. of European Standard
Aggregates for concrete		Description of product and
<i>information on product and on regulated characteristics</i>		
Particle shape	Declared value	(F)
Particle size	Designation	(d _D)
Particle density	Declared value	(Mg/m ³)
Cleanliness	Pass/fail threshold value and	(%)
Fines quality	Category	(M ₀ , S ₀)
Shell content	Category	(e.g. S ₀ C ₀)
Resistance to fragmentation/crushing	Category	(L _A)
Resistance to polishing	Category	(PS ₀)
Resistance to abrasion	Category	(AAV ₀ , A ₀ X ₀)
Resistance to wear	Category	(M ₀ 20)
Composition/content	Declared value	(% C ₀)
Chlorides	Category	(e.g. AS ₀)
Acid soluble sulfates	Pass/fail threshold value	(% S)
Total sulfur	Pass/fail threshold value	(% S)
Constituents which alter the rate of setting and hardening of concrete	Pass/fail threshold value	(Stiffening time in minutes and compressive strength, S%)
Carbonate content	Declared value	(% CO ₂)
Volume stability	Pass/fail threshold value	(% WS)
Drying shrinkage	Declared value	(Appearance)
Constituents which affect the volume stability of air-cooled blastfurnace slag	Declared value	(Appearance)
Water absorption	Declared value	(% W _A)
Emission of radioactivity	Declared values as requested	(% CO ₂)
Release of heavy metals	Threshold values valid in the place of use	(% W _A)
Release of polyaromatic carbons		(% W _A)
Release of other dangerous substances	e.g. Substance X: 0.2 μm ³	(% W _A)
Durability against freeze-thaw	Declared value	(F or AS)
Durability against alkali-silica reactivity	Declared value as requested	(F or AS)

Figure ZA.3 — Example of CE marking information for aggregates for concrete under system 4

EN 12620:2002 (E)

		CE conformity marking, consisting of the "CE"-symbol given in directive 93/68/EEC.
01234		Identification number of the inspection body
Any Co Ltd, PO Box 21, B-1050		Name or identifying mark and registered address of the producer
02		Last two digits of the year in which the marking was affixed
0123-CPD-0456		Number of the EC certificate
EN 12620		No. of European Standard
Aggregates for concrete		Description of product and
<i>information on product and on regulated characteristics</i>		
Particle shape	Declared value	(F)
Particle size	Designation	(d _D)
Particle density	Declared value	(Mg/m ³)
Cleanliness	Pass/fail threshold value and	(%)
Fines quality	Category	(M ₀ , S ₀)
Shell content	Category	(e.g. S ₀ C ₀)
Resistance to fragmentation/crushing	Category	(L _A)
Resistance to polishing	Category	(PS ₀)
Resistance to abrasion	Category	(AAV ₀ , A ₀ X ₀)
Resistance to wear	Category	(M ₀ 20)
Composition/content	Declared value	(% C ₀)
Chlorides	Category	(e.g. AS ₀)
Acid soluble sulfates	Pass/fail threshold value	(% S)
Total sulfur	Pass/fail threshold value	(% S)
Constituents which alter the rate of setting and hardening of concrete	Pass/fail threshold value	(Stiffening time in minutes and compressive strength, S%)
Carbonate content	Declared value	(% CO ₂)
Volume stability	Pass/fail threshold value	(% WS)
Drying shrinkage	Declared value	(Appearance)
Constituents which affect the volume stability of air-cooled blastfurnace slag	Declared value	(Appearance)
Carbonate content	Declared value	(% CO ₂)
Water absorption	Declared value	(% W _A)
Emission of radioactivity	Declared values as requested	(% CO ₂)
Release of heavy metals	Threshold values valid in the place of use	(% W _A)
Release of polyaromatic carbons		(% W _A)
Release of other dangerous substances	e.g. Substance X: 0.2 μm ³	(% W _A)
Durability against freeze-thaw	Declared value	(F or AS)
Durability against alkali-silica reactivity	Declared value as requested	(F or AS)

Figure ZA.1 — Example of CE marking information for aggregates for concrete under system 2+

- EN 1097-2: Preskušanje mehanskih in fizikalnih lastnosti agregatov - določanje odpornosti na drobljenje,
- EN 1097-3: Preskušanje mehanskih in fizikalnih lastnosti agregatov - določanje prostorninske mase v raztresenem in stisnjem stanju,
- EN 1097-6: Preskušanje mehanskih in fizikalnih lastnosti agregatov - določanje specifične teže in vodovpojnosti,
- EN 1097-8: Preskušanje mehanskih in fizikalnih lastnosti agregatov - določanje gladkosti površine,
- EN 1097-9: Preskušanje mehanskih in fizikalnih lastnosti agregatov - določanje odpornosti na abrazijo,
- EN 1367-1: Preskušanje termičnih in klimatskih lastnosti - določanje odpornosti na zmrzovanje in tajanje,
- EN 1367-2: Preskušanje termičnih in klimatskih lastnosti - določanje vsebnosti magnezijevega sulfata,
- EN 1367-4: Preskušanje termičnih in klimatskih lastnosti - določanje krčenja pri sušenju,
- EN 1744-1: Preskušanje kemičnih lastnosti - kemična analiza,
- ISO 566: Sejalne analize - kovinsko sito, perforirana plošča - nominalne vrednosti odprtih.

3. Izrazoslovje.

4. Geometrijske zahteve:

- 4.1 Splošno,
- 4.1 Velikost zrna,
- 4.1 Razvrščanje,
- 4.1 Pojem grobega agregata,
- 4.1 Vsebnost preperelih delcev,
- 4.1 Vsebnost finih delcev,
- 4.1 Kvaliteta finih delcev.

5. Fizikalne lastnosti.

6. Kemične lastnosti.

7. Ugotavljanje skladnosti.

- 7.1 Proizvajalec izvede začetni preskus, kontrolni organ kontrolo proizvodnje.
- 7.2 Začetni preskus je potrebno izvesti v naslednjih okoliščinah:
 - a) na novo vzpostavljena proizvodnja,
 - b) bistvene spremembe, ki bi lahko vplivale na končne lastnosti agregata.

Rezultati začetnih preskusov se dokumentirajo kot začetni za izvedbo kontrole proizvodnje tega proizvajalca. Rezultati naj obvezno vsebujejo potrditev vsake komponente, ki bi lahko vsebovala radioaktivni element s sevanjem nad dovoljenimi vrednostmi, komponente z vsebnostjo polikromatičnega ogljika ali drugih nevarnih substanc. Če te

vrednosti presegajo dovoljene vrednosti na mestu vgradnje, morajo biti deklarirane.

7.3 Kontrola proizvodnje mora ustrezati vrednostim iz tabele iz dodatka H.

8. Opis proizvoda: zahtevani podatki:

- a) izvor in proizvajalec, pri recikliranih materialih tudi skladišče,
- b) tip agregata iz SIST EN 932-3,
- c) dimenzije agregata,
- d) drugo, kar je potrebno za določanje lastnosti glede na končno uporabo.

9. Označevanje: dobavnica naj vsebuje:

- a) opis proizvoda,
- b) datum odpreme,
- c) serijsko številko dobavnice,
- d) številko harmoniziranega standarda, s katerim je proizvod skladen,
- e) CE znak.

Aneks A: Tabela toleranc pri določanju lastnosti grobega agregata.

Aneks B: Tabela toleranc pri določanju lastnosti finega agregata.

Aneks C: Tabela toleranc pri določanju lastnosti finega agregata.

Aneks D: Vsebnost finih delcev.

Aneks E: Navodilo za uporabo za beton.

Aneks F: Navodilo za določanje odpornosti na zmrzovanje in tajanje.

Aneks G: Kemični vplivi na obstojnost betona.

Aneks H: Kontrola proizvodnje:

- kontrola proizvodnje za določanje skladnosti s standardom,
- odgovornost zaposlenih → poslovnik,
- odgovorni vodja del,
- kontrola z nenapovedanimi obiski,
- proizvajalec mora vzpostaviti lastno fizično kontrolo proizvodnje,
- dokumenti in zapisi morajo biti v internih in eksternih dokumentih,
- proizvajalec mora vzpostaviti kontrolo in obdržati odgovornost nad možnimi podizvajalci,
- proizvajalec mora imeti in kontrolirati podatke o izvoru materiala,
- vzpostavljeno mora biti vodenje proizvodnje,
- spremljana mora biti kvaliteta vhodnega materiala predvsem zaradi vsebnosti nevarnih snovi,
- kontrola skladiščenja materiala,
- spremljanje skladiščenja materiala, ki ne sme spremeniti svojih lastnosti do te mere, da bi lahko vplival na deklarirano kvaliteto,
- proizvajalec mora zagotoviti testiranje in izobraževanje osebja,
- oprema mora biti ustrezna in vzdrževana,
- pogostost minimalnega števila preskusov je točno določena in je podana v tabelah H.1, H.2

in H.3,

- navedeno pogostost lahko proizvajalec v dogovoru s kontrolnim organom zmanjša pod določenimi pogoji,
- vsi rezultati testov in kontrole morajo biti zapisani v poslovniku,
- zapisani morajo biti tudi vsi rezultati neskladnosti,
- odgovornost proizvajalca glede skladiščenja mora biti zapisana in dogovorjena,
- pakiranje mora biti ustrezno označeno,
- proizvajalec mora stalno skrbeti za izobraževanje osebja in to zapisati v poslovnik oziroma monitoring.

Aneks ZA: Izpolnjevanje bistvenih zahtev

- ZA.2a Potrjevanje skladnosti za agregat in polnilo glede na predvideno uporabo.
- Tabela ZA.2a: Sistem potrjevanja skladnosti za vgradnjo v objekte z visokimi zahtevami za varnost, kjer je zahtevana udeležba certifikacijskega organa, je sistem 2+ za agregat in polnilo, kjer pomeni 2+ izjavo o skladnosti proizvajalca in certifikat proizvodnje z notranjo kontrolo proizvodnje, začetnimi tipskimi preskusi in nadaljnjim preskušanjem, izvedenim s strani proizvajalca samega ter nadzorom in certificiranjem proizvodnje, izvedenim strani neodvisne tretje strani, in
- Tabela ZA.2b: Sistem potrjevanja skladnosti za vgradnjo v objekte brez visokih zahtev za varnost, kjer ni zahtevana udeležba tretje stranke, je sistem 4 za agregat in polnilo, kjer pomeni 4 izjavo o skladnosti proizvajalca z notranjo kontrolo proizvodnje in začetnim tipskim preskušanjem, izvajanim s strani proizvajalca samega.

ZA2.2 Označevanje in izjava o skladnosti

Proizvod oziroma spremni dokument mora biti označen na naslednji način:

- s CE znakom v ustreznem merilu,
- s štirimestno evropsko številko organa za potrjevanje skladnosti,
- nazivom proizvajalca,
- zadnjima dvema števkama leta, ko je bil prvič nameščen CE znak,
- številko certifikata, ki je sestavljena iz treh delov: iz štirimestne evropske številke organa za potrjevanje skladnosti, iz oznake CPD, ki pomeni Direktivo za gradbene proizvode, in iz zaporedne številke certifikata,
- številko harmoniziranega standarda, kateremu imenovani proizvod ustreza,
- z namensko uporabo proizvoda,
- z navedbo vseh lastnosti, ki jih proizvajalec določa v smislu zadovoljevanja bistvenih lastnosti in so naveden ob CE znaku.

> Izjava o skladnosti

1. Proizvajalec (naslov) izjavlja
2. da je agregat za beton skladen s
3. SIST EN 12620:2002,
4. za kar ima certifikat št. 0123-CPD-0012,
5. izdan s strani (naziv izdajatelja certifikata)
6. z naslednjimi lastnostmi:

1. oblika zrna	dobljena vredn.	Fl
2. velikost zrna	oznaka	d/D
3. specifična teža	dobljena vredn.	Mg/m ³
4. čistost		
5. kvaliteta finosti	prehod/ostanek na situ	%
6. kategorija	MB, SE	
7. vsebnost preperin	kategorija	pr. SC10
8. odpornost na obrus	kategorija	
9. odpornost na obrabo povr.	kategorija	PSV56
10. odpornost na abrazijo	kategorija	AAV10, An30
11. odpornost na obrabnost	kategorija	Mde20
12. sestava		
13. v kloridih topljive kisline	dobljena vredn.	%
14. vsebnost kloridov	kategorija	AS0,2
15. vsebnost snovi, ki vplivajo na čas vezanja betona		t v min.
16. tlačna trdnost	S%	
17. vsebnost karbonatov	dobljena vredn.	%CO ₂
18. prostorninska obstojnost	prehod/ost na situ	%WS
19. vsebnost aerantov	dobljena vredn.	kot dobljeno
20. vsebnost karbonatov	dobljena vredn.	%CO ₂
21. vpijanje vode	dobljena vredn.	%WA
22. radioaktivno sevanje	dov. dobljena vredn.	
23. vsebnost težkih kovin	doseganje praga pri vgradnji	
24. vsebnost poliaromatov	doseganje praga pri vgradnji	
25. vsebnost nevarnih snovi	snov x: 0,2 nim3	
26. odpornost na mraz	dobljena vredn.	F ali MS
27. odpornost na reakcije alkalij	dobljena vredn.	

7. Naziv, funkcija in podpis odgovorne osebe

In na podlagi predpisa v uporabi, ki bo preključena z dnem 1. 6. 2004:

Izjava o skladnosti

1. Proizvajalec (naslov) izjavlja
2. da je separiran naravni agregat skladen z
3. Odredbo o obveznem atestiranju frakcionirane kamene agregata za beton in asfalt (UL SFRJ, št. 41/1987)
4. za kar ima certifikat št. 012-PA-056,
5. izdan s strani (naziv izdajatelja certifikata)
6. z naslednjimi lastnostmi:
 1. mineraloško-petrografska sestava,
 2. sestavine, ki preprečujejo hidratacijo cementa,
 3. tlačna trdnost kamna,
 4. obstojnost na mrazu,
 5. delež celotnega žvepla in klorida,
 6. prostorninska masa zrn,
 7. vpijanje vode,
 8. delež organskih snovi,
 9. oblika zrn,
 10. delež glinenih zrn,
 11. delež preperelih zrn,
 12. delež lahkih delcev,
 13. obvitost površine zrna,
 14. odpornost proti drobljenju in obrabi,
 15. prostorninska masa v raztresenem stanju,
 16. ostanek na situ, ki ustreza zgornji nazivni veličini frakcije,
 17. delež drobnih delcev,
 18. granulometrijski sestav drobnega agregata,
 19. modul zrnivosti drobnega.

7. Naziv, funkcija in podpis odgovorne osebe

Podrobnosti je seveda še veliko. Nanizan je le splošen okvir, ki bo, upam, proizvajalcem v pomoč ali vsaj v izziv za vprašanja in iskanje odgovorov.

OPRAVIČILO UREDNIŠTVA

V 30. številki glasila NOVO v IZS je prišlo v članku z naslovom »Nagrade za jeklene konstrukcije« avtorja mag. Romana Mura do napake.

V članku je bilo navedeno, da je žirija med pregledanimi prijavami v ožji izbor za nagrado uvrstila tri konstrukcije. Med temi je bil tudi objekt SUMMIT MOTORS center Ljubljana, kjer sta bila navedena napačna arhitekta.

Pravilno je: SUMMIT MOTORS center Ljubljana
 Naročnik: SUMMIT MOTORS d.o.o.
 Arhitekt: ART ARCHING d.o.o.
 Srečko Kreitmayer, univ. dipl. inž. arh.
 Konstruktor: prof. dr. Blaž Vogelnik, univ. dipl. inž. arh.
 Izvajalec: IMKO d.d.

Podjetju ArtArching d.o.o., avtorju omenjenega projekta g. Srečku Kreitmayerju ter prizadetim sodelavcem, ki so pri projektu sodelovali, se iskreno opravičujemo.

Uredništvo glasila NOVO v IZS

Franc Pečovnik, univ. dipl. inž. str.
Vodja Projektne skupine za tarifne pogoje

Pripravljen nov predlog tarifnih pogojev

Objavljamo predgovor k novim tarifnim pogojem projektantskih storitev

ZAKONODAJALEC JE Z DOLOČILI V ZAKONU O GRADITVI OBJEKTOV ZGO-1 (110. ČLEN) ZADOLŽIL INŽENIRSKO ZBORNICO SLOVENIJE TER ZBORNICO ZA ARHITEKTURO IN PROSTOR SLOVENIJE, DA PRIPRAVITA OSNUTEK MINIMALNIH TARIFNIH POGOJEV ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA, ARHITEKTURNEGA IN KRAJINSKO-ARHITEKTURNEGA PROJEKTIRANJA TER REVIDIRANJA NAČRTOV ARHITEKTURE IN KRAJINSKE ARHITEKTURE OZIROMA ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI GRADBENEGA IN DRUGEGA PROJEKTIRANJA, OPRAVLJANJE GEODETSKIH STORITEV TER REVIDIRANJA GRADBENIH IN DRUGIH NAČRTOV.

Poklicni zbornici sta se odločili, da pripravita usklajen in enovit osnutek tarifnih pogojev za izvajanje celovitih projektantskih strokovnih storitev.

Določila novega zakona nedvoumno opredeljujejo:

- da morata biti projektna in tehnična dokumentacija izdelani v skladu s tehničnimi predpisi in standardi,
- da morajo zgrajeni objekti izpolnjevati predpisane bistvene zahteve,
- kdo vse je udeleženec v investicijskem procesu, ki ga zavezuje omenjena zakonodaja,
- da sta poklicni zbornici IZS in ZAPS ustanovljeni zaradi zagotavljanja strokovnosti in varovanja javnega interesa na področju urejanja prostora in graditve objektov ter varstva tretjih oseb itd.

Posredno pa je s tem tudi jasno opredeljeno, kaj vse mora obsegati projektantova strokovna storitev oziroma za kaj vse pooblaščen projektant zakonsko odgovarja s tem, ko svoj izdelek podpiše.

V določenih novega zakona je delno že upoštevana evropska praksa, vendar pa se bo z vstopom Slovenije v EU med drugim vzpostavil prost pretok blaga, ljudi in znanja. Na vseh področjih dela in življenja bodo takrat začela veljati pravila EU in tudi na področju projektiranja ter graditve objektov se bo, ne glede na obstoječo domačo zakonodajo, začela vedno bolj uveljavljati praksa EU.

Investicijske naložbe predstavljajo ogromna sredstva javnih financ pa tudi zasebnega kapitala, ki naj bi bila v smislu javnega interesa gospodarno in funkcionalno naložena, zato ni dvoma, da morajo biti projektantske storitve na tem področju opravljene kvalitetno, saj so te izvedene kot prve in so odločilne tako za zasnovo objekta, kot za gospodarnost porabe finančnih sredstev. Čeprav se v današnji praksi nekateri zelo radi izgovarjajo na delovanje trga in se pri tem poslužujejo nedopustnih metod, celo izsiljevanja, je temeljna zakonitost trga prav ta, da kvalitetna strokovna storitev zahteva tudi odgovarjajočo »kvalitetno cen«, sicer

ni kvalitetno izvedljiva. Če kaj, potem ravno nekvalitetno projektiranje kasneje povzroča velike finančne pa tudi druge posledice, zato se vloge projektantskih storitev v investicijskih procesih ne more in ne sme podcenjevati.

Sicer pa so vsa temeljna načela in splošna pravila obligacijskih razmerij opredeljena v Obligacijskem zakoniku iz leta 2001, ki ne dopušča izsiljevanja projektanta na škodo naročnika in ne izsiljevanja naročnika na škodo projektanta, predvsem pa ne enega ali drugega na škodo kvalitete ter namembnosti objekta. Temu dejstvu se nikakor ne morejo izogniti niti sestavljavci tovrstne zakonodaje pri oblikovanju njenih določil.

Urejeni odnosi in projektiranju in honoriranju teh storitev torej pomenijo zaščito tako zasebne kot javne koristi.

Nova zakonodaja o graditvi objektov, pomembnost strokovnih storitev na področju projektiranja investicijskih naložb in nove razmere po vstopu Slovenije v EU, predstavljajo zelo zahtevna izhodišča za pripravo novih tarifnih pogojev.

Z upoštevanjem dejstva, da so upravni postopki podrobno opredeljeni v zakonodaji in da se spreminjajo, se pri sestavi TPPS ni toliko sledilo njim, ampak so prevladala naslednja načela oziroma vodila:

- da se v njih čimbolj skrbno prikaže postopnost strokovnih aktivnosti, ki jih narekuje praksa projektiranja in gradnje investicijskih objektov,
- da se čim bolj celovito zajame osnovne in dodatne strokovne (posebne) storitve, ki jih je neizogibno treba izvesti, da se lahko izpolni bistvene zahteve projektiranega objekta, predpisane s tovrstno zakonodajo,
- da se omogoči jasno opredeljevanje obsega in vrste strokovnih storitev ter njihovo ustrezno vrednotenje v vseh konkretnih primerih priprave ponudb in sklepanja pogodb,
- da se TPPS sestavi tako, da bodo lahko predstavljali »nacionalne tarifne pogoje«, ki naj bi

> jih Vlada Republike Slovenije odobrila še pred vstopom Slovenije v EU, kar je izredno pomembno zato, ker bi jih potem za Slovenijo upoštevali tudi organi EU, vse dokler ne bodo oblikovana in sprejeta pravila o honorarjih na nivoju EU.

Da bi zastavljene cilje uresničili in pripravili vsebinsko čim bolj celovite ter popolne TPPS, so ti izdelani po vzoru nemških tarifnih pravil (HOAI), ki imajo več kot stoletno tradicijo, hkrati pa so najbolj vplivni znotraj EU. Vendar pa so novi TPPS prilagojeni ZGO -1 v vseh delih besedila, kjer je bilo to potrebno in mogoče.

Tako lahko novi TPPS tudi po vstopu Slovenije v EU slovenskim projektantom omogočajo lažji prehod oziroma opredeljevanje, vrednotenje in izvajanje strokovnih storitev na področju investicijskih naložb na trgu EU. Velja pa tudi obratno, torej to omogočajo tudi tujim projektantom v Sloveniji.

Ocenjuje se, da so TPPS kvalitetni, niso pa brezhibni in jih bo potrebno stalno dograjevati in nadgrajevati, toda njihova uveljavitev in uporabnost sta v veliki meri odvisni kar od projektantov samih, od njihove stanovske zavesti in odgovornosti do lastne stroke in drugih strok, od delovanja po temeljnih načelih in splošnih pravilih obligacijskih razmerij, etičnega kodeksa zbornice in končno od pripravljenosti ter prizadevnosti, da te učinkovito uveljavljajo v pogojih stvarnega družbenega okolja.

O slednjem iz preteklosti žal nimamo prav dobrih izkušenj, pa čeprav je na voljo dovolj zglednih primerov nekaterih strok, ki so znale svoje pogoje opredeliti in si jih tudi izboriti. Upajmo, da se bodo projektanti inženirji in arhitekti v prihodnje manj ukvarjali sami s seboj in si preko poklicnih zbornic tvorno ter usklajeno prizadevali za zagotavljanje znanja, kvalitetno izvajanje in ustrezno vrednotenje svojih strokovnih storitev po teh TPPS - vse to pa v smislu javnega interesa na področju urejanja prostora in graditve objektov, ki je temeljni cilj Zakona o graditvi objektov.

Alojzij KALAN, univ. dipl. inž. str.

Ocenjevanje vrednosti investicijskih stroškov

MTP - MALI TARIFNI PRAVILNIK, KI GA JE IZDALA IZS V LETU 1999, JE NAMENJEN POENOTENJU DOLOČANJA OBSEGA DEL IN CEN STROKOVNIH INŽENIRSKIH STORITEV V INVESTICIJSKI IZGRADNJI. DOLOČANJE CEN STROKOVNIH INŽENIRSKIH STORITEV V INVESTICIJSKI IZGRADNJI OD IDEJNE ZASNOVE DO PREDAJE OBJEKTA INVESTITORJU JE VEDNO RAZPETO MED DVE SKRAJNOSTI. INVESTITOR ŽELI OBJEKT ZGRADITI ČIM CENEJE IN ZATO SO MU STROŠKI INŽENIRSKIH STORITEV ODVEČ. STROKOVNO OSEBJE, KI INŽENIRSKO STORITVE OPRAVLJA, PA RAZUMLJIVO ŽELI ZA SVOJ IZDELEK IZTRŽITI ČIM VEČ.

Posel, v katerem je zadovoljna le ena stranka, je praviloma slab, zato tudi cena inženirske storitve ne sme zadovoljiti le ene pogodbene stranke. MTP naj bi bil pripomoček, s katerim bi investitorji in izvajalci inženirskih storitev uravnavali višino honorarjev za opravljene inženirske storitve v investicijski izgradnji v zadovoljstvo obeh pogodbenih strank. Prava vrednost inženirske storitve leži nekje med obema zgoraj omenjenima skrajnostima in MTP je tisti pripomoček, ki naj bi obema strankama pomagal določiti pravo vrednost.

Izkušnje nam kažejo, da se v praksi še vedno pojavljajo neverjetne razlike med cenami posameznih ponudnikov inženirskih storitev, pa tudi investitorji ali njihovi zastopniki (praviloma arhitekti) dostikrat zahtevajo nerazumno nizke cene inženirskih storitev. Pojavlja se vprašanje, kje so vzroki za tako velika razhajanja pri cenah inženirskih storitev, ko pa imamo vendar MTP, s katerim je mogoče določiti ceno inženirske storitve in tudi "Etični kodeks IZS", ki definira odnos inženirja do cen iz MTP.

Ali je pravilnik dosegel svoj namen?

Izkušnje kažejo, da ne!

Zakaj ne?

Možni so trije različni vzroki za težave:

1. neustreznost sedanjega MTP,
2. nestrokovnost ponudnikov - inženirjev in naročnikov - investitorjev pri ocenjevanju vrednosti investicij, ki predstavlja osnovo za določitev cene inženirske storitve,
3. ignoriranje stroke in MTP s strani ponudnikov - inženirjev in naročnikov - investitorjev.

Ad 1 - Neustreznost MTP

Nekaj vzrokov je vedno mogoče najti na strani izdelka - to je MTP. Odločili smo se, da ga predelamo, popravimo in uredimo po najboljših močeh in razpoložljivem znanju, pri tem pa se bomo zgledovali po podobnih izdelkih v tujini. Tudi preimenovali ga bomo v tarifni pravilnik TP, skladno z določili novega predloga ZGO pa ga bo potrdila še Vlada RS.

Večina pripomb na sedanjí pravilnik se nanaša na natančnost določanja (ocenjevanje) vrednosti investicijskih stroškov gradbenega objekta, nape-ljav, naprav, opreme... itd., ki pomeni osnovo za določitev cene inženirske storitve. Pri sedanjí uporabi MTP je ocenjevanje višine investicijskih stroškov prepuščeno osebni oceni vsakega posameznika oz. udeleženca v poslu. Obstoječemu MTP bi bilo torej treba dodati še nek priročnik oz. pripomoček za dovolj natančno ocenjevanje vrednosti investicij.

Izračun honorarjev po HOAI je vezan na ocenjevanje vrednosti investicij s standardom DIN 276 (Kosten von Hochbauten), s tem pa je postopek določanja cene definiran v celoti. Izračunljiva je osnova - po DIN 276 - in tudi vrednost inženirske storitve - po HOAI. Glede na dejstvo, da gre pri celotnem procesu za določanje tiste cene, ki naj bi zadovoljila obe pogodbeni stranki, pa cena v HOAI ni definirana samo z eno vrednostjo, ampak je izražena v razponu od minimalne do maksimalne. Glede na pogoje in specifičnost objekta pa se nato obe stranki sporazumeta za tisto ceno, ki je sprejemljiva za obe stranki in zagotavlja uspešno realizacijo projekta.

Obstoječi MTP in tudi TP, ki je v pripravi, se v marsičem zgledujeta po HOAI. Izračun cene za inženirske storitve je po MTP natančno določen in ne predvideva odstopanj navzgor ali navzdol. Pri ocenjevanju vrednosti investicije pa je vsakemu posamezniku prepuščena možnost, da z oceno investicije vpliva na končno ceno inženirske storitve. Pridemo do zaključka, da pri določanju cen inženirskih storitev MTP sploh ni najpomembnejši faktor, pa čeprav ga imenujemo pravilnik. Pomembnejša je ocena investicije, ki naj bo po merilih investitorjev čim nižja, po merilih inženirjev pa čim višja. MTP nam torej zgledno ureja področje, ki pa sploh ni najpomembnejše za ureditev celotne problematike. Vse bolj postaja jasno, da je določanje vrednosti inženirskih storitev zahteven proces, ki mora temeljiti na trdni osnovi vrednosti investicije, s katero se strinjata tako investitor kot inženir. Soglasje o realni vrednosti investicije pomeni tudi soglasje o obsegu inženirske storitve, ki jo je treba opraviti. Ceno za to storitev pa nam

potem določa tarifni pravilnik. Iz predhodnega razmišljanja sledi, da se bo treba lotiti tudi ureditve sistema za ocenjevanje vrednosti investicij, saj ga lahko razumemo tudi kot pristop za pridobitev soglasja o obsegu dela, ki je predmet inženirske storitve.

Ad 2 Nestrokovnost ponudnikov in naročnikov

Iluzorno je misliti, da je mogoče v fazi načrtovanja objekta s pravilnikom, ki temelji na subjektivnih ocenah investicijske vrednosti, določiti ceno inženirske storitve v tako ozkem pasu, da za investitorja - kupca ta odstopanja +/- ne bi bila pomembna.

Tudi nestrokovnost pogodbenih partnerjev je lahko razlog za napačne ocene vrednosti investicijskega objekta, zato bi bil pripomoček za ocenjevanje vrednosti investicijskih stroškov zelo dobrodošel.

Ad 3 Ignoriranje stroke in MTP

Ali lahko pričakujemo, da bodo ob predelavi TP ob uveljavitvi pripomočka za ocenjevanje investicijskih stroškov odpravljene vse sedaj ugotovljene napake in nevednosti? Odgovor je odločno NE! Še vedno se lahko pojavi ignoriranje TP, stroke in etičnega kodeksa IZS. Kako se lotiti tega pojava je vprašanje, ki ga bodo morda znali rešiti pravniki, nekaj možnosti pa je tudi na strani "pravih inženirjev", ki nekaj dajo na svoje ime in ki so sposobni zagotavljati takšno kvaliteto svojih storitev, da si lahko privoščijo tudi zavrnitev posla, za katerega je očitno, da je podcenjen. Tudi dosledno informiranje IZS o konkretnih primerih nekorektnega cenjenja inženirskih storitev je postopek, ki ga bo treba spoštovati.

ZAKLJUČEK

Treba je zagotoviti pripomoček za ocenjevanje vrednosti investicij. Pripomoček je lahko izdelan kot:

A. DIN 276 ali pa za slovenske razmere prilagojena oblika po vzoru DIN 276 - normativ, ki bo veljaven za vse sekcije pod okriljem IZS.

Smiselno je pridobiti dokument, ki bo uporaben kot normativ in bo obravnaval investicijski objekt kot celoto in tudi vsak del te celote. Takšen normativ je mogoče uveljaviti za vse sekcije znotraj IZS, kot obvezno osnovo, na kateri bo temeljil TP.

Nemogoče je pripraviti tako precizen normativ, da bi bilo z njegovo uporabo mogoče oceniti višino investicije v zelo ozkem tolerančnem območju, saj

je specifična posameznih investicijskih objektov zelo raznovrstna. Potrebno se bo odločiti, kje bo dopuščena možnost usklajevanja mnenj in stališč med naročnikom in izvajalcem inženirske storitve. V Nemčiji so ta del prenesli v HOAI in predlagam, da jih posnemamo tako, da bo TP določal minimalno in maksimalno ceno inženirske storitve za investicijski objekt z znano ocenjeno vrednostjo.

B. Interni dokument MSS, ki bi veljal le za strojne instalacije in bi ga lahko imenovali le pripomoček za ocenjevanje investicijske vrednosti strojnih instalacij in opreme.

Zbiranje podatkov, izdelava in tekoče posodabljanje Internega dokumenta MSS je zelo zahtevno in obsežno delo, pri tem pa se moramo zavedati, da bo to pripomoček brez uradne vrednosti. Finančni vložek za izdelavo in tekoče posodabljanje takšnega pripomočka bo velik, pričakovani učinki pa precej manjši.

C. Podpiram izdelavo dokumenta, ki bo veljaven za vse sekcije IZS - to je dokument pod točko A.

»Moj zidar je menil ...«

Kakšna je HOAI¹ – praksa pri objektih, za katere gradbeno dovoljenje po zakonu ni potrebno

Prevod članka iz časopisa Deutsches IngenieurBlatt, junij 2003

V VEČINI ZVEZNIH DEŽEL GRADBENO DOVOLJENJE ZA GRADNJO ENO- IN DVOSTANOVANJSKIH HIŠ NI POTREBNO. POSLEDICE TEGA NISO VEDNO V SKLADU S PRIČAKOVANJI ZAKONODAJALCA, KI JE ŽELEL S TEM DEJANJEM POSTOPEK PRIDOBITVE GRADBENEGA DOVOLJENJA DEREGULIRATI IN DEBIROKRATIZIRATI.

Tako daleč »kot je Luna od Zemlje«, naj bi bila realna diskusija o ohranitvi HOAI, nam je napisal gradbeni inženir Alfred Dirr iz Weifhorna na Bavarskem. Po njegovem mnenju bi bilo potrebno, vsaj v primerih gradnje zgradb, za katere gradbeno dovoljenje po zakonu ni potrebno, razpravljati ne o ohranitvi HOAI, temveč o tem, da morajo odgovorni pooblaščenca za investicijo upoštevati gradbene predpise. Zakaj tako misli, je pojasnil na primeru iz vsakdanjega življenja gradbenega inženirja iz majhnega kraja.

Že od leta 1998 sem član Bavarske inženirske zbornice za področje gradbeništva. Z velikim začudenjem sem prebral poročila »Statusbericht 2000plus«. V teh poročilih navedena mnenja in teze so v primerih delovnih pogojev, s katerimi se srečujejo v praksi majhni in srednje veliki inženirski biroji, tako oddaljena od realnosti, kot je oddaljena Luna od Zemlje. Diskusija se ne bi smela glasiti: »Zaščitimo HOAI!«, temveč: »Prisilimo odgovorne pooblaščenca za investicijo, da upoštevajo gradbene predpise!«

Dokler ne bo upravni organ, ki izdaja gradbena dovoljenja, odgovorne pooblaščenca za investicijo zadržal/oviral oziroma jih kontroliral, ali izpolnjujejo 4. odstavek 70. člena (BayBo 96), je diskusija o ohranitvi oziroma opustitvi HOAI farsa.

Med našimi odgovornimi pooblaščenca za investicije (in tudi številnimi kolegi s fakultete) je razširjeno naslednje mnenje: »Za tako imenovane eno- in dvodružinske hiše oziroma za načrte, ki se izdelujejo, ali za objekte, za katere gradbeno dovoljenje po zakonu ni potrebno, ali za objekte manjše zahtevnosti niso potrebna dokazila o stabilnosti, toplotni zaščiti in zaščiti pred hrupom.«

O dokazilu, v kateri razred odpornosti proti požaru sodi objekt, pa naš odgovorni pooblaščenec za investicijo tako ali tako sploh še ni slišal.

S takim mišljenjem pride v moj biro za statiko graditelj in reče: »Jaz sicer ne potrebujem statičnega izračuna, ampak moj zidar je menil, da nosilna stena v pritličju ne stoji nad nosilno steno v kleti in da imajo garažna vrata precej velik razpon. Bi mi lahko povedali, kako debel bi moral biti strop in koliko železa mora zidar vanj vgraditi?«

»Ali moram poklicati prvo pomoč ali pa me imajo za norca!«

Prekinem njegovo poplavo besed in ga opozorim na 4. odstavek 70. člena (BayBo 96) ter ga vprašam, ali mu ga ni, v povezavi s statiko objekta, pojasnil njegov arhitekt.

Z začudenjem poslušam, da je naš kolega odgovornemu pooblaščenca za investicijo dejal, da za zgradbe takega tipa statični izračun ni potreben.

In nato pride krona pogovora: Vzamem HOAI, približno preračunam površino zgradbe, določim predvidene stroške (vrednost investicije) in iz tabele honorarjev HOAI § 65 (najmanjša pristojbina pri 69-odstotni delni storitvi) odčitam 4860 eurov in rečem z mirnim glasom: »K temu je potrebno prišteti še dodatne stroške v višini približno 4% in davek na dodano vrednost.«

V nadaljevanju se pokaže razlika med odgovornimi pooblaščenca za investicijo: pri enih moram poklicati prvo pomoč, saj padejo v nezavest, drugi mi

dajo telefonsko številko psihiatra, ker verjamejo, da se mi je zmešalo.

Kdo naj kaj takega sploh razume?

Za nekaj, kar po mnenju svojega arhitekta ali kolega stalnega pivskega omizja sploh ne potrebuje, naj bi plačal 5832 eurov bruto.

Ali bo našel stanovskega kolega, ki bo izpolnil njegove minimalne zahteve, ali bo gradil dalje brez statičnega izračuna, ne morem vedeti.

Pri seznanitvi našega pristojnega deželnega urada s primerom sem dobil naslednji odgovor: izvedem naj pisno preveritev tega gradbenega ukrepa oziroma jim jo predložim.

Naj pripomnim: Živim v majhnem kraju s 7500 prebivalci, imam dva šoloobvezna otroka, moj avto stoji dan in noč na ulici pred mojim birojem.

Ne dvomim v to, da se HOAI uporablja oziroma je nepogrešljiv pri gradnji posebnih zgradb in zgradb, katerih investitor je država.

V kolikor ne bodo zveze in politiki v najkrajšem času spremenili postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja za zgradbe manjše in srednje zahtevnosti, ne vidim za nas majhne, na podeželju delujoče biroje, nič drugega kot črno prihodnost. Umri bomo.

Naša sosednja zvezna dežela Baden-Württemberg je po mojem mnenju vpeljala zelo dober inštrument, imenovan ugotovitveni postopek izpolnjevanja zakonsko predpisanih pogojev (Kenntnisgabeverfahren).

Po mojem mnenju je s takim majhnim DIN A4 listom, vezanim na dokazovanje stabilnosti, mogoče doseči pozitivne posledice.

¹ HOAI je nemški MTP (Minimalni tarifni pogoji)

Govor ministra mag. Janeza Kopača

na 3. Dnevu inženirjev in arhitektov 19. novembra 2003

Spoštovane gospe in gospodje, spoštovani inženirji in arhitekti in ostali gosti!

Vse prav lepo pozdravljam, pozdrave pa prinašam še od mnogih sodelavcev na ministrstvu, ki tudi izhajajo iz vaših vrst. S tem želim poudariti poseben interes, s katerim spremljamo delo inženirjev in arhitektov. Ta ne obstoji samo zaradi predpisov, s katerimi je ministrstvo povezano preko zbornic z inženirji in arhitekti, ampak izvira v zanimanju in povezanosti s strokami, ki sodelujejo pri graditvi. Skratka gre za interes na povsem profesionalni osnovi. Zato izrekam priznanje organizatorjem tega Dneva inženirjev in arhitektov, ki so za tematski naslov srečanja izbrali temo »Inovativno grajeno okolje«. Moram reči, da imamo pri našem delu na ministrstvu pravzaprav ves čas pred očmi inovativno grajeno okolje, čeprav ni to vedno izrecno vidno ali zapisano. Naši ukrepi, naši predpisi, ki jih pripravljamo, naj bi to inovativno grajeno okolje omogočali, pa tudi vzpodbujali.

Prizadevanje za inovativno grajeno okolje je del našega družbenega življenja in je tesno povezano s prizadevanji za v prihodnost usmerjeni razvoj, ki vključuje načrtovanje urejanja prostora, načrtovanje in gradnjo sodobne infrastrukture in objektov. Pri tem naj pojasnim, da razumemo v prihodnost usmerjen razvoj tak razvoj, ki bo omogočil trajnostni razvoj prostora in vseh dejavnosti, ki se v njem odvijajo. To pomeni reševanje in načrtovanje razvojnih nalog, ki vključujejo ekonomska, ekološka, socialna in kulturna vprašanja. Menim, da je inovativno grajeno okolje pomemben prispevek k temu.

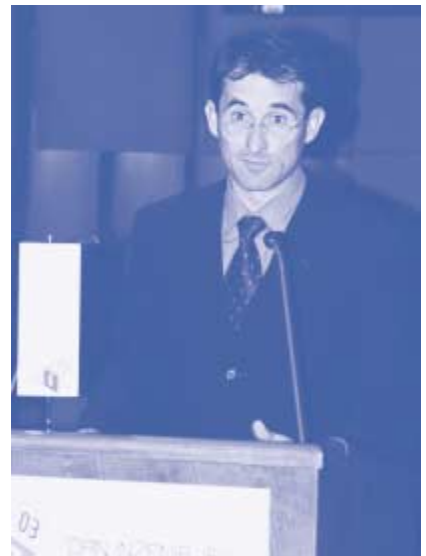
Uspeh pri izvajanju načel trajnostnega razvoja na področju usmerjanja prostorskega razvoja in grajenega okolja seveda ni odvisen samo od zakonov in predpisov, temveč je v veliki meri odvisen tudi od sposobnosti povezovanja vseh strok, ki morajo stremeti k sodelovanju in ne k delitvam, in od ustvarjanja partnerstev na vseh ravneh – državni, regionalni in lokalni ravni z zasebnim sektorjem, strokovnimi institucijami, interesnimi združenji, nevladnimi organizacijami in z drugimi javnostmi.

Tako zastavljene naloge, čas, ki prinaša vedno nove zahteve, predvsem na področju varovanja okolja, in seveda razvoj in zadnje stanje tehnike zahtevajo od izvajalcev vedno več znanja in stalno posodabljanje znanja. Zahtevi po stalnem izobraževanju se pridružuje tudi zahteva po večji odgovornosti. Zato je za zagotavljanje strokovnosti in javnega interesa na tem področju zakonsko predvidena ustanovitev dveh poklicnih zbornic. Uspešno izvajanje nalog zbornic, ki so v zakonu predvidene in dovolj široko zastavljene, predstavlja bistveni prispevek tudi k inovativno grajenemu okolju.

Zato pozdravljamo prizadevanja IZS, da na takšnih srečanjih, kot je današnje, predstavi svojo dejavnost, obravnava družbeno pomembna strokovna vprašanja in pokaže na dosežke svojih članov. Tudi program današnjega srečanja kaže na to, da so to obsežne in strokovno zahtevne naloge, kaže pa tudi na to, da lahko pri inovativno grajenem okolju ločimo dva vidika.

Pri prvem vidiku se lahko vprašamo, **kako inovativno graditi**. To pomeni iskanje, raziskovanje in uvajanje novih načinov gradnje oziroma uvajanje novih tehnologij na višji tehnološki ravni. Nove tehnologije in vzajemni učinek projektiranja zahtevnih objektov so se uveljavili tudi pri nas pri gradnji mostov in predorov. Projektanti in izvajalci so uspešno izkoristili možnosti in izzive, ki jih je ponudila pospešena graditev avtocest. Nastale so občudujoče stvaritve, ki dokazujejo sposobnosti naši strokovnjakov. Močno pa želimo, da bi do takšnega razvoja prišlo tudi pri graditvi stavb in še posebej pri stanovanjski gradnji. To naj bi bil obenem prispevek temu, da se stanovanja ne bi dražila ali da bi za isto ceno dobili višjo kvaliteto. Seveda pa takšna gradnja ne sme biti v nasprotju s prostorskimi akti, torej da bi bil objekt sicer inovativen, glede velikosti, lege v prostoru ali namena pa bi bil v nasprotju z namensko rabo prostora.

Drugi vidik inovativno grajenega okolja pa je, **katere inovacije pri gradnjah uporabiti**. Menim, da so to tisti novi objekti, infrastruktura in napra-

Mag. Janez Kopač, minister za okolje, prostor in energijo

ve, ki v polni meri upoštevajo načela trajnostnega razvoja in ki omogočajo, da bomo živeli kvalitetno, skladno z naravo in naravnimi viri. Omogočijo naj nam, da bomo lahko naravo vrnili našim potomcem, ker so nam jo le-ti, kot rečemo, le posodili v uporabo. V to se vključujejo prizadevanja za novo podobo arhitekture, energetske učinkovitosti in trajnostno gradnjo, ki naj hkrati prispeva k zmanjšanju emisije toplogrednih plinov. Pomembna osnova za graditev in za upravljanje s prostorom so meritve, opazovanja, kartiranje in drugi postopki za evidentiranje podatkov o prostoru. Prisotna so že mnoga spoznanja o stanovanjih za naše nove razmere, o inteligentnem domu in integralni infrastrukturi, o vlogi obnovljivih virov v energetski oskrbi itd. Mislim, da o teh stvareh že kar nekaj vemo, potrebno pa je, da se to znanje neposredno uveljavi pri načrtovanju in pri izvajanju.

Pri tem seveda ni ključno to, kaj država predpisuje, temveč, kako bo stroka to izvedla. Zato so posveti, kakršen je vaš današnji, izjemnega pomena, in želim vam čim boljše iskanje idej.

Petra Kavčič

Služba za izobraževanje in informiranje

Podeljenih 7 nagrad in 3 nazivi častni član

Inženirske zbornice Slovenije za izjemne inženirske dosežke

Inženirske zbornice Slovenije

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE JE V SODELOVANJU Z SLOVENSKO INŽENIRSKO ZVEZO LETOS TRETJIČ ZAPORED ORGANIZIRALA DAN INŽENIRJEV IN ARHITEKTOV, KI JE POTEKAL **19. NOVEMBRA 2003 V LJUBLJANI. UDELEŽILO SE GA JE OKOLI 250 UDELEŽENCEV.** SREČANJE STA ODPRLA PREDSEDNIK INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE **MAG. ČRTOMIR REMEC** IN PREDSEDNIK SLOVENSKE INŽENIRSKÉ ZVEZE **PROF. DR. BALDOMIR ZAJC. PRISOTNE PA JE POZDRAVIL TUDI MINISTER ZA OKOLJE, PROSTOR IN ENERGIJO **MAG. JANEZ KOPAČ.****

Letošnje srečanje je potekalo v dveh delih. V **dopoldanskem delu** so v dvorani SMELT **potekala predavanja, v večernem slavnostnem delu,** ki je potekalo v Stanovski dvorani Ljubljanskega gradu, pa je Inženirska zbornica Slovenije, letos drugič zapored, **podelila 7 nagrad IZS za inženirske dosežke in 4 nazive častni član IZS.**

Naslovna tema letošnjega Dneva inženirjev in arhitektov je bila **»INOVATIVNO GRAJENO OKOLJE«.** Predavali so inženirji, strokovnjaki s področja geodezije, arhitekture, gradbeništva, elektrotehnike in rudarstva, ki so predstavili svoje projekte oziroma poglede na inovativno gradnjo.

Naloga geodetske službe, ki jih geodetska stroka opravlja s tradicijo ter razvoj in usmerjanje geodetskega dela, ki zahteva prilagajanje novim strokovnim področjem, nam je v svojem predavanju predstavila **dr. Božena Lipej.** V zadnjem letu temelji geodetska dejavnost na organizaciji sodelovanja v upravljanju s prostorom z občinami,

izgrajevanju novih prostorskih evidenc ter uvajanju množičnega vrednotenja nepremičnin.

Dr. Bogo Zupančič se je osredotočil na glavno mesto Republike Slovenije in nam predaval o urbanem managementu - razvoju mesta Ljubljane v tranzicijskem obdobju ter nam predstavil svoje poglede in rešitve za izboljšanje mestnega prostora.

Možne načine podpore inženirski stroki pri udeleževanju načela gradnje trajnostnih stavb je predstavila **dr. Marjana Šijanec Zavrl.** Hkrati je predstavila tudi dosedanje aktivnosti na področju učinkovite rabe energije v stavbah ter nove zahteve in pristope, ki jih bomo morali do začetka leta 2006 uveljaviti v slovenskem prostoru, ker jih narekuje Direktiva EU o toplotnih lastnostih stavb.

Mag. ekon. in mag. el. Djani Brečevič nam je s svojim predavanjem prikazal trenutno stanje obnovljivih virov v energetski oskrbi Slovenije (vodna energija, energija vetra, sončna energija,

Predsednik Komisije za izobraževanje pri IZS
dr. Željko Vukelič

Predsednik Inženirske zbornice Slovenije
mag. Črtomir Remec

Predsednik Slovenske inženirske zveze,
prof. dr. Baldomir Zajc

dr. Božena Lipej, univ. dipl. inž. geod.

dr. Bogo Zupančič, univ. dipl. inž. arh.

dr. Marjana Šijanec Zavrl, univ. dipl. inž. grad.

biomasa, geotermalna energija itd) in primerjavo s stanjem v državah EU. Predstavil nam je tudi problematiko implementacije Direktive o pospeševanju rabe električne energije iz obnovljivih energijskih virov v Sloveniji ter trende uporabe obnovljivih virov do leta 2020 v Sloveniji.

Dr. Angela Scheller je s svojim predavanjem posegla v prihodnost uporabe tehnologije za mrežno povezovanje domačih naprav - inteligentni dom. Naš tipični dom trenutno vključuje le nekaj naprav, ki so priključene na električno vtičnico, ne morejo pa komunicirati med seboj, ter osebni računalnik z dostopom do interneta in druge PC opreme. Teoretične možnosti povezave različnih domačih elektronskih naprav med seboj, pa tudi med zunanjim svetom in domačim računalnikom, odpirajo številna razmišljanja in možnosti uporabe, ki pa povprečnemu uporabniku trenutno še niso na voljo.

Lanski prejemnik nagrade IZS za izjemne inženirske dosežke **dr. Jakob Likar** je predstavil potek

gradnje najzahtevnejšega predora v Republiki Sloveniji - predora Trojane. Ta dvocevni predor, ki je dolg okoli 2900 metrov, je del avtocestne povezave med Celjem in Ljubljano v sklopu avtoceste Lendava - Koper s priključnimi kraki. Gradnja tega predora zahteva posebno pozornost zlasti pri tistih odsekih, ki potekajo pod stanovanjskimi in drugimi infrastrukturnimi objekti.

Inovativni razvoj signalno varnostnih sistemov na Slovenskih železnicah, ki je v zadnjih desetletjih iz mehanskih in elektrorelejnih prešel na elektronske sisteme, je v svojem predavanju predstavil **g. Danilo Širnik**. Železnica mora modernizirati infrastrukturo na področju signalno varnostnih naprav zaradi potrebe po zagotavljanju interoperabilnosti, ki omogoča poenotenje sistemov med različnimi železniškimi upravami v Evropi in pomeni skrajšanje potovalnih časov tako v potniškem kot v tovornem prometu.

V zadnjih desetletjih montažna gradnja v jeklu doživlja precejšnje spremembe in hiter razvoj, ki

sta jih ob konkretno izvedenih projektih podjetja Trimo predstavila **g. Miloš Ebner in g. Jože Drčar**. Posebno pozornost sta posvetila trenutnemu stanju jeklene montažne gradnje v Evropi in Sloveniji ter nam pojasnila arhitekturna izhodišča, trenutne zahteve arhitekturne stroke, projekcije trendov in možnih bodočih razvojnih poti ter povezavo arhitekturnega snovanja s konkretno izvedbeno fazo.

»Najdaljši skok čez vodo« oziroma zasnovano in tehnično rešitev najdaljšega slovenskega mostu čez reko Muro nam je s svojim predavanjem predstavil **g. Viktor Markelj**. Most je sestavljen iz dveh ločenih objektov skupne širine 28 m ter dolžine 883 m, razpon preko reke znaša 80 m, tipični razponi v nadaljevanju pa so dolžine po 40 m. Gradnja po tehnologiji postopnega narivanja je trajala tri leta in je bila končana v mesecu oktobru 2003.

G. Marjan Pipenbaher je predstavil najzahtevnejši premostitveni objekt - viadukt Črni Kal, ki se gradi v okviru izgradnje avtocestnega omrežja v Republiki

mag. ekon. in mag. el. Djani Brečevič, univ. dipl. inž.

dr. Angela Scheller

prof. dr. Jakob Likar, univ. dipl. inž. rud. in geoteh.

Sloveniji. Viadukt se ob upoštevanju elementov krasko razvejanih stebrov višine do 90 m, globokega temeljenja visokih stebrov na elipsastih vodnjakih, globine do 21 m, razponov voziščne konstrukcije preko 140 m, zagotavljanju lokalne in globalne stabilnosti viadukta v fazi gradnje in v fazi uporabe, ob upoštevanju sunkov burje in diferenčnega osončenja, v projektantskem, tehnološkem in izvedbenem smislu uvršča med najzahtevnejše premostitvene objekte tudi v svetovnem merilu.

Letošnje leto je Inženirska zbornica Slovenije drugič zapored **podelila nagrade Inženirske zbornice Slovenije za izjemne dosežke**, za več izje-

mnih dosežkov v nekem časovnem obdobju ali za življenjsko delo, pri čemer mora biti objekt, tehnologija oz. izdelek ali posamezna faza izvedbe, na katerega se nagrada nanaša, izveden ali uporabljen. Tako se je lanskim petim nagrajencem pridružil novih sedem prejemnikov nagrad.

Nagrade so dobili **Viktor Markelj** za inventivno konstruktorsko zasnovo ter realizacijo najdaljšega slovenskega mostu preko reke Mure na AC odseku Vučja vas - Beltinci, **doc. dr. Mihael Ribičič** za strokoven in inovativen pristop k projektiranju in izdelavi geološko-geomehanskih projektov pri izvedbi AC programa v RS s poudarkom

na AC odseku Vransko - Blagovica, **Branimir Vljaj** za visoko strokoven in individualen pristop pri sanaciji največjih in najboljšežnejših plazov v RS in za prispevek k varovanju in sanaciji brežin na državni cestni mreži, **Marko Umberger** za prenos razvojno-raziskovalnih dosežkov na področju energijsko učinkovite in bioklimatske gradnje v konkretne inženirske aplikacije, **Tomaž Banovec** za življenjsko delo na področju geodetske dejavnosti, **Janez Kern** za življenjsko delo na področju izgradnje elektrovodnega omrežja v Sloveniji, **Anton Marinko** za življenjsko delo na področju gradnje predorov v Sloveniji in tujini.

Danilo Širnik, univ. dipl. inž. el.

Miloš Ebner, univ. dipl. inž. arh.

Jože Drčar, univ. dipl. inž. str.

Viktor Markelj, univ. dipl. inž. grad.

Marjan Pipenbaher, univ. dipl. inž. grad.

Poleg nagrade IZS za inženirske dosežke je Inženirska zbornica Slovenije letos podelila tri nazive **častni član Inženirske zbornice Slovenije**. Lanskim štirim častnim članom so se letos pridružili še trije novi prejemniki naziva. **Dr. Janez Hrovatin** je postal častni član za aktivno delo na področju priprav in izvedbe strokovnih izpitov, **mag. Dušan Blaganje** za pripravo prostorske zakonodaje, ki je bila podlaga za ustanovi-

tev Inženirske zbornice Slovenije in **prof. dr. Uroš Bajželj** delo, vloženo v razvoj rudarske in geoteh-nološke stroke v Sloveniji ter za delo pri pripravi in izvedbi strokovnih izpitov.

Prejemniki nagrad IZS za inženirske dosežke in častni člani IZS so ob tej priložnosti prejeli **plakete IZS in skulpture**, ki jih je oblikovala akademska kiparka Mojca Smerdu.

Na lanskem Dnevu inženirjev in arhitektov sta Inženirska zbornica Slovenije in Slovenska inženir-ska zveza podpisali sporazum o sodelovanju. Zato se je Inženirska zbornica Slovenije odločila, da bo Slovenski inženirski zvezi pomagala pri njeni ponovni oživitvi delovanja z **donatorsko akcijo** zbiranja sredstev. Akcija zbiranja sredstev se je pričela decembra 2002 in potekala celo letošnje leto. Na letošnjem Dnevu inženirjev in arhitektov pa je akcija doživela svoj vrhunec, kjer se je pred-sednik Slovenske inženirske zveze **prof. dr. Baldomir Zajc** vsem donatorjem, ki so se vključili v akcijo, zahvalil za donirana sredstva ter predsta-vil načrte, ki jih ima zveza v prihodnosti.

Ob tej priložnosti se želimo še enkrat **zahvaliti vsem predavateljem**, ki so, ne samo z izvedbo predavanja, temveč tudi s pripravo prispevkov, ki so zbrani in objavljeni v »Zborniku 3. Dneva inženirjev in arhitektov«, prispevali k uspešni in strokovni izvedbi srečanja ter **čestitati nagra-jencem**, ki so se izkazali s svojim delom, na kate-rega so in smo lahko vsi skupaj upravičeno pono-sni.

Zahvalo predsednika Slovenske inženirske zveze prof. dr. Baldomira Zajca vsem donatorjem je objavljena na straneh v nadaljevanju.

predsednik IZS mag. Črtomir Remec in predsednik SIZ prof. dr. Baldomir Zajc skupaj z letošnjimi prejemniki nagrad in naziva častni član

Nagrajenci Inženirske zbornice Slovenije za izjemne inženirske dosežke

Predsednik IZS mag. Črtomir Remec, nagrajenec g. Viktor Markelj in predsednik UO MSG g. Gorazd Humar

Inženirska zbornica Slovenije podeljuje Nagrado za izjemne inženirske dosežke MARKELJ Viktorju, univ. dipl. inž. gradbeništva, za inventivno konstruktorsko zasnovo ter realizacijo najdaljšega slovenskega mostu preko reke Mure na AC Vučja Vas - Beltinci.

Viktor MARKELJ, univ. dipl. inž. gradbeništva

Viktor Markelj je projektant najdaljšega slovenskega mostu, mostu čez reko Muro. Most, ki ni le najdaljši, temveč je tudi po teži najtežji gradbeni objekt izveden v Sloveniji, predstavlja inovativno gradnjo tudi v mednarodnem merilu. Most čez reko Muro je dolžine 833 m, sestavljen je iz dveh ločenih objektov, glavni razpon preko reke znaša 80 m.

Posebnost v zasnovi mosta je prednapeta zatega v glavnem razponu, ki jo sestavljajo posebni poševni eksterni kabli in posebna jeklena deviatorska konstrukcija, ki sega izven gabarita konstrukcije in ki predstavlja nadgradnjo tehnologije prednapenjanja konstrukcij z betonskim prerezom brez sovpreganja. Posebnost v sami gradnji pa je narivanje v dvojno zakrivljeno geometrijo v celotni dolžini z eno samo narivno opremo preko končnih in začasnih vmesnih podpor.

Izvedeni projekt posega na področja, kjer ni bilo dovolj izkušenj ne za projektante ne za izvajalce, zato je zahteval pri zasnovi mnogo več razmisleka, mnogo natančnih, večkratnih in bolj detajlnih računskih analiz, več truda predvsem pri projektiranju, pa tudi pri gradnji sami.

Predsednik UO MSG g. Gorazd Humar, nagrajenec g. Marko Umberger in predsednik IZS mag. Črtomir Remec

Marko UMBERGER, univ. dipl. inž. gradbeništva

Marka Umbergerja poznamo kot dolgoletnega aktivnega strokovnjaka na področju energetske učinkovite in bioklimatske gradnje. Njegovo prepričanje v pomembnost izkoriščanja obnovljivih virov energije v stavbah se je utrdilo skozi razvojno delo in povezovanje strokovnjakov ter institucij na domači in mednarodni ravni. Dognanja je vseskozi vpletal v svoje poklicno delo. Večino svojega dela je posvetil vodenju investicij v visokih zgradbah. Kot posrednik med investitorji in izvajalci je pri gradbenih projektih začel sistematično vključevati aktivni razmislek projektantov o optimalni energetski zasnovi objektov. Tako je pod njegovim vodstvom Poslovni sistem Mercator začel izrabljati odpadno energijo hladilnih naprav za ogrevanje svojih centrov, kar prinaša velike prihranke pri njihovem obratovanju.

Marko Umberger se je aktivno vključil tudi v vnašanje nove inženirske prakse v gradnjo stanovanjskih objektov. Tudi z lastnim zgledom pri gradnji enodružinske nizkoenergetske hiše, ki temelji na vgradnji nizkoenergijskih stavbnih elementov in izrabi obnovljivih virov energije, je dokazal, da trdno verjame v energetske učinkovite gradnje.

Inženirska zbornica Slovenije podeljuje Nagrado za izjemne inženirske dosežke UMBERGER Marku, univ. dipl. inž. gradbeništva, za prenos razvojno - raziskovalnih dosežkov na področju energijsko učinkovite in bioklimatske gradnje v konkretne inženirske aplikacije.

Predsednik UO MSRG dr. Željko Vukelič, nagrajenec doc.dr. Mihael Ribičič in predsednik IZS mag. Črtomir Remec

doc.dr. Mihael RIBIČIČ, univ. dipl. inž. geologije

Inženirska geologija, kateri se je posvetil doc. dr. Mihael Ribičič, je ena od vej tehnične geologije, ki skupaj z ostalimi inženirskimi strokami danes rešuje najtežje geotehnične projekte pri izgradnji avtocestnega križa v Sloveniji. Uvedba inženirsko geološke stroke in njena povezanost z ostalimi gradbenimi strokami je eden ključnih elementov za uspešno izgradnjo in projektiranje tako avtocestnih teles, kot objektov ki spremljajo njihovo izgradnjo. Nagrajenec v zadnjih letih intenzivno sodeluje pri projektiranju in izdelavi geološko-geomehanskih projektov na AC odseku Vransko - Blagovica. Realizirane projektne rešitve, katerim je botroval doc. dr. Mihael Ribičič kažejo na veliko mero inženirskega občutka za optimalne rešitve in tudi inovativen pristop pri reševanju najtežjih inženirskih problemov.

Dr. Ribičič je član slovenske komisije za plazove in sanacijo velikih plazov pri Ministrstvu za okolje, prostor in energijo RS in vodi strokovnega odbora za plaz Slano blato.

Inženirska zbornica Slovenije podeljuje Nagrado za izjemne inženirske dosežke doc. dr. RIBIČIČ Mihaelu, univ. dipl. inž. geologije, za strokoven in inovativen pristop k projektiranju in izdelavi geološko - geomehanskih projektov pri izvedbi AC programa v Sloveniji s poudarkom na AC odseku Vransko - Blagovica.

Predsednik UO MSRG dr. Željko Vukelič, nagradenec g. Branimir Vljaj in predsednik IZS mag. Črtomir Remec

Branimir VLAJ, univ. dipl. inž. geologije

Branimir Vljaj opravlja izjemno inženirsko delo na področju geotehničnih projektov na državni cestni mreži. Je eden najvidnejših domačih strokovnjakov, še posebej specializiran za inženirske gradnje pri sanacijah in zavarovanju plazov, usadov in brežin. Vlajevo bogato poslovno pot je poleg uspešnih projektov zaznamovalo tudi stalno uvajanje novih geotehničnih projektov in tehnologij v cestogradnjo. Po njegovi zaslugi smo v slovenskem prostoru začeli uvajati sidrane pilotne stene, varovati brežine s sidrarnimi betonskimi slopi ter izvajati več vrst kamnitih zložb. Je specialist za geotehnična in geomehanska dela, svoj pečat pa je pustil pri sanaciji največjih in najboljšežnejših plazov, ki so v zadnjem času ogrožali objekte in prebivalce na različnih koncih Slovenije.

Inženirska zbornica Slovenije podeljuje Nagrado za izjemne inženirske dosežke VLAJ Branimiru, univ. dipl. inž. geologije, za visoko strokoven in individualen pristop pri sanaciji največjih in najboljšežnejših plazov v Republiki Sloveniji in za prispevek k varovanju in sanaciji brežin na državni cestni mreži.

Predsednik UO MSGeo g. Matjaž Grilc, nagradenec g. Tomaž Banovec in predsednik IZS mag. Črtomir Remec

Tomaž BANOVEC, univ. dipl. inž. geodezije

So ljudje, ki s svojim delom ključno vplivajo na razvoj stroke. In so ljudje, ki s svojim načinom dela afirmirajo osnovno stroko, kjerkoli že delujejo. Tomažu Banovcu bi z lahkoto pripisali oboje. O njegovem delu in dosežkih pričča njegova bogata bibliografija in sodelovanje pri mnogih razvojno - raziskovalnih projektih, ki so vezani bodisi na njegovo osnovno dejavnost, kot je kartografija, planiranje in teledetekcija, kot tudi na povezane dejavnosti informatike in statistike. Težko bi spregledali njegovo pomembno vlogo pri razvoju družbe v širšem smislu. Razvoj sistema državne uprave, razvoj informacijske družbe, mednarodne povezave Slovenije na strokovnem področju in nenazadnje odlična in pravočasna evropeizacija državne statistike so dokaz, da gre nagrada v prave roke.

Inženirska zbornica Slovenije podeljuje Nagrado za izjemne inženirske dosežke BANOVEC Tomažu, univ. dipl. inž. geodezije, za življenjsko delo na področju geodetske dejavnosti.

Predsednik UO MSG g. Gorazd Humar, nagrajenec g. Anton Marinko in predsednik IZS mag. Črtomir Remec

Anton MARINKO, univ. dipl. inž. gradbeništva

Anton Marinko je eden največjih in najvidnejših strokovnjakov na področju predorogradnje tako doma kot v tujini. V letu, ko je gradnja avtocest v svoji najintenzivnejši fazi, poteka v sklopu programa izgradnje avtocest tudi gradnja zahtevnih objektov in predorov. Za vse predore, ki so ta hip v gradnji, vodi zahtevna inženirska in konzultantska oz. svetovalna opravila prav Anton Marinko, ki opravlja v družbi DDC svetovanje inženiring delo vodje sektorja za predore. Anton Marinko ima bogate zasluge za kakovostno predorogradnjo, ki postavlja slovensko inženirsko stroko in njene rezultate ob bok največjim projektom v Evropi in svetu ter je zaslužen za uvajanje nove avstrijske metode pri gradnji slovenskih predorov, ki omogoča prilagojeno in še zlasti varno gradnjo.

Inženirska zbornica Slovenije podeljuje Nagrado za izjemne inženirske dosežke MARINKO Antonu, univ. dipl. inž. gradbeništva, za življenjsko delo na področju gradnje predorov v Sloveniji in tujini.

Predsednik UO MSE g. Ivan Leban, nagrajenec g. Janez Kern in predsednik IZS mag. Črtomir Remec

Janez KERN, univ. dipl. inž. elektrotehnike

Ime Janeza Kerna je v nekaj desetletjih njegovega uspešnega dela postalo sinonim za kvalitetno in tehnološko vrhunsko izgradnjo elektroenergetskega omrežja. Pri načrtovanju vseh daljnovodov, katerih izgradnjo ali obnovo je inženir Janez Kern vodil, bi kmalu ugotovili, da se ta številka giblje daleč preko tisoč kilometrov. Ni ga stojnega mesta daljnovodnega stebra, ki ga ne bi osebno prehodil in poznal. Izgradnja daljnovodov je bila zanj delo, izziv, pa tudi skoraj hobby, ki ga je podpiral s svojo planinsko žilico. S takim opusom, kot je njegov, se bo tudi v prihodnje verjetno lahko pohvali le redko kdo. Ob koncu svoje dolgoletne delovne poti je inženir Janez Kern sprejel še poseben izziv. Vodil je izgradnjo nove transformatorske postaje RTP 400/110 kV Krško, ki je pričela uspešno obratovati v lanskem letu.

Janez Kern je kot vodja izgradnje in obnove daljnovodov ustvaril pomemben inženirski dosežek, ki si vsekakor zasluži vse spoštovanje kolegov inženirjev, priznanje ter zahvalo širše skupnosti in po tolikih letih uspešnega delovanja tudi nagrado Inženirske zbornice Slovenije za inženirske dosežke.

Inženirska zbornica Slovenije podeljuje Nagrado za izjemne inženirske dosežke g. KERN Janezu, univ. dipl. inž. elektrotehnike, za življenjsko delo na področju izgradnje elektroenergetskega omrežja v Sloveniji.

Častni člani Inženirske zbornice Slovenije

Predsednik NO IZS mag. Vekoslav Korošec, častni član dr. Janez Hrovatin in predsednik IZS mag. Črtomir Remec

dr. Janez HROVATIN, **univ. dipl. inž. elektrotehnike**

Dr. Janez Hrovatin je ustanovni član zbornice, predsednik izpitne komisije za strokovne izpite iz elektro stroke že vse od ustanovitve zbornice, član odbora za električno varnost pri Ministrstvu za gospodarstvo RS in dolgoletni vodja komisije za izobraževanje pri Elektrotehnični zvezi Slovenije. Njegovo dolgoletno delo na področju obvladovanja elektrotehnične regulative je privedlo do zadnjega programa za opravljanje strokovnih izpitov za projektante, odgovorne vodje del, odgovorne vodje posameznih del in dopolnilnih izpitov za tehnike elektro stroke. Zaradi velikega števila relevantnih uredb, predpisov in standardov, ki so zbrani v posebnem delu tega programa, pa tudi zaradi strokovne zahtevnosti njihovega razumevanja so predpisi opremljeni s kratko vsebino. Prav dr. Janez Hrovatin je s svojim organizacijskim občutkom in strokovnim znanjem dal bistveni prispevek k predstavitvi in implementaciji programa za strokovne izpite, tako da je program prijažnejši do uporabnikov.

Inženirska zbornica Slovenije podeljuje naziv Častni član dr. HROVATIN Janezu, univ. dipl. inž. elektrotehnike, za aktivno delo na področju priprav in izvedbe strokovnih izpitov.

Predsednik NO IZS mag. Vekoslav Korošec, častni član prof.dr. Uroš Bajželj in predsednik IZS mag. Črtomir Remec

prof.dr. Uroš BAJŽELJ, univ. dipl. inž. rudarstva in geotehnologije

Velikokrat ugotavljamo, da je razvoj določene stroke v veliki meri odvisen od ljudi, ki so ji predani in svoje sposobnosti vključijo v tiste življenjske tokove in povezave, ki omogočajo pogled naprej. Prof. dr. Uroš Bajželj je izjemen strokovnjak na področju rudarstva in geotehnologije. Poleg dela na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, se je leta 1996 aktivno vključil v delo Inženirske zbornice Slovenije in bil med tistimi pooblaščenimi inženirji, ki so se zavzemali za ustanovitev samostojne Matične sekcije inženirjev rudarske in geotehnološke stroke. Poleg navedenega, je veliko dela vložil v pripravo in izvedbo strokovnih izpitov po Zakonu o graditvi objektov, kjer bo tudi v bodoče predsednik izpitne komisije za geotehnološko in rudarsko stroko.

Inženirska zbornica Slovenije podeljuje naziv Častni član prof. dr. BAJŽELJ Urošu, univ. dipl. inž. rudarstva in geotehnologije, za delo vloženo v razvoj rudarske in geotehnološke stroke v Sloveniji ter za delo pri pripravi in izvedbi strokovnih izpitov.

Predsednik NO IZS mag. Vekoslav Korošec, častni član mag. Dušan Blaganje in predsednik IZS mag. Črtomir Remec

mag. Dušan BLAGANJE, univ. dipl. inž. arhitekture

Mag. Dušan Blaganje je zaradi gospodarske krize v gradbeništvu že v sredini osemdesetih let na občnem zboru Društva arhitektov Ljubljana, natančneje tam nekje med letoma 1988 in 1990, predlagal, da naj se ustanovi ustrezna strokovna in stanovska zbornica, ki bi okrepila položaj tako arhitektov kot tudi ostalih inženirjev, ki delujejo na področju graditve objektov. S spremembami in dopolnitvami Zakona o graditvi objektov leta 1996 je, takrat v funkciji državnega sekretarja na Ministrstvu za okolje in prostor, kljub močnemu nasprotovanju nekaterih resorjev, s to pobudo tudi uspel. Na temeljih, ki jih je postavil in ki so arhitektom in inženirjem dali možnost, da ustanovijo svojo zbornico, je bila le ta ustanovljena še v istem mesecu po uveljavitvi zakona. Uspešno delo Inženirske zbornice Slovenije je dokazalo, da je bila ta odločitev pravilna in da smo nanjo lahko upravičeno ponosni.

Inženirska zbornica Slovenije podeljuje naziv Častni član mag. BLAGANJE Dušanu, univ. dipl. inž. arhitekture, za pripravo prostorske zakonodaje, ki je bila podlaga za ustanovitev Inženirske zbornice Slovenije.

prof. dr. Baldomir Zajc
predsednik Slovenske inženirske zveze

Zahvala ob donatorski akciji

Na lanskem Dnevu inženirjev in arhitektov v Mariboru je predsednik Inženirske zbornice Slovenije (IZS), gospod magister Črtomir Remec, predlagal akcijo za oživitev Slovenske inženirske zveze (SIZ), ki se je nato razvijala in njene trenutne dosežke sedaj lahko skupaj opazujemo.

SIZ je nastala pred dobrim letom na pepelu Zveze inženirjev in tehnikov, ki je včasih združevala celotno inženirsko delovanje v družbi. Ko je zakonodaja določila delokrog IZS, je ostalo malo vitalnega za življenje ZIT, ohranilo pa se je mnogo nerešenih problemov, starih in seveda novih, okoli vloge inženirjev v družbi. Državnih sredstev ni bilo več. Ustanovljena je bila SIZ, ki začenja iz nič, z njim pa ni mogoče pridobiti ljudi za delo in postaviti delujočega sistema, ki bi postavljene načrte tudi uresničeval. Predsednik in štirje podpredsedniki, sicer zaposleni na svojih delovnih mestih, lahko program in načrte le oblikujejo.

Vsem, ki ste sodelovali pri akciji za oživitev SIZ, se iskreno zahvaljujem za finančna sredstva, saj ste s tem pokazali, da pogrešate večjo vlogo SIZ v družbi in navzočnost inženirjev pri širšem družbenem načrtovanju. Seveda pa so rezultati donatorske akcije finančni in moralni temelj za nadaljnje aktivnosti SIZ, ki bodo vedno bolj uveljavljale tehnično inteligenco v družbi.

Zavedamo se, da bomo do večjih sredstev morali priti sami. Oblast sicer sem in tja potrebuje nevladne organizacije pri kakšnem podpisovanju, tudi Evropa jo k temu sili, toda ni razpisov projektov z opredeljeno vlogo teh organizacij, razpisanimi cilji in določenimi sredstvi.

Zato imamo svoje načrte:

- pomagati gospodarstvu pri prijavi na evropske projekte in pri oblikovanju večjih skupin, ki bodo lahko interdisciplinarno in suvereno udeleževale razpisov;

- posredovati projekte strokovnih skupin v SIZ, ki so sposobne pripraviti širši pogled (popolnejše tehnološke rešitve) nosilec večjih nacionalnih projektov (savske elektrarne, podonavska regija, ...) in s svojim vplivom pomagati, da se le-te upošteva;
- organizirati tudi največje strokovne konference, kjer imamo velike izkušnje, sam sem bil predsednik 14 mednarodnih konferenc;
- izdajati revijo Inženir, ki bi poleg vsebine za vsa inženirska področja, tudi uvrstila inženirje v razpoznavni del družbe, ki jo sestavlja inženirska inteligenca (danes samo 12-15 % Slovencev ustvarja novo vrednost, ostali organizirajo in prelagajo tuje izdelke iz police na polico).

Nalog je mnogo in upam, da nas bo pri tem delu iz dneva v dan vedno več.

Podjetja, ki so prispevala svoje donatorske prispevke za oživitev delovanja Slovenske inženirske zveze.

mag. Barbara Škraba, univ. dipl. inž. gradb.
Generalna sekretarka IZS

Ustanovljen Evropski svet inženirskih zbornic - ECEC

V PETEK 26. SEPTEMBRA 2003 JE BIL NA DUNAJU USTANOVLEN EVROPSKI SVET INŽENIRSKIH ZBORNIC (ECEC) - USTANOVNI DOKUMENT JE PODPISALO DESET DRŽAV - POOBLAŠČENI INŽENIRJI, KI DELUJEJO NA PODROČJU GRADITVE OBJEKTOV, ZDRUŽENI V EVROPI

Deset evropskih inženirskih zbornic oziroma inženirskih organizacij, nosilk javnih pooblastil na področju graditve objektov v svojih državah, je v petek 26. septembra na Dunaju podpisalo dokument, s katerim je bil **ustanovljen Evropski svet inženirskih zbornic** (European Council of Engineers Chambers ali krajše ECEC).

S tem so **pooblaščen inženirji** iz Slovenije in Evrope **dobili svoje predstavnike in zastopnike svojih interesov tudi v Evropi oziroma Evropski uniji**.

Ustanovitev sveta so pozdravili najvišji predstavniki dunajskih oblasti in avstrijski poslanci v Evropskem parlamentu.

Ustanovni dokument, katerega je v imenu **Inženirske zbornice Slovenije** podpisal predsednik zbornice, **mag. Črtomir Remec**, so podpisali še predstavniki pooblaščenih inženirjev iz **Nemčije, Italije, Avstrije, Češke, Poljske, Slovaške, Madžarske, Hrvaške in Črne gore**. Predstavniki

so sprejeli statut, izvolili organe sveta in se dogovorili o nadaljnjih aktivnostih.

Ustanovitvi je prisostvoval tudi predstavnik **Litve**, medtem ko sta interes za pridružitve ECEC pokazali še **Grčija in Turčija**.

Evropski svet inženirskih zbornic (ECEC) je osnova, na kateri bo v prihodnosti zgrajena **Evropska inženirska zbornica** in je krovna organizacija vseh nacionalnih inženirskih zbornic in zvez, ki nosijo javno pooblastilo na področju graditve objektov.

ECEC je neprofitna, nekomercialna in nevladna organizacija, ki aktivno zastopa profesionalne interese inženirjev, članov nacionalnih inženirskih zbornic, v odnosu do teles Evropske komisije in Evropskega parlamenta. ECEC spodbuja, predlaga in spremlja proces sprejemanja skupne Evropske regulative in harmonizacije nacionalnih zakonodaj na področju prenosa javnih pooblastil na inženirske zbornice v vsej Evropi.

dr. Branko Zadnik, univ. dipl. inž. grad.
Matična sekcija gradbenih inženirjev

38. sestanek evropskega sveta gradbenih inženirjev (ECCE)

München, 19. – 20. september 2003

Splošno

Svet gradbenih inženirjev Evrope se je sestel na svojem osemtridesetem sestanku v Münchnu v Nemčiji v času od 19. do 20. septembra 2003. Dnevni red sestanka je bil zelo zapolnjen, saj smo poleg obveznih tem, v katerih se je obravnavala tekoča finančna politika sveta in članstva v svetu, pregledali tudi aktivnosti po posameznih temah in sprejeli zaključke ter usmeritve za delo do naslednjega sestanka, ki bo v Moskvi (Rusija). Delovne teme, oziroma skupine (task forces):

- TF 1** Prepoznavnost poklica (Professional recognition),
- TF 2** Izobraževanje (projekt EUCEET),
- TF 3** Raziskave in razvoj (R & D),
- TF 4** Okolje,
- TF 5** Informacijska tehnologija,
- TF 6** Ostale skupine in delovni komiteji (Working Committee – WC):
 - WC transport,
 - WC odgovornost (liability),
 - WC gradbeno-tehnična dediščina.

TF 3 Raziskave in razvoj

Tu predstavljam pregled dela tretje delovne skupine – R&D, ki jo je v odsotnosti predsedujočega Olavija Tupamakija v obliki plenarnega zasedanja vodil Georges Pilot. Obravnavana je bila naslednja tematika:

1. Pregled izpolnjevanja plana dela za obdobje 2003 – 2004,
2. Priporočila za aktivnosti v sklopu FP6,
3. ECCREDI:
 - E-Core projekt,
 - ostale aktivnosti v sklopu ECCREDI,
4. Drugi EU in R&D projekti v CREC.

Okrajšave, uporabljene v tekstu:

ECCREDI – European Council for Research, Development and Innovation (Evropski svet za raziskave, razvoj in inovacije)

E-CORE – European Construction Research Network (Evropska raziskovalna mreža v gradbeništvu) – <http://www.e-core.org>

Analiza neuspešnih prijav sektorja gradbeništvu na FP6

Predvsem se je analiziralo popoln neuspeh prijavljenih projektov iz sektorja evropskega gradbeništvu na prvem razpisu šestega okvirnega programa FP6 (Integrated Projects – IP – and Networks of Excellence – NoE) iz sklopa NMP (Nano-technologies, Materials, Processes). Vsebinsko se lahko problematiko ilustrira s sledečimi podatki:

Na razpis je prispelo preko 12000 prijav (glej: http://eoi.coris.lu/search_form.cfm).

Ocenjuje se, da je bilo od tega 400 – 500 prijav s področja graditeljstva (CREC – Construction and Real estate Cluster), kar predstavlja cca 3% – 4% vseh prijav (glej tudi: www.e-core.org/frames/index_database_eoi.html).

Do sedaj sta bila objavljena dva poziva za oddajo prijave, v decembru tega leta se pričakuje objava naslednjega.

Uspeh prijav s področja CREC je zelo slab. Niti eden od prijavljenih projektov ni bil do sedaj sprejet v finančni načrt. ECCE ocenjuje takšen rezultat kot skrajno zaskrbljujoč. Dosežen je dogovor, da se prične lobirati na vseh možnih področjih administracije EU v Bruslju tako, da se bo pri naslednjem okvirnem programu (FP7) že v naslovih razpisanih tem jasno odražal interes CREC. Na ta način je pričakovati več uspeha na razpisih.

Kritična presoja aktualnih predlogov pokaže zelo slabo sliko: preveč »raziskovalno – raziskovalnega« delu in premalo realnih ter jasno predstavljениh inovacij, preveč tradicionalnega managementa, premalo pojasnil,

Nekaj ugotovitev: možno je pričakovati razočaranja firm, ki so nastopale v prijavih na ta razpis, obstoji problem združevanja posameznih predlogov, zaskrbljujoče je dejstvo, da so bili prisotni organizacijski problemi pri ocenjevanju predlogov (predlagatelji so imeli na razpolago za predstavitev predloga projekta le 1 uro), kvalifikacije ekspertov-ocenjevalcev so vprašljive.

Ena od osnovnih aktivnosti TF3 v ECCE pri organizaciji ERA je vzpostavitev baze podatkov o R&D kapacitetah posameznih držav (pregled R&D organizacij in njihovega angažiranja), vzpostavitev njihovega sodelovanja in koordinacija za nastop na velikih R&D projektih, ki jih bo financirala EU. Žal te aktivnosti do sedaj niso rodile posebnih uspehov.

Ostale informacije

Dosedanji vodja WG R&D Olavi Tupamakija je po dvoletnem delu zaradi upokojitve, profesionalnih in družinskih razlogov odstopil in prepustil mesto vodenja te skupine drugemu. Na naslednjem sestanku v Moskvi bo izvoljen nov predsedujoči te skupine.

ECCE zbira informacije o dogodkih na nacionalni ravni. Poslati informacijo, kaj se dogaja v Sloveniji (konstruktorji (Rogaška Slatina), vodarji (Bled), prometniki, ..).

Ustanovljena je bila delovna skupina za pripravo predloga o ustanovitvi svetovne zveze gradbenih inženirjev. Za to se zelo zavzema Španija, ki je tudi prevzela koordinacijo aktivnosti in pripravo dokumentov, ki bodo predstavljeni v Šanghaju na WEC (svetovnem srečanju inženirjev).

dr. Viktor Pust, univ. dipl. inž. arh.
Predsednik UO MSA

Poročilo o sestankih na ACE

(Architects' Council of Europe)

Bruselj in Pariz, 10.-15. oktober 2003

Problematika spreminjanja statuta ACE ob vstopanju novih članic

Vstop novih članic v EU terja spremembo statuta in odločanja v okviru ACE. Pred skupščino ACE je bil organiziran sestanek na temo spremembe statuta, načina volitev in vodenja ACE, na katerega so bile vabljeni tudi nove vključene članice. Dosedanji sistem vodenja in obveznega konsenza pri glasovanju se je izkazal za problematičnega - še zlasti ob povečanju števila članic.

Na dnevnem redu je bil predlog variant odločanja, volitev predsednika in sestave upravnega odbora.

Na sestanku ni prišlo do uskladitve različnih pogledov (soglasje ni bilo doseženo niti kasneje na generalni skupščini v novembru).

Vsekakor bo o tem potrebno doseči dogovor najkasneje do skupščine maja 2004, ko bodo tudi nove članice imele pravico do glasovanja.

Informacija o francoskem modelu gradbenega dovoljenja, PGD

Glede na aktualnost problematike izdelave novega pravilnika o vsebini projektne dokumentacije - PGD (projektu za gradbeno dovoljenje) - pri kateri se srečujemo z različnimi mnenji, je potrebno pridobivati različne primere iz EU. Pridobil sem konkretno vsebino ter formularje za vlogo gradbenega dovoljenja, tako za individualne hiše kot za »visoke« objekte. Projekt za gradbeno dovoljenje, ki ga vlagajo arhitekti v Franciji, vsebuje umestitev objekta (lokacijsko oz. zazidalno rešitev) ter idejno rešitev objekta s karakterističnimi rešitvami. Obseg idejne rešitve statike, inštalacij itd. je odvisen od zahtevnosti objekta.

Odprava dosedanje lokacijske dokumentacije oz. uvedba enotnega PGD po našem zakonu terja vsebinske spremembe, zato bo po obsegu drugačen, kot smo ga imeli do sedaj. PGD terja po novem tudi

večjo odgovornost arhitektov, obenem pa tudi večjo vlogo občinskih arhitektov oz. urbanistov.

Primer, ki sem ga prinesel iz Francije, sem posredoval in razložil MOP-u oz. delovni skupini, ki pripravlja novi pravilnik o vsebini projekte dokumentacije.

Aktivnosti in preobrazba Pariške zbornice arhitektov v »Hišo arhitekture«

Z namenom, da se podrobneje seznanimo z dodatnimi informacijami o delovanju Pariške (regijske) zbornice arhitektov, ki združuje približno 10.000 članov, sem se zanimal zlasti za področje disciplinske problematike in svetovanja oz. servisiranja zbornice. Obveščeni sem bil, da klasični disciplinski prekrški ne predstavljajo problema, da niso množični in se rešujejo »avtomatično«, po ustaljeni poti.

Pač pa je precej pritožb na račun arhitektov, če presežejo investicijo po PGD brez soglasja investitorja. Kajti investitor (promoteur ali developer) dobi sredstva v banki na osnovi pridobljenega PGD oz. investicijske vrednosti. Prekoračitev te vrednosti s strani arhitekta, brez soglasja investitorja, predstavlja ne le katastrofo za investitorja, temveč tudi hud prekršek arhitekta. Zato zbornica rešuje te probleme v začetku s svetovanjem in kasneje z mediacijo. Te vrste storitve postajajo vse bolj tekoča dejavnost zbornice.

V skladu s politiko **Nacionalnega sveta zbornic arhitektov** se regijske zbornice preobrazajo v hiše arhitekture z namenom, da se njihova dejavnost odpira v javnost.

Pariška zbornica, ki ima svoje etažne prostore v enem od najdražjih predelov mesta, je pripravljena, da se preseli in reformira v hišo arhitekture. Po razgovoru s predsednikom nacionalnega sveta arh. Susinjam se vse regijske zbornice reformirajo v tem smislu.

Namen hiše arhitekture je, da služi:

- kot mesto informacij in razprav o arhitekturi, o oblikovanju življenjskega okolja, problematiki urbane prenove Pariza in drugih večjih evropskih mest;
- kot sprejemni prostor za strokovno javnost, za delovanje zbornice in profesionalnih asociacij arhitektov;
- kot osrednje regijsko referenčno mesto arhitektov, srečanj ter dialoga s publiko, vodji projektov, z organi oblasti, z umetniki in drugimi poklici. Služila pa bo tudi za povezavo s študenti arhitekture.

Ob tem je zanimivo, da je mesto Pariz v okviru prenove mestnih četrti namenilo in oddalo ustrezni objekt v centru mesta za hišo arhitekture zbornici, le-ta pa ga s svojimi sredstvi adaptira v ta namen.

dr. Viktor Pust, univ. dipl. inž. arh.
Predsednik UO MSA

Poročilo o udeležbi na generalni skupščini ACE

(Architects' Council of Europe)

Bruselj 14.-15. november 2003

ACE SKLICUJE DVE GENERALNI SKUPŠČINI LETNO, Z OBSEŽNIM PROGRAMOM, KI TRAJA DVA DNI. V PRIHODNJE PA SE PREDVIDEVA, DA BO, VKLJUČNO Z UVODNIM SEMINARJEM, TRAJALO TRI DNI. NOVEMBRSE SKUPŠČINE SVA SE UDELEŽILA S KOLEGOM VLADIMIRJEM KRAJČERJEM.

- Bolonjski proces,
- okolje, trajnostni razvoj arhitekture itd.,
- urbani problemi,
- profil arhitekta (poklicni profil in odnosi z drugimi poklici),
- poklicna praksa,
- zavarovanje kvalitete,
- natečajna politika,
- medsebojno priznavanje poklicev (priprava sporazuma z ZDA, Kanado, Čile),
- javna naročila (priprava navodil),
- arhitekturni natečaji (glosar izrazov v okviru javnih naročil),
- javno in privatno partnerstvo,
- registracija in licenciranje arhitektov,
- arhitekturna praksa v pogojih elektronskega komuniciranja oz. storitev,
- finančni plan ACE v letu 2004,
- notranja organizacija ACE, komunikacije,
- volitve novega UO oz. organov,
- plan sestankov oz. delovanje ACE v letu 2004.

Skupščina ACE obravnava torej vrsto aktualnih problemov stroke, usklajuje medsebojna stališča in jih posreduje v EU parlament oz. institucije, ko je to potrebno.

Čeprav je bila Slovenija (IZS, MSA) skupaj z drugimi priključenimi državami sprejeta v polnopravno članstvo, pa je potrebno opozoriti, da razmere v teh državah na področju projektiranja oz. pogojev dela ter natečajev še zdaleč niso primerljive z razvitimi državami EU.

Ugotavljamo, da Slovenija na nekaterih področjih, npr. pri natečajih, minimalnih tarifah itd. zaostaja celo za nekaterimi tranzicijskimi državami (Poljsko, Češko, Madžarsko, Slovaško), kar je odraz še neurejenih družbenih odnosov oz. prevladujočih monopolov in škodi kvaliteti arhitekture in okolja ter s tem javnemu interesu na tem področju.

Upamo, da bo vključevanje v EU, ob ustrezni vlogi zbornice, narekovalo tudi hitrejše spremembe na tem področju. Izid nove Bele knjige o arhitekturi,

ki je predviden maja 2004, bo koristen zlasti kot pripomoček odgovornih na tem področju za pre-pričevanje politikov.

Informacija o organizaciji slovaške Zbornice arhitektov – kot uporabni primer za organizacijo ZAPS

Udeležba na skupščini je tudi priložnost za spoznavanje delovanja in organizacije drugih zbornic arhitektov – kar je za nas ob ustanavljanju samostojne zbornice še zlasti aktualno.

Tako mi je predsednik slovaške Zbornice arhitektov arh. Bouda predstavil njihovo organizacijo zbornice, ki šteje okrog 1200 članov, torej približno toliko kot ZAPS.

Slovaška zbornica ima (poleg voljenih) 6 zaposlenih:

1. "direktorja" zbornice, ki je obvezno pravnik,
2. sekretarja oz. tajnico,
3. pooblaščen osebo za vodenje imenika in izpitov,
4. finančnika oz. ekonomista,
5. osebo za vodenje zunanjih odnosov zbornice, zlasti z ACE (ki terja polno zaposlitev),
6. osebo (arhitekta), ki nadzira izvajanje vseh natečajev (zbornica sicer ne izvaja natečajev, pač pa nadzira pravilnost razpisov in po potrebi tudi predpisuje članom prepoved udeležbe).

Podatki o članarini so v DEM, in sicer: 50 DEM plačuje vsak član, poleg tega še – glede na obseg prometa – od 150 do 900 DEM.

Primer organizacije slovaške zbornice nazorno prikazuje, v kakšni smeri bo potrebno organizirati kadrovske zasedbe bodoče ZAPS.

Dnevni red je bil naslednji:

- potrditev poročila predhodne skupščine v Stockholmu,
- poročilo predsednika od delu UO,
- sprejem novih članic držav, ki se priključujejo EU v redno članstvo,
- sprememba Statuta ACE (glede načina odločanja, vodenja in volitev),
- poročilo o pripravi nove BELE KNJIGE O ARHITEKTURI, ki bo namenjena za večjo promocijo arhitekture na vseh nivojih, zlasti pa politikom,
- poročilo o EU FORUMU arhitekturnih politik,
- ustanovitev pravne komisije, ki svetuje pri določanju poklica arhitektov v EU zakonodaji,
- poročilo generalnega sekretarja,
- komunikacije in izobraževanje,
- izobraževanje in raziskovalna dejavnost,
- bodoča direktiva 85/384,
- sodelovanje z EAAE (European Association of Architectural Education),

Inženirska zbornica Slovenije v okviru Komisije za izobraževanje

Izobražuje in usposablja svoje člane

Izobraževanje z naslovom:

ZAKON O GRADBENIH PROIZVODIH S PODZAKONSKIMI AKTI PRIPADAJOČI STANDARDI POSTOPEK CERTIFICIRANJA S STANDARDIZACIJO IN AKREDITACIJO

v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo

Zaradi velikega zanimanja članov zbornice smo se odločili, da v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo ponovimo izobraževanje, ki bo zajemalo predvsem:

- predstavitev vsebine Zakona o gradbenih proizvodih (UL RS, št. 42/00),
- predstavitev podzakonskih aktov oziroma prilog direktive,
- predstavitev pripadajočih standardov in postopka pridobitve certifikata, vključno s standardizacijo in akreditacijo.

Z obstojem harmoniziranih standardov želimo seznaniti proizvajalce in izvajalce, ki se morajo na **CE znak** pripraviti dovolj zgodaj. Zato morate vedeti za obstoj harmoniziranega standarda za svoj proizvod že v času njegovega nastajanja, da boste s svojim proizvodom lahko konkurirali uvoženim proizvodom s CE znakom in boste tako hkrati tudi pripravljeni za izvoz.

Izobraževanje bo potekalo **13. januarja, 27. januarja in 10. februarja 2004**
v prostorih Inženirske zbornice Slovenije, Jarška cesta 10/b, Ljubljana,
s pričetkom ob 10. uri.

Na izobraževanje vabimo proizvajalce gradbenih materialov, izvajalce gradbenih del, projektante, predstavnike Ministrstva za okolje, prostor in energijo, fakultet in inštitutov ter ostalo zainteresirano javnost.

Program predavitve je naslednji:

1. Zakon o gradbenih proizvodih (Ur.LL RS, št. 52/00)
2. Podzakonski akti - bistvene zahteve, potrjevanje skladnosti, tehnična soglasja
3. Mandati, vloga CEN-a, namen in pogoji standardizacije
4. Harmonizirani standardi, namen, sestava, CE znak
ODMOR od 12.00 do 12.30 ure
5. Potrjevanje skladnosti, pogoji, ki jih morajo izpolnjevati organi za potrjevanje skladnosti
6. Sistemi za potrjevanje skladnosti, ki jih pokrivajo harmonizirani standardi
7. Označevanje proizvodov s CE znakom
8. Dajanje gradbenih proizvodov v promet

Predavala bo ga. PAVLA MUREKAR, podsekretarka na Ministrstvu za gospodarstvo.

Izobraževanje bo predvidoma trajalo do 13. ure. Prijave na izobraževanje sprejema ga. Petra Kavčič na telefon **01/547 33 17** ali po elektronski pošti **petra.kavcic@izs.si**. Izobraževanje je brezplačno.

Vljudno vabljeni!

Služba za izobraževanje in informiranje
Petra KAVČIČ, I.r.

Predsednik Komisije za izobraževanje
dr. Željko VUKELIČ, univ. dipl. inž. rud., I.r.

Novice s sej

upravnega odbora IZS, upravnih odborov matičnih sekcij in komisij

UPRAVNI ODBOR IZS

80. redna seja upravnega odbora: 12. 6. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Na osnovi predloga Komisije za oceno vlog in ob upoštevanju pripomb Matične sekcije arhitektov je potrdil predlagane nove člane za vpis v imenike IZS.
- Na osnovi poročila Komisije za statut in poslovnik IZS je, ob upoštevanju nekaterih predlogov članov upravnega odbora, potrdil osnutek novega statuta IZS.
- Sprejel je sklep, da se osnutek statuta posreduje v predhodno mnenje MOPE.
- Seznanil se je s predlogom sprememb Pravilnika o podelitvi nagrad IZS in podelitvi naziva častni član IZS ter omenjene predloge potrdil.
- Potrdil je za predstavnika IZS za člana upravnega odbora certifikacijskega organa za beton, malte in injekcijske mase, agregat za beton, agregat za malto ter zidake. Predstavnik IZS bo dr. Jakob Likar iz MSRud.
- Seznanil se je s stanjem priprave Pravilnika o programu in načinu opravljanja strokovnih izpitov. Obravnaval je pripombe MOPE na osnutek programa in pismo predsednika Komisije za informiranje.
- Zadolžil je Komisijo za strokovne izpite pri IZS, da pripravi podrobne programe posameznih strok, ki bodo temeljile na novem ZGO.
- Sprejel je pobudo članov s Štajerske o ustanovitvi regijske pisarne IZS v Mariboru.
- Potrdil je udeležbo nekaterih članov Projektne skupine za tarifna pravila na delovnem sestanku v Münchnu, ki bo organiziran za potrebe izmenjave mnenj in izkušenj na področju tarifnih pravil.
- Seznanil se je z organizacijo predavanja »Upoštevanje elektromagnetnih polj pri okoljskem umeščanju objektov«, ki ga organizira Matična sekcija elektroinženirjev.
- Določil je datum izida naslednje številke glasila NOVO v IZS, ki je 15. 7. 2003.

UPRAVNI ODBOR IZS

81. redna seja upravnega odbora: 10. 7. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Na osnovi predloga Komisije za oceno vlog je potrdil predlagane nove člane za vpis v imenike IZS.
- Seznanil se je s sklepi Komisije za strokovne izpite glede prenove programov za strokovne izpite zaradi sprememb ZGO.
- Potrdil je razrez sredstev za posamezno matično sekcijo, namenjenih za noveliranje programov za strokovne izpite. Programi morajo biti novelirani do konca meseca novembra 2003.
- Upravni odbor se je seznanil z vedno večjimi problemi, ki so posledica vedno večjega števila višjih strokovnih šol in diplomantov teh šol. Sklenil je, da opravi pregled teh šol in študijskih programov in poda oceno o možnosti pristopa teh kandidatov k strokovnemu izpitu na IZS.
- Seznanil se je z aktivnostjo Projektne skupine za tarifna pravila IZS in sprejel sklep o plačilu dela članov za opravljeno delo pri pripravi tarifnih pravil.
- Seznanil se je z rezultati analize stroškov dela disciplinskih organov IZS v letu 2002 in sprejel sklep, da člani posredujejo predloge in usmeritve za spremembo Disciplinskega pravilnika IZS generalni sekretarki zbornice.
- Upravni odbor se je seznanil z delom ECEC - Evropskega sveta inženirskih zbornic in sprejel sklep, da v mesecu septembru IZS pristopi kot ustanovni član v Evropski svet inženirskih zbornic.
- Seznanil se je z aktivnostmi MOPE pri izdelavi Pravilnika o vsebini projektne dokumentacije in sprejel pobudo državnega sekretarja g. Novak, da člani IZS sodelujejo z predstavniki MOP pri pripravi tega pravilnika.
- Sprejel je sklep o imenovanju članov Komisije za natečaje IZS in pozval upravne odbore matičnih sekcij, da imenujejo člane v to komisijo.

- Potrdil je dr. Duhovnika za začasnega predsednika Komisije za natečaje pri IZS.
- Sprejel je sklep, da se konec julija pošlje opomine za neplačano članarino za leto 2003.
- Zadolžil je finančno službo IZS, da opravi analizo finančne realizacije IZS in matičnih sekcij glede na plan za leto 2003.

UPRAVNI ODBOR IZS

82. redna seja upravnega odbora: 21. 8. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Na osnovi predloga Komisije za oceno vlog je potrdil predlagane nove člane za vpis v imenike IZS.
- Sprejel je sklep, da posamezne matične sekcije do 15. septembra obravnavajo vse prispele vloge na razpis za izpitne izpraševalce in mentorje ter izberejo kandidate, ki ustrezajo vsem razpisnim pogojem.
- Sprejel je popravljen predlog Pravilnika o strokovnih izpiti in zadolžil službe zbornice, da ga s primernim dopisom posredujejo na MOPE.
- Potrdil je predlagan sklep Komisije za strokovne izpite, ki določa, da lahko diplomanti višjih strokovnih šol pristopijo k opravljanju strokovnega izpita za odgovorno vodenje posameznih del po dveh letih delovne dobe, za odgovorno vodenje del pa po sedmih letih delovne dobe.
- Sprejel je pobudo, ki jo je naslovil na MOPE, za izdajo priročnika za graditelje.
- Obravnaval je pobudo MOPE o neobveznem strokovnem izpopolnjevanju članov IZS in o podeljevanju znaka kakovosti IZS.
- Sprejel je sklep, da se do sredine septembra pripravi prvi celovit predlog tarifnih pravil. Zadolžil je predsednika in generalno sekretarko, da pripravi uvodni del in obrazložitev.
- Zadolžil je Komisijo za izobraževanje, da pripravi končne predloge kandidatov za nagrade IZS in častne člane IZS do oktobrske seje UO IZS.

- Sprejel je sklep, da se v letu 2003 izdeta še dve številki glasila NOVO v IZS. Septembrska številka bo imenik članov IZS, decembrska pa bo redna številka glasila, ki bo obravnavala aktualne teme.
- Sprejel je sklep, da ob Dnevu inženirjev in arhitektov izide Zbornik referatov, ki bodo predstavljeni na posvetu.
- Začasno je ustavil vse aktivnosti za pripravo prve številke revije Inženir.

UPRAVNI ODBOR IZS

83. redna seja upravnega odbora: 25. 9. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Na osnovi predloga Komisije za oceno vlog je potrdil predlagane nove člane za vpis v imenike IZS.
- Potrdil je predlog Komisije za oceno vlog o vsebini in obliki novih štampiljk, ki jih bodo prejeli pooblaščenji inženirji.
- Na predlog Matične sekcije strojnih inženirjev, Matične sekcije arhitektov in Matične sekcije rudarjev in geotehologov je potrdil kandidate za izpraševalce in mentorje, ki bodo dodatno imenovani v izpitne komisije teh matičnih sekcij.
- Pozvala je matične sekcije, da čim prej pripravijo manjkajoče programe strokovnih izpitov in jih pripravijo za potrditev na MOPE.
- Pozval je upravne odbore matičnih sekcij, da zamenjajo neaktivne člane v komisijah IZS oz. člane, ki se ne udeležujejo sej posameznih upravnih odborov.
- Sprejel je sklep o sklicu koordinacije predsednika IZS na temo Pravilnika o podrobnejši vsebini in obliki projektne in tehnične dokumentacije in strokovnega izpita za odgovorno revidiranje.
- Zadolžil je upravne odbore matičnih sekcij, da izpeljejo kandidacijske postopke za člane in namestnike disciplinskih organov IZS.
- Sprejel je sklep o ustanovnem sestanku mariborske pisarne IZS.
- Zadolžil je predsednike komisij IZS in predsednike upravnih odborov matičnih sekcij, da predložijo programe dela in finančne načrte za leto 2004 najkasneje do konca oktobra 2003.

UPRAVNI ODBOR IZS

84. redna seja upravnega odbora: 23. 10. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Na osnovi predloga Komisije za oceno vlog je potrdil predlagane nove člane za vpis v imenike IZS.

- Potrdil je programe strokovnih izpitov posameznih strok znotraj matičnih sekcij, ki so se morali uskladiti zaradi določil novega Zakona o graditvi objektov.
- Imenoval je nekatere dodatne člane izpitnih komisij, ki so jih predlagale, na osnovi razpisa, posamezne matične sekcije.
- Pozval je Matično sekcijo arhitektov, da do konca oktobra pregleda in potrdi tisti del minimalnih tarif, ki so vezane na krajinsko načrtovanje.
- Soglasno je potrdil dobitnike nagrad IZS za inženirske dosežke. Ti so: Viktor Markelj, dr. Mihael Ribičič, Branimir Vlaj, Tomaž Banovec, Janez Kern, Marko Umberger in Anton Marinko.
- Soglasno je potrdil naslednje kandidate za častne člane IZS: dr. Janeza Hrovatina, mag. Dušana Blagajnetja in prof. dr. Uroša Bajžlja.
- Seznanil se je s potekom razdružitve IZS in ZAPS in delom posebne delovne skupine, ki se pogaja o razdružitvi.
- Imenovala je Komisijo za natečaje IZS v naslednji sestavi: dr. Janez Duhovnik - MSG, Vladimir Jama - MSS, Borut Zule - MST, mag. Josip Sadnikar - MSRG, Tadej Pfajfar - MSGeo. Za predsednika je imenoval dr. Janeza Duhovnika. Mandat komisije in predsednika je eno leto.
- Seznanil se je z osnutkom Poslovnika o kakovosti IZS, ki ga je pripravila ga. Renata Gomboc.
- Sprejel je v gradivu predlagani cenik za delo v zbornici. Službe IZS morajo pogodbe o delu uskladiti s sprejetim cenikom.

UPRAVNI ODBOR IZS

85. redna seja upravnega odbora: 27. 11. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Na osnovi predloga Komisije za oceno vlog je potrdil predlagane nove člane za vpis v imenike IZS.
- Zavrnil je predlog Komisije za oceno vlog in evidenčne službe, da se členu 4 in 5 iz predloga Pravilnika o izkaznici in enotnem žigu IZS zamenja z enim samim členom po predlogu iz priloge vabila na sejo.
- Podaljšal je rok za oddajo kandidatur za namestnike članov disciplinskih organov.
- Predlagal je g. Oja Veselka za kandidata za disciplinskega tožilca IZS.
- Podaljšal je rok za manjkajoče programe izpitov na 15. december 2003.
- Zadolžil je predsednika Komisije za strokovne izpite, da prouči pripombe MOPE na nekatere novelirane programe strokovnih izpitov.

- Seznanil se je z predlagano varianto sporazuma o razdružitvi z ZAPS in določil skrajne pogoje, do katerih se še lahko pogaja z Matično sekcijo arhitektov.
- Sprejel je sklep, da četrta številka NOVO v IZS izide še v letošnjem letu. Distribucija bi morala biti opravljena 29. decembra 2003.
- Sprejel je pobudo, da se vsem članom, ki že tri leta niso plačali članarine, pošlje dopis, v katerem se jim predstavi možnost mirovanja članstva oz. izpisa iz IZS.
- Sprejel je sklep, da se popravljeni statut IZS (na osnovi pripomb MOPE), pošlje uradno na MOPE v potrditev.
- Seznanil se je s stališči predsednika Komisije za natečaje pri IZS. S predstavljenimi stališči se je upravni odbor strinjal in zadolžil dr. Duhovnika, da ta stališča predstavi tudi v časopisu NOVO v IZS.
- Sprejel je sklep o udeležbi na Bavarskem dnevu inženirjev.
- Imenoval je g. Milivoja Kodriča kot predstavnika IZS v Odboru za požarno varnost pri MOPE.
- Sprejel je sklep o nakupu knjig o Josipu Costaperariji.

MATIČNA SEKCIJA GRADBENIH INŽENIRJEV (MSG)

36. seja upravnega odbora: 12. 6. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Obravnaval je predlog Pravilnika o strokovnih izpiti in ga soglasno potrdil.
- Ponovno je obravnaval predlog o ustanovitvi Inženirske akademije, imenovanju predstojnika iz vrst Matične sekcije gradbenikov ter predloga tem in predavateljev in sklenil, da ne spremeni prvotno sprejetega stališča, in zato ustanovitve Inženirske akademije ne podpre.
- Zadolžil je doc. dr. Janeza Reflaka, da pripravi javni razpis za imenovanje novih mentorjev za strokovni izpit iz gradbeništva. Prispele ponudbe bo obravnaval na naslednji seji.
- Določil je g. Zorana Kraigerja za nosilca in koordinatorja aktivnosti za pripravo novega MTP za področje gradbeništva.
- Ugodil je prošnji ge. Božene Kokalj za prepis iz Matične sekcije arhitektov v Matično sekcijo gradbenikov, pod pogojem, da izpolnjuje vse potrebne pogoje za vpis.
- Potrdil je plačilo članarine za članstvo v ECCE za leto 2003, ki jo plača MSG.
- Sprejel je pobudo, naj IZS predlaga Svetu za visoko šolstvo, da pri delu sveta sodeluje tudi predstavnik IZS.

- Podprl je pobudo za ustanovitev regijske pisarne IZS v Mariboru.
- Podprl je pobudo dr. Reflaka, da naj se upravni odbor vsaj dvakrat letno natančno seznanj s potekom izvajanja strokovnih izpitov in problematiko, ki ob tem nastopa.

MATIČNA SEKCIJA GRADBENIH INŽENIRJEV (MSG)

37. seja upravnega odbora: 2. 10. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Obravnaval je problematiko izhajanja Gradbenega vestnika in sprejel sklep, da se sestaneeta vodstvi MSG in ZDGITS ter uredniškega odbora Gradbenega vestnika z namenom rešitve pereče problematike.
- Potrdil je vsebino izpitnih programov za gradbeno stroko in sicer: program za odgovorno projektiranje, za odgovorno vodenje del, za odgovorno vodenje posameznih del, program za dopolnilni strokovni izpit za odgovorno projektiranje v skladu s 100.e členom ZGO-c in program za odgovorno revidiranje.
- Obravnaval je predlog dr. Reflaka o novih članih izpitnih komisij in potrdil sklep, da so novi člani: Mirko Penko, mag. Darko Lukan, mag. Lilian Battelino, Vukašin Ačanski, dr. Srečko Vratuša, Aleš Hiji, Evgen Mugerli, Franc Avšič, Irena Andrejašič Troha in Roman Švegelj.
- Pozval je izbrane člane izpitnih komisij, ki niso člani IZS, da se v zbornico vpišejo.
- Sprejel je sklep, da se nagrado IZS za inženirske dosežke podeli Viktorju Marklju, naziv častni član IZS pa mag. Dušanu Blagajnetu.
- Imenoval je dr. Janeza Duhovnika za predstavnika MSG v Komisiji za natečaje IZS.
- Sprejel je sklep, da ga. Meta Zajc Pogorelnik napiše članek o prenovi študijskih programov Gradbene fakultete v Mariboru za časopis NOVO v IZS.
- Sprejel je sklep, da g. Humar in dr. Zadnik napišeta poročilo o srečanju ECCE v Münchnu in ga objavita v časopisu NOVO v IZS.
- Imenoval je ga. Meto Zajc Pogorelnik kot predstavnico MSG v Komisijo za izobraževanje pri IZS.

MATIČNA SEKCIJA INŽENIRJEV TEHNOLOGOV IN DRUGIH INŽENIRJEV (MST)

12. seja upravnega odbora: 15. 4. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je zapisnik prejšnje seje in se seznanil s sklepi Upravnega odbora IZS, ki se nanašajo na Matično sekcijo inženirjev tehnologov in drugih inženirjev.
- Pregledal je spisek neplačnikov iz MST in sprejel sklep, da se s tem seznanj člani MST, neplačnikom pa se pošlje tretji opomin.
- Sprejel je pobudo, ki jo bo poslal na Upravni odbor IZS, da naj bo priloga projektne dokumentacije tudi potrdilo o članstvu v IZS, ki ima veljavnost eno leto in se izda na podlagi plačane članarine.
- Pregledali so gradivo za skupščino IZS in določili delegate matične sekcije za skupščino.
- Sprejeli so sklep o preveritvi članov izpitnih komisij glede izpolnjevanja potrebnih pogojev.
- Sprejeli so sklep o organizaciji okrogle mize o požarni varnosti in zadolžili g. Grma, da pripravi program in seznam sodelujočih.
- Določili so predstavnike MST v projektni skupini za tarifne pogoje. Skupino bo vodil Franc Pečovnik, člani pa bodo Aleš Glavnik, Borut Zule in Aleksander Podpečan.

MATIČNA SEKCIJA INŽENIRJEV TEHNOLOGOV IN DRUGIH INŽENIRJEV (MST)

13. seja upravnega odbora: 19. 6. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejeli so sklep, da se sestava izpitnih komisij zaenkrat ne spreminja. Potrdili so preureditev oz. združitve izpitnih komisij.
- Sprejeli so sklep, da se prijavljenih kandidatov za izpitne izpraševalce v tem trenutku ne angažira, ampak se jih da na spisek kot potencialne izpraševalce v primeru izpada sedanjih članov izpitnih komisij.
- Potrdil je načrt prenove programov za vse štiri izpite, ki jih pokriva MST in določil razrez denarja, ki ga bodo za prenavo namenili.
- Sprejeli so pobudo, da bo program splošnega dela izpita za vse stroke na nivoju IZS enak. Za novelacijo programa poskrbi Komisija za strokovne izpite pri IZS.
- Pooblastil je predsednika, da na UO IZS predstavi problematiko koordinatorjev za varstvo pri delu.

MATIČNA SEKCIJA INŽENIRJEV TEHNOLOGOV IN DRUGIH INŽENIRJEV (MST)

14. seja upravnega odbora: 28. 8. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Postavil je zahtevo g. Grmu, naj pripravi pisne obrazložitve za razrešitev štirih izpraševalcev izpitne komisije za požarno varnost.
- Obravnaval je predlog Pravilnika o strokovnih izpitih in sprejel sklep, da se za posebni del strokovnega izpita pripravi izpitne programe za odgovornega projektanta, za odgovornega vodjo del, za odgovornega vodjo posameznih del in za revidenta.
- Sprejeli so načrt priprave posameznih programov in obravnavali nekaj pobud, ki so jih člani predlagali upravnemu odboru v zvezi s to tematiko.
- Potrdili so imenovanje g. Boruta Zuleta kot predstavnika MST v Komisiji za natečaje pri IZS.
- Sprejeli so sklep, da člani Upravnega odbora Matične sekcije tehnologov lahko pošljejo svoje predloge za nagrade IZS za inženirske dosežke in predloge za častne člane IZS najkasneje do 10. septembra 2003.

MATIČNA SEKCIJA INŽENIRJEV TEHNOLOGOV IN DRUGIH INŽENIRJEV (MST)

15. seja upravnega odbora: 9. 10. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Potrdil je izpitne programe iz naslednjih področij: kemije, kemijskega inženirstva, kemijske tehnologije, farmacije, biokemije, metalurgije, sanitarnega inženirstva in tekstila.
- Ugotovil je, da program izpita za varnost pri delu in zdravje pri delu ni pripravljen in pozval pripravljalca, da ga pripravijo v roku enega tedna.
- Seznanil se je s sprejetimi sklepi Upravnega odbora IZS.
- Sprejel je sklep, da v letu 2003 ne bo predlagal nobenega kandidata za nagrado IZS oz. za častnega člana IZS.

MATIČNA SEKCIJA INŽENIRJEV RUDARJEV IN GEOTEHNOLOGOV (MSRG)

14. seja upravnega odbora: 18. 9. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je zapisnik prejšnje seje in se seznanil s sklepi Upravnega odbora IZS, ki se nanašajo na Matično sekcijo inženirjev rudarjev in geotehnologov.
- Na predlog dr. Likarja je sprejel program strokovnega izpita in sestavo izpitnih komisij.
- Sprejel je sklep, da za kandidata za nagrado za inženirske dosežke predlaga dr. Mihaela Ribičiča, za kandidata za naziv častni član IZS pa prof. dr. Uroša Bajžlja, oba člana Matične sekcije rudarjev in geotehnologov.
- Imenoval je mag. Josipa Sadnikarja kot predstavnika MSRud v Komisiji za natečaje pri IZS.
- Pooblastil je predsednika dr. Vukeliča, da skliče posvetovalni sestanek v zvezi s spremembami Zakona o rudarstvu.
- Seznanil se je z finančnim poslovanjem matične sekcije v prvi polovici leta 2003.

MATIČNA SEKCIJA INŽENIRJEV RUDARJEV IN GEOTEHNOLOGOV (MSRG)

Korespondenčna seja upravnega odbora: 9. 10. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednji korespondenčni sklep:

- Sprejel je sklep, da za nagrado za izjemne inženirske dosežke dodatno predlaga g. Branimira Vlaja, univ.dipl. inž. geol.

MATIČNA SEKCIJA ELEKTRO INŽENIRJEV (MSE)

32. seja upravnega odbora: 11. 6. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je zapisnik prejšnje seje upravnega odbora.
- Sprejel je sklep, da se odločitev o imenovanju novih članov izpitnih komisij prestavi na naslednjo sejo. Do takrat morata predsednik Leban in dr. Hrovatin pripraviti analizo in predlog novih članov.
- Seznanil se je z delom Projektna skupine za tarifne pogoje in zadolžil svoje predstavnike, da o nadaljnjem delu poročajo na naslednji seji Upravnega odbora MSE.

- Sprejel je poročilo Komisije za izobraževanje pri MSE in se seznanil z programom izobraževanja za jesen 2003.
- Sprejel je sklep, da morajo obnoviti vsebino spletne strani MSE. Predstavitve MSE pripravi g. Kern.
- Podal je pobudo svojim članom, naj do 15. septembra predlagajo kandidate za nagrade in častne člane IZS.
- Predsednik je predstavil pobudo o nakupu standardov in formiranju knjižnice teh standardov, ki bi bila na voljo članom MSE.
- Sprejel je sklep, da se seznam veljavnih predpisov dvakrat letno ažurira.

MATIČNA SEKCIJA ELEKTRO INŽENIRJEV (MSE)

33. seja upravnega odbora: 29. 9. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je zapisnik prejšnje seje upravnega odbora.
- Sprejel je poročilo o delu Komisije za strokovne izpite in potrdil nov program strokovnih izpitov in predlog porabe sredstev za pripravo materialov.
- Na osnovi razpisa je sprejel seznam primernih kandidatov za izpitne komisije in pooblastil dr. Hrovatina in mag. Šmidovnika, da s kandidati opravita ustne razgovore.
- Sprejel je poročilo Projektna skupine za tarifna pravila in zadolžil skupino, da sledi nadaljnjemu razvoju in spremlja interese stroke.
- Predlagal bo UO IZS, da na Dnevu inženirjev in arhitektov nagradi mag. Vekoslava Korošca in dr. Janeza Hrovatina.
- Sprejel je sklep, da v Komisijo za natečaje pri IZS ne imenujejo stalnega člana.
- Sprejel je pobudo, da člani Upravnega odbora obvestijo ostale člane MSE o programu in aktivnostih ob Dnevu inženirjev in arhitektov.

MATIČNA SEKCIJA GEODETOV (MSGeo)

16. seja upravnega odbora: 19. 6. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je sklep, da za potrebe utemeljitve predloga MTP pripravi primerjalno analizo cen geodetskih storitev v nekaterih sosednjih državah.

- Sprejel je sklep, da se opravi ekonomska analiza utemeljitve urne postavke, ki služi kot osnova za obračun MTP.
- Sprejel je pobudo o ustanovitvi delovne skupine, ki bo pripravila predlog racionalizacije izvajanja geodetskih storitev.
- Zadoližil je strokovno posvetovalno telo, da pripravi analizo vseh internih navodil različnih geodetskih uprav in to analizo pošlje vsem članom matične sekcije. Analiza naj se objavi tudi na spletni strani matične sekcije.
- Ustanovil je novo delovno skupino, ki bo pripravljala predloge za spremembo Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot. Skupino bo vodil Sandi Parkelj.
- Ustanovil je projektno skupino, ki bo pripravljala osnove za nov koordinatni sistem Slovenije. Projektno skupino bo vodil Andrej Bilc, upravni odbor pa mu za pripravo projektna naloga odobri sredstva.
- Sprejel je sklep, da se Mladenu Hodulaku ne prizna strokovnega izpita, ki ga je opravljal na Hrvaškem in zadoližil mag. Tanka, da napiše obrazložitev te odločitve za potrebe odvetniške pisarne Dobnik, ki zastopa IZS v primeru te tožbe.
- Sprejel je sklep, da na poziv FGG - geodezija ne poda mnenja o specialističnem študiju geodezije, dokler ne dobi dodatnih pojasnil s strani predlagatelja.
- Sprejel je sklep, da za namestnika predstojnika Inženirske akademije imenuje Andreja Bilca. Sprejel je tudi okvirni program »geodetskih« predavanj znotraj programa Inženirske akademije.
- Sprejel je sklep, da za kandidata MSGeo za nagrado za izjemne inženirske dosežke predlaga Tomaža Banovca.
- Sprejel je sklep o intenziviranju dela na pripravi Uredbe o delih, ki lahko vpliva na varnost in zdravje ljudi in razširil skupino, ki je zadolžena za pripravo te uredbe.
- Sprejel je sklep o nakupu dveh skupin standardov SIST, ki sta povezani z geodezijo in izvajanjem geodetskih storitev.

MATIČNA SEKCIJA GEODETOV (MSGeo)

17. seja upravnega odbora: 2. 10. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je zapisnik prejšnje seje in se seznanil z aktivnostmi, ki potekajo na IZS, in pregledal tiste sklepe UO IZS, ki se tičejo Matične sekcije geodetov.

- Sprejel je sklep o imenovanju Tadeja Pfajfarja za predstavnika MSGeo v Komisijo za natečaje pri IZS.
- Potrdil je predstavljeno novo verzijo MTP za geodetske storitve in zadolžil predsednika, da jo po opravljeni zadnji redakciji pošlje na GURS in MOPE.
- Seznanil se je s poročilom mag. Kovača o sodelovanju v projektni skupini, ki pripravlja predlog MTP za projektantske storitve, kjer se obravnava tudi del geodezije, predvidene z novim Zakonom o graditvi objektov.
- Sprejel je pobudo, da SPT vzpostavi kontakt z GURS in jih obvesti, da smo ustanovili novo skupino za pripravo sprememb ZENDPME.
- Sprejel je sklep, da se skupini za racionalizacijo geodetskih storitev podaljša mandat in se ji poveri pripravo enotnega vzorčnega elaborata o ureditvi meje.
- Sprejel je pobudo, da ISG pripravi v mesecu novembru eno splošno izobraževanje na temo pogodbe o delu, varnosti in odnosov s strankami.
- Sprejel je pobudo, da predsednik pošlje seznam vseh neplačnikov članarine vsem članom UO MSGeo, da lahko na osnovi seznama vsak opozori člane iz svoje sredine na dolg, ki ga imajo do IZS.

MATIČNA SEKCIJA GEODETOV (MSGeo)

18. seja upravnega odbora: 11. 11. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je zapisnik prejšnje seje in se seznanil z aktivnostmi, ki potekajo na IZS, in pregledal tiste sklepe UO IZS, ki se tičejo Matične sekcije geodetov.
- Seznanil se je in sprejel predlog plana dela MSGeo za leto 2004.
- Sprejel je finančni načrt MSGeo za leto 2004 in hkrati sprejel pobudo, ki bi jo predlagali v sprejem na zboru MSGeo, o ukinitvi dodatne članarine.
- Sprejel je sklep, da v začetku decembra izvedejo 4. zbor Matične sekcije geodetov.
- Sprejel je pobudo skupine za pripravo uredbe o delih, ki so lahko nevarni za varnost in zdravje ljudi, da prvi osnutek uredbe Upravni odbor MSGeo potrdi korespondenčno v najkrajšem možnem času.
- Zadolžil je Sandija Parklja in Mirana Brumca, da v imenu Matične sekcije geodetov napišeta pripombe na predlog Pravilnika o mejah in jih pošljeta na GURS.

- Sprejel je sklep, da sodeluje pri pripravi priročnika za izvajanje geodetskih storitev z Geodetsko upravo RS.
- Obravnaval je pobudo mag. Kovača o primernosti direktorja Geodetske uprave za opravljanje te funkcije in se do te pobude ni opredelil.
- Sprejel je sklep, da na kandidacijski postopek za disciplinske organe zbornice predlaga: za namestnika člana MSGeo v disciplinski komisiji Borisa UMBREHTA in za namestnika člana v disciplinskem sodišču Ireno VRABIČ.
- Seznanil se je s poročilom o opravljenem delu pri novelaciji programa za strokovne izpite in sprejel sklep, da mora biti akcija, vključno z recenzijo, končana do 15. decembra 2003.
- Sprejel je poročilo predsednika Strokovnega sveta MSGeo in mu za opravljeno delo odobril izplačilo.
- Zadolžil je predsednika, da vse člane opozori na možnost, da svoje strokovne probleme lahko naslovijo na Upravni odbor MSGeo, ki bo zagotovil odgovore, jih javno predstavil vsem članom in tako ustvarjal »geodetsko prakso«.

MATIČNA SEKCIJA STROJNIH INŽENIRJEV (MSS)

34. seja upravnega odbora: 3. 9. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Potrdil je zapisnik prejšnje seje upravnega odbora.
- Potrdil je predlagani seznam za dodatne člane izpitne komisije za strokovne izpite iz področja strojništva in sicer:
 - Rajko Javornik, univ. dipl. inž. gr. (urejanje prostora, graditev objektov, zbornični sistem)
 - mag. Marko Šteblaj, univ. dipl. inž. str. (investicijski procesi in vodenje projektov)
 - dr. Vincenc Butala, univ. dipl. inž. str. (standardizacija in tehnični predpisi)
 - Andrej Robič, univ. dipl. inž. str. (strojna energetika)
- Imenoval je Vladimirja Jamo kot predstavnika MSS v Komisiji za natečaje pri IZS.
- Imenoval je predstojnika Inženirske akademije iz Matične sekcije strojnih inženirjev. Funkcijo bo opravljal Mirt Martelanc.
- Imenoval je namestnika predstojnika Inženirske akademije. Funkcijo bo opravljal Danilo Marušič.
- Pozval je člane Upravnega odbora, da predlagajo kandidate za nagrade IZS in kandidate za častne člane IZS.

- Seznanil se je s sklepi Upravnega odbora IZS, ki se nanašajo na Matično sekcijo strojnih inženirjev.

MATIČNA SEKCIJA ARHITEKTOV, URBANISTOV IN KRAJINSKIH ARHITEKTOV (MSA)

37. seja upravnega odbora: 29. 5. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Zadolžil je mag. Prelovška, da pripravi dopis za občine, v katerem bo pojasnil situacijo v zvezi z ustanovitvijo ZAPS, statusom občinskega urbanista, potrebnimi licencami ...
- Sprejel je sklep, da MSA ne pristaja na odpis dolgov neplačnikov članarine in v zvezi s tem vprašanjem sproža odgovornost vodstva IZS.
- Sprejel je sklep, da se prispevek Plečnikovemu skladu odobri šele po natančni analizi finančne situacije MSA.
- Potrdil je skrajni rok za pošiljanje pripomb na osnutek statuta MSA, ki je 4. 6. 2003. Po tem roku bodo pripombe izročene pravniku Šanteju, ki bo pripravil verzijo za predhodno potrditev na MOPE.
- Sprejel je sklep, da bo 1. skupščina ZAPS izvedena 1. julija 2003.
- Sprejel je sklep o razpisu natečaja za celostno grafično podobo ZAPS.

MATIČNA SEKCIJA ARHITEKTOV, URBANISTOV IN KRAJINSKIH ARHITEKTOV (MSA)

38. seja upravnega odbora: 11. 6. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je zapisnik prejšnje seje.
- Sprejel je nekatere usmeritve za oblikovanje čistopisa statuta ZAPS, ki ga bo obravnaval Upravni odbor MSA v začetku septembra 2003.
- Potrdil je izplačila za delo svojih članov.

MATIČNA SEKCIJA ARHITEKTOV, URBANISTOV IN KRAJINSKIH ARHITEKTOV (MSA)

39. seja upravnega odbora: 2. 9. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je informacijo o obnovi prostorov na Vegovi, ki še ni zaključena.
- Potrdil je zapisnik prejšnje seje UO MSA.

- Sprejel je sklep o pripravi programa strokovnega izpita za prostorsko načrtovanje. Pripravo programa se mora plačati iz skupnih sredstev IZS. Zaostale obveznosti iz naslova ažuriranja programov za strokovne izpite se poročna v razdružitvenem sporazumu med MSA in zbornico, v nasprotnem primeru sekcija sporazuma ne bo podpisala.
- Zadolžil je mag. Prelovška, da sestavi seznam potencialnih članov sekcije za prostorsko načrtovanje.
- Sprejel in potrdil je končno verzijo statuta IZS.
- Potrdil je predlog začasnega vodstva ZAPS in definiral njegove naloge.
- Potrdil je termin sklica 1. skupščine ZAPS, ki bo 22. 9. 2003 v veliki dvorani Mednarodnega centra.
- Sprejel je sklep, da se srečanja arhitekturnih zbornic srednje Evrope MSA tokrat ne udeleži.
- Sprejel je sklep, da MSA ne bo pokrival nobenih stroškov organizacije Dneva inženirjev in arhitektov, ki bo v mesecu novembru v Ljubljani.
- Sprejel je sklep in izjavil svoje nestrinjanje s podpisom pogodbe o natečaju Zelena jama. Razlog je nespoštovanje minimalnih pogojev za izvajanje natečajev.

MATIČNA SEKCIJA ARHITEKTOV, URBANISTOV IN KRAJINSKIH ARHITEKTOV (MSA)

40. seja upravnega odbora: 30. 9. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je zapisnik prejšnje seje UO MSA.
- Sprejel je sklep, da morajo biti postopki pri natečajih maksimalno transparentni, zato je med drugim sklenil organizirati program izobraževanja za člane ocenjevalnih komisij, skrbnike...
- Sprejel je sklep o predstavitvi sklica 1. skupščine ZAPS zaradi še vedno nepotrjenega predloga statuta na MOPE.
- Sprejel je sklep, da se novi disciplinski pravilnik IZS osvoji kot osnova za začasni disciplinski pravilnik ZAPS, ki se ga potrdi na prvi skupščini ZAPS.
- Seznanil se je s poročilom o prenovi poslovnih prostorov na Vegovi in razlogih za zamudo pri izvedbi prenovitvenih del.
- Sprejel je dokumentacijo o prenovi Vegove (končno poročilo, obračun investicije, projekte arhitekture, plinskih in električnih instalacij in gradbeni dnevnik) in potrdil finančno poročilo o porabi sredstev.

- Seznanil se je s predlogom arhitekta Zulianija o delitvi prihodkov in odhodkov za poslovno leto 2002, ki bo podlaga za delo skupne komisije za združitev pri IZS.
- Ustanovil je delovno skupino, ki bo pripravila osnovo za sistematizacijo potrebnih delovnih mest za delo ZAPS-a.
- Zadolžil je arhitekta Černigoja, da pripravi osnutek razpisa javnega natečaja za celostno podobo IZS.
- Razširil je začasno vodstvo MSA oz. upravni odbor in za to funkcijo predlagal arhitekta Ricarda Tomšiča. Njegova zadolžitev je koordinacija aktivnosti za nastavev MTP, vsebina projektne dokumentacije...
- Sprejel je predlog, da se čiščenje prostorov na Vegovi odda zunanjemu ponudniku.

MATIČNA SEKCIJA ARHITEKTOV, URBANISTOV IN KRAJINSKIH ARHITEKTOV (MSA)

41. seja upravnega odbora: 21. 10. 2003

Upravni odbor je na seji sprejel naslednje pomembne sklepe:

- Sprejel je zapisnik 40. seje UO MSA.
- Sprejel je sklep o sestavi Komisije za oceno pri-spelih elaboratov na natečaju za celostno grafično podobo ZAPS.
- Sprejel je sklep, da se dopolni osnutek Pravilnika o natečajih in se ga dopolnjenega pošlje na MOPE.
- Ustanovil je naslednje delovne skupine:
 - za natečaje in javne razpise v sestavi: Lajovic, Prelovšek, Žetko,
 - za vsebino projektne dokumentacije v sestavi: Pust, Tomšič, Lajovic, Goljar, Omerza,
 - za MTP v sestavi: Pibernik, Tomšič, Lajovic, Bassin, Dolinar.
- Ustanovil je delovno komisijo za organizacijo in delovanje ZAPS-a, ki mora na naslednji seji podati predlog izdelane metodologije.
- Sprejel je sklep, da morajo vsi predsedniki regijskih odborov do 27. oktobra 2003 sporočiti pisne potrebe po sredstvih za izvajanje nalog v letu 2004. Predlog finančnega plana in članarine bo predlagan na 1. seji skupščine ZAPS.
- Sprejel je sklep, da se skupščine ACE v Bruslju udeležita dr. Pust in Krajcar.
- Sprejel je sklep, da se na Arhiforumu objavi poziv za zbiranje ponudb za žirante in poročevalce za javne natečaje, ki jih izvaja MSA.

> NOVICE S SEJ DELOVNIH KOMISIJ IZS

KOMISIJA ZA OCENO VLOG PRI IZS

Komisija je na 62., 63., 64., 65. in 66. redni seji obravnavala vse vloge, ki so prispele na naslov zbornice za vpis v imenike IZS. Prav tako je obravnavala vse spremembe pri že obstoječih članih in pregledala dokazila in prošnje za podaljšanje javnosti dodatnih žigov za pooblaščen geodete. Upravnemu odboru IZS je pripravila Sklep za sprejem novih članov in spremembe oz. prenehanje članstva za nekatere člane IZS.

KOMISIJA ZA IZOBRAŽEVANJE

1. seja Akademije za izobraževanje: 10. 10. 2003

Komisija je sprejela naslednje pomembne sklepe:

- Sprejela je zapisnik prejšnje seje Komisije za informiranje.
- Seznanila se je s poročilom o izvedenih izobraževanjih v poletnih mesecih leta 2003.
- Seznanila se je s sklepi Upravnega odbora IZS, ki se nanašajo na izobraževanje članov IZS.
- Zadolžila je službo za izobraževanje in informiranje, da pripravi predlog termenskega plana izobraževanj in ga uskladi s predlogoma izobraževanj MSS in MSGeo. S predavatelji se sklenejo avtorske pogodbe.
- Zadolžila je prisotne na seji, da pregledajo prispevke za Dan inženirjev in arhitektov in svoja mnenja posredujejo Službi za izobraževanje in informiranje.
- Pregledala je prispele predloge za nagrado za inženirske dosežke in naziv častni član IZS ter upravnemu odboru IZS posredovala v sprejem predloge.

KOMISIJA ZA INFORMIRANJE

Seja komisije: 25. 4. 2003

- Sprejeti so bili naslednji pomembni sklepi:
- Sprejet je bil nov koncept spletnih strani in nova oblika naslovne strani.
- Sprejet je bil nov koncept oblikovanja spletnih strani posameznih matičnih sekcij.
- Sprejet je bil sklep, da se pripravi predloge, po katerih bo možno oblikovati različne dokumente na način, ki bo primeren za direktno objavo na spletnih straneh.

KOMISIJA ZA STROKOVNE IZPITE IZS

24. seja komisije: 2. 7. 2003

Komisija je sprejela naslednje pomembne sklepe:

- Potrdila je zapisnik prejšnje seje Komisije za strokovne izpite.

- Sprejela je sklep o prenovi programov za strokovne izpite na osnovi Zakona o graditvi objektov.
- Sprejela je razdelilnik sredstev po posameznih matičnih sekcijah za pripravo noveliranih programov.
- Sprejela je sklep, da se del sredstev izloči za tiste programe na nivoju IZS, ki so skupni vsem matičnim sekcijam.
- Sprejela je sklep, da se del sredstev izloči za pripravo skupnega postopka za revidiranje.
- Sprejela so sklep, da se vsi stari spisi v zvezi s strokovnimi izpiti vseh kandidatov (razen zapisnika o opravljanju izpita, naslova naloge in kopije potrdila o strokovnem izpitu) po vpisu v evidenčno knjigo strokovnih izpitov uničijo.
- Sprejela je sklep, da bo Komisija za strokovne izpite jeseni organizirala usposabljanje za vse novo formirane izpitne komisije in mentorje.

KOMISIJA ZA STROKOVNE IZPITE IZS

25. seja komisije: 20. 8. 2003

Komisija je sprejela naslednje pomembne sklepe:

- Potrdila je zapisnik prejšnje seje Komisije za strokovne izpite.
- Potrdila je Pravilnik o programu in načinu opravljanja strokovnih izpitov pri IZS in sprejela sklep, da se takšen pravilnik predstavi UO IZS, da ga potrdi.
- Določila je končni rok za pripravo posameznih programov do 10. septembra 2003.
- Sprejela je sklep, da bodo diplomanti višje strokovne šole iz Novega mesta lahko opravljali pri pridobljenih dvehletnih izkušnjah le izpit za odgovorno vodenje posameznih del.
- Sprejela je sklep, da mora zaradi sprememb prostorske zakonodaje svoje programe strokovnega izpita uskladiti tudi Matična sekcija geodetov, za kar se ji odobrijo finančna sredstva.

KOMISIJA ZA STROKOVNE IZPITE IZS

26. seja komisije: 11. 9. 2003

Komisija je sprejela naslednje pomembne sklepe:

- Komisija je ob upoštevanju pripombe g. Lebana na sklep št.5 potrdila zapisnik prejšnje seje Komisije za strokovne izpite.
- Podaljšala je rok priprave noveliranih programov za strokovne izpite do 18. septembra 2003.
- Sprejela je sklep, da morajo vse matične sekcije novelirane programe potrditi na sejah upravnih odborov svojih matičnih sekcij.
- Sprejela je sklep, da bodo strokovni izpiti potekali v skladu s starim Pravilnikom o strokovnih izpitih še do 1. januarja 2004.

KOMISIJA ZA STATUT IN POSLOVNIK SKUPŠČINE IZS

20. seja komisije: 11. 2. 2003

Komisija je sprejela naslednje pomembne sklepe:

- Imenovala je g. Bogdana Drinovca za novega predsednika Komisije za statut in poslovnik skupščine IZS.
- Sprejela je sklep, da se predlog sprememb statuta, ki jih je pripravil g. Kajfež, pošlje vsem članom komisije.
- Sprejela je sklep, da poteka poslovanje komisije izključno v elektronski obliki.
- Sprejela je sklep, da se koncept projektne naloge pripravi do konca marca 2003.

KOMISIJA ZA STATUT IN POSLOVNIK SKUPŠČINE IZS

26. seja komisije: 5. 11. 2003

Komisija je sprejela naslednje pomembne sklepe:

- Sprejela je zapisnik prejšnje seje in ugotovila realizacijo sklepov.
- Sprejela je sklep, da se nadaljuje s kandidacijskim postopkom za izvolitev namestnikov članov disciplinskih organov.
- Obravnavala je pripombe na osnutek statuta IZS, ki jih je posredoval MOPE in zadolžila ga. Carmen Dobnik, da usklajen in popravljen osnutek statuta predloži generalni sekretarki.
- Sprejela je sklep, da se statut IZS predloži na MOPE šele po potrditvi statuta ZAPS, ki je predviden na skupščini v mesecu novembru.
- Zadolžila je go. Carmen Dobnik, da pripravi elektronsko verzijo usklajenega statuta in ga posreduje vsem članom upravnega odbora IZS.

Rubriko ureja **Jan Kristjan Juteršek**,
ki sprejema predloge za objavo na e-naslov: msg@izs.si

Koledar strokovnih prireditev

9. 2. - 12. 2. 2004

Integrated Intelligent Transport Solutions
London, Anglija
www.iir-conferences.com/iits
registration@iir-conferences.com

16. 2. - 20. 2. 2004

**International Erosion Control Association's
EC04 Environmental Connection Conference**
Philadelphia, ZDA
www.ieca.org
ecinfo@ieca.org

19. - 21. 2. 2004*

World Congress on Natural Disaster Mitigation
www.worldcongress04.org

7. 3. - 10. 3. 2004

ASCE Conference
**Engineering, Construction and Operation in
Challenging Environments**
Houston, Texas, ZDA

28. 3. - 31. 3. 2004

2004 ITE Technical Conference and Exhibit
California, ZDA
www.ite.org/meetcon/index.html
ite_staff@ite.org

29. 3. - 4. 4. 2004

Bauma 2004
Minhen, Nemčija
www.bauma.de
info@imag.de

30. 3. - 2. 4. 2004

Intertraffic Amsterdam
Amsterdam, Nizozemska
www.intertraffic.com/events/events_list.asp
intertraffic@rai.nl

31. 3. - 2. 4. 2004

**Cyclic Behaviour of Soils and Liquefaction
Phenomena**
Bochum, Nemčija
<http://balkema.ima.nl/instructions.htm>

4. 4. - 7. 4. 2004

9th International Symposium on Concrete Roads
Istanbul, Turčija
secretariat@cembureau.be

12. 4. - 15. 4. 2004

**Fracture Mechanics of Concrete and Concrete
Structures**
Vail, Colorado, ZDA

17. 4. - 22. 4. 2004

North American Tunneling Conference 2004
Atlanta, Georgia, ZDA
<http://balkema.ima.nl/instructions.htm>

22. - 24. 4. 2004

Congress of Croatian Builders 2004
[e-pošta: marija@grad.hr](mailto:e-pošta:marija@grad.hr)

26. 4. - 28. 4. 2004

Concrete Structures: The Challenge of Creativity
Avignon, Francija

2. 5. - 7. 5. 2004

CIB World Building Congress 2004
Toronto, Ontario, Kanada.
www.cib2004.ca
cib2004@nrc.ca

12. 5. - 14. 5. 2004

3rd Euroasphalt and Eurobitume Congress
Dunaj, Avstrija.
www.eecongress.org
info@eecongress.org

16. 5. - 19. 5. 2004

**Conference IWCSE 2004 Cold Regions
Engineering**
Edmonton, Kanada

14. 6. - 17. 6. 2004

8th World Conference on Timber Engineering
Lahti, Finska.
www.ril.fi/wcte2004
kaisa.vanalainen@ril.fi

24. 6. - 26. 6. 2004

**Bridges across the Danube-Bridges in Danube
Basin**
Novi Sad, Srbija in Črna Gora

5. 7. - 7. 7. 2004

SEMC 2004 Conference
**Structural Engineering,
Mechanics and Computation**
Cape Town, Južna Afrika.

18. 7. - 23. 7. 2004

**Composite Construction V
International Conference**
Mpumalanga, Južna Afrika.
www.engconfintl.org/4ab.html
a_kemp@civil.wits.ac.za

20. 7. - 23. 7. 2004

Conference ACMBS-IV
**Advanced Composite Materials in Bridges and
Structures**
Calgary, Kanada

1. 8. - 6. 8. 2004

**13th World Conference on Earthquake
Engineering**
Vancouver, Kanada.
www.venuewest.com/13wcee
13wcee@venuewest.com

14. - 15. 10. 2004

E_CORE Conference "B4E"
Maastricht
www.advancedfair.com

KAZALO

Natečajji

58

NATEČAJI

A) Natečajji v teku:

1) Javni, državni anonimni enostopenjski natečaj za pridobitev idejnih zasnov za STANOVANJSKO – POSLOVNE OBJEKTE ZELENA JAMA V LJUBLJANI

Razpisovalec: JSS MOL in IZS, zanjo MSA v sodelovanju z DAL

Objava razpisa: 12. 9. 2003

Rok oddaje natečajnih elaboratov: 18. 11. 2003

2) Javni, anonimni enostopenjski natečaj za pridobitev urbanistično-arhitekturnih rešitev SREDNJE GLASBENE IN BALETNE ŠOLE V LJUBLJANI

Razpisovalec: IMOS in IZS, zanjo MSA v sodelovanju z DAL

Objava razpisa: 19. 9. 2003

Rok oddaje natečajnih elaboratov: 3. 12. 2003

3) Javni, anonimni enostopenjski konstruktivno-arhitekturni natečaj za MOST ČEZ VIPAVO PRI RENČAH

Razpisovalec: MO Nova Gorica in IZS, zanjo MSA v sodelovanju ter DAO

Objava razpisa: 30. 10. 2003

Rok oddaje natečajnih elaboratov: 23. 12. 2003

4) Javni, državni anonimni enostopenjski projektno-urbanistični natečaj za idejno zasnovo konstrukcijskih rešitev arhitektonskega in krajinskega oblikovanja objektov ter prostora med križiščem na Suhi in vstopom v predor na odseku POLJANSKE OBVOZNICE

Razpisovalec: Občina Škofja Loka in IZS, zanjo MSA v sodelovanju z DUPPS in DKAS

Objava razpisa: 28. 11. 2003

Rok oddaje natečajnih elaboratov: 3. 2. 2004

B) Natečajji v pripravi:

1) Javni, anonimni, enostopenjski državni urbanistični, krajinski in arhitekturni natečaj za ureditev Ljubljane in Grubarjevega kanala
Objava razpisa predvidoma: december 2003

2) Javni, anonimni, enostopenjski državni projektni natečaj za pridobitev arhitekturne zasnove

OSNOVNE ŠOLE NA BONIFIKI V KOPRU

Objava razpisa predvidoma: januar 2004

C) Natečajji, zaključeni:

1) Javni, anonimni enostopenjski anketni programsko-urbanistični natečaj za Idejne programsko-urbanistične rešitve za ZDRAVILIŠČE RIMSKA ČARDA

Razpisovalec: OBČINA MORAVSKE TOPLICE in IZS, zanjo MSA v sodelovanju z DUPPS in DKAS
Objava razpisa: 11. 4. 2003

Rok oddaje natečajnih elaboratov: 11. 6. 2003

1. nagrada ni bila podeljena.

2. nagrado prejme elaborat s šifro 16103.

Avtorji: Tanja SIMONIČ, univ. dipl. inž. kraj. arh., Janja LUŽNIK, abs. kraj. arh., Robert GOSTINČAR, univ. dipl. inž. kraj. arh., Edo JALŠOVEC, univ. dipl. inž. arh.

Sodelavci: Uroš ROŠKAR, abs. kraj. arh., CLIMACO

3. nagrada ter odkupi niso bili podeljeni.

2) Javni, anonimni enostopenjski natečaj za pridobitev arhitekturnih rešitev

OTROŠKEGA ODDELKA IN NOVEGA VHODA CENTRA ZA POKLICNO REHABILITACIJO ODDELKA ZA REHABILITACIJO AMPUTIRANIH V LJUBLJANI IN UREDITEV OKOLICE Z LETNO ŠOLO HOJE

Razpisovalec: INŠTITUT RS ZA REHABILITACIJO in IZS, zanjo MSA v sodelovanju z DAL

Objava razpisa: 18. 4. 2003

Rok oddaje natečajnih elaboratov: 18. 6. 2003

Odločitev žirije: 3. 7. 2003

1. nagrado prejme elaborat s šifro 79277.

Avtorji: Rok BOGATAJ, univ. dipl. inž. arh., Miha DEŠMAN, univ. dipl. inž. arh., Eva Fišer BERLOT, univ. dipl. inž. arh., Vlatka LJUBANOVIČ, univ. dipl. inž. arh., Katarina PIRKMAJER DEŠMAN, univ. dipl. inž. arh.,

prostorski prikazi: Marko Coloni, abs. arh.,
zasnova konstrukcije: Franc ŽUGEL, univ. dipl. inž. grad.,

ocena investicije: Irena Bele.

2. zvišano nagrado prejme elaborat s šifro 42806.

Avtorji: odgovorni vodja projekta Tomaž VERBOLE, univ. dipl. inž. arh.,

avtor arhitekturne rešitve Damjan HOLC, univ. dipl. inž. arh.,

avtorica zunanje ureditve Darja MATJAŠEC, univ. dipl. inž. kraj. arh.

Sodelavci: Gregor GAŠPERŠIČ, abs. arh., Majda ŠMON, grad. teh.,

promet Gašper BLEJEC, univ. dipl. inž. grad.,

statika Miran PEZDIRC, univ. dipl. inž. grad.,

električne napeljave Bojan MIKOLIČ, univ. dipl. inž. el.,

strojne inštalacije Mitja LENASSI, univ. dipl. inž. str.,

konzultantka mag. Maja SIMONETI, univ. dipl. inž. kraj. arh.

3. nagrada ni bila podeljena.

Zvišan odkup prejme elaborat s šifro 55555.

Avtorji: ARHE d.o.o.,

arhitektura Miloš FLORJANČIČ, univ. dipl. inž. arh., dr. Matej BLENKUŠ, univ. dipl. inž. arh.,

krajinska arhitektura dr. Ana KUČAN, univ. dipl. inž. kraj. arh.,

medicinska tehnologija Nevenka SEDEJ, univ. dipl. inž. arh.,

Sodelavci:

arhitektura Blaž RUPAR, udistr., abs. arh., Nataša SLOKAR, abs. arh., Katarina ŠTOK, abs. arh.,

konstrukcija Anton BERCE, univ. dipl. inž. grad.,

strojne inštalacije Miran POLJŠAK, univ. dipl. inž. str.,

električne inštalacije Tomi KRIŽAJ, univ. dipl. inž. el.

3) Javni, anonimni enostopenjski natečaj za

arhitekturno rešitev objektov

REKTORATA UNIVERZE NA PRIMORSKEM IN FAKULTETE ZA HUMANISTIČNE ŠTUDIJE V KOPRU

Razpisovalec: MŠZŠ in IZS, zanjo MSA v sodelovanju z DAO, DUPPS in DKAS

Objava razpisa: 5. 9. 2003

Rok oddaje natečajnih elaboratov: 11. 11. 2003

Odločitev žirije: 3. 12. 2003

1. nagrada ni bila podeljena.

2. zvišano nagrado prejme elaborat s šifro 57275.

Avtorji: NATAŠA ŠTRUKELJ, univ. dipl. inž. arh., BARBARA DEBEVEC, univ. dipl. inž. arh., LARA MOŽE, univ. dipl. inž. arh., BERNARD PODBOJ, univ. dipl. inž. arh., JURE MELON, abs. arh.

Sodelavci: statika IGOR LIPANJE, univ. dipl. inž. gradb., strojne inštalacije: PRIMOŽ GRBIČ, univ. dipl. inž. str.

Enakovredno tretjo nagrado prejme elaborat s šifro 102.40.

Avtorja arhitekture: prof. MILOŠ FLORIJAČIČ, univ. dipl. inž. arh., dr. MATEJ BLENKUŠ, MARCH., univ. dipl. inž. arh.

Sodelavka za arhitekturno prenovo: KATJA CIMPERMAN, univ. dipl. inž. arh.

Sodelavci za arhitekturo: BLAŽ RUPAR, abs. arh., NATAŠA SLOKAR, abs. arh., KATARINA ŠTOK, abs. arh.

Konstrukcija: ANTON BERCE, univ. dipl. inž. grad.

Strojne inštalacije: TOMI KRIŽAJ, univ. dipl. inž. el.

Nosilec naloge: BORIS BRIŠKI, univ. dipl. inž. arh.

Projektantsko podjetje: Arhé d.o.o.

Enakovredno tretjo nagrado prejme elaborat s šifro 32597.

Avtorji: VOJTEH RAVNIKAR, univ. dipl. inž. arh., ERNEST MILČINOVIČ, abs. arh., MATJAŽ BOLČINA, abs. arh., MARTINA TEPINA, univ. dipl. inž. arh., ROBERT POTOKAR, univ. dipl. inž. arh.,

Maketa: BOŠTJAN PERŠOLJA, štud. arh.

Konzultanti: za statiko: VILKO ŠULIGOJ, univ. dipl. inž. grad., za strojne inštalacije: ANDREJ ROBIČ, univ. dipl. inž. str., za električne inštalacije: TOMAŽ JEVŠNIKAR, univ. dipl. inž. el.

Povišan odkup prejme elaborat s šifro 11632.

Avtorji: MILOŠ JEFTIČ, univ. dipl. inž. arh., JERICA HERMAN, abs. arh., JANEZ PRELOG, univ. dipl. inž. arh.,

Sodelavci: elektr. del: DUŠAN JEFTIČ, univ. dipl. inž. el.,

strojni del: MILOŠ POLJANŠEK, univ. dipl. inž. str.,

statika: SLAVKO MODIC, univ. dipl. inž. grad.,

maketa: LUKA JANIČ, abs. arh.,

oprema grafičnih skic: LUKA LOBE, abs. arh.

Povišan odkup prejme elaborat s šifro 57937.

Avtor: doc. JURIJ KOBE, univ. dipl. inž. arh.,

Sodelavci: JAN TROŠT, štud. arh., PETER GROŠELJ, štud. arh., ALEŠ VODOPIVEC, štud. arh., URŠA POGAČNIK, štud. arh., MARKO SMREKAR, štud. arh.

Konzultanti: ROK ŽNIDARŠIČ, abs. arh., VID RAZINGER, univ. dipl. inž. arh.,

Povišan odkup prejme elaborat s šifro 12321.

Avtorji: MARUŠA ZOREC, univ. dipl. inž. arh., MAŠA ŽIVEC, univ. dipl. inž. arh., MITJA NOVAK, abs. arh.

Model: KATJA FLORJANC, abs. arh. ANDRAŽ SEIFERT, abs. arh.

Sodelavci: mag. TOMAŽ HABIČ, univ. dipl. inž. grad., NEVENKA ŠKRABE, univ. dipl. inž. str., TOMISLAV KRIŽAJ, el. teh.

Odkup prejme elaborat s šifro 03070.

Projektivno podjetje: CIUDAD d.o.o.

Avtorska skupina: ŠTEFAN KACIN, univ. dipl. inž. arh., IZTOK LEMAJIČ, univ. dipl. inž. arh., VID RATAJC, univ. dipl. inž. arh.

Konzultant za akustiko: SAŠA GALONJA

D) Doslej izražene namere za iskanje rešitev z natečaji:

1) Javni, anonimni, enostopenjski državni natečaj za rešitev knjižnice v Celju

